

AB „NOVATURAS“

konsoliduotasis metinis pranešimas,
Nepriklausomo auditoriaus išvada
konsoliduotosios ir finansinės ataskaitos už metus,
pasibaigusius **2021** m. gruodžio 31 d.

TURINYS

	PUSLAPIS
VADOVO ŽODIS	3 - 4
KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS	5 - 11
APLINKOSAUGOS, SOCIALINĖ IR VALDYSENOS ATASKAITA	
VALDYSENOS ATASKAITA	12 - 33
SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS ATASKAITA	34 - 37
APLINKOSAUGOS ATASKAITA	38
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	40-43
KONSOLIDUOTOSIOS IR ATSKIROS FINANSINĖS ATASKAITOS:	
KONSOLIDUOTOSIOS IR ATSKIROS FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS	44-45
KONSOLIDUOTOSIOS IR ATSKIROS PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS	46
KONSOLIDUOTOSIOS IR ATSKIROS NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS	47-48
KONSOLIDUOTOSIOS IR ATSKIROS PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS	49-50
KONSOLIDUOTŲJŲ IR ATSKIRŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS	51-85

Vadovo komentaras

Gerbiamieji,

2021-ieji mums buvo spartaus atsigavimo metai: atšaukiant kelionių ribojimus grįžo rinkos gyvybingumas, o pandemijos metu įgyvendinti pokyčiai leido mums maksimaliai išnaudoti augimo galimybes.

2021 metais uždirbome 0,9 mln. eurų grynojo pelno. Palyginti, 2020 metais patyrėme 5,7 mln. eurų nuostolio. Įmonių grupės EBITDA 2021-aisiais pasiekė 2,6 mln. eurų, kai tuo tarpu 2020-aisiais EBITDA buvo neigiama ir siekė 3,1 mln. eurų. Per 2021-uosius metus aptarnavome daugiau nei 172 tūkst. klientų, grupės pajamos praėjusius metus pasiekė 109 mln. eurų ir tai yra beveik tris kartus daugiau nei 2020-aisiais.

Lyderystė rinkoje pirmiems atidarant saugias atostogų kryptis, didinamos skrydžių programos, prasidėję vakcinacijos procesai, įsigaliojęs ES skaitmeninis pažymėjimas lėmė, kad 2021-uosius užbaigėme pelningai. Ir nors 2021-aisiais metais aptarnautų žmonių skaičius bei uždirbtos pajamos dar gana reikšmingai nusileidžia 2019 m. metų rezultatams (atitinkamai 41 proc. ir 39 proc.), tačiau nuo antrojo metų pusmečio pradėjome artėti prie iki pandeminio keliautojų skaičiaus.

Veiklos aktyvumo augimas visus praėjusius metus buvo stabilus ir laipsniškas. Dėl pandemijos veiklą atnaujino tik vasarį su labai ribota pasiūla. O jau balandį, pradėjus vasaros sezoną, rinkai galėjome pasiūlyti beveik visas atostogų kryptis, kurias turėjome prieš pandemiją. Vertinant bendrai 2021 metų rezultatus – nuo vasario mėnesio, kiekvieną ketvirtį įmonė rodė stabilų kopimą į viršų.

Trečiasis ketvirtis aiškiai parodė, kad turizmo rinka palaipsniui grįžta prie išankstinio kelionių planavimo, rinkoje ėmė mažėti paskutinės minutės pardavimų. Tai gera tendencija, leidžianti kelionių organizatoriams efektyviau planuoti veiklą. Mes keliautojams į populiariausias vasaros sezono kryptis atidarėme dar 2021-ųjų metų birželio mėnesį, o lapkritį visose rinkose pristatėme visą 2022 metų vasaros atostogų sezoną su daugiau nei 20 atostogų kryptų.

Slidinėjimo kurortai grįžta į vėžes

2021-aisiais, po daugiau nei metų pertraukos, grįžo slidinėjimo atostogų sezonas ir savo apimtimi 62 proc. viršija 2019 – 2020 metų programą. Šį slidinėjimo sezoną daugiausiai dėmesio skyrėme populiariausiems Italijos ir Prancūzijos Alpių kurortams, maksimaliai išplėsdami tiek pačių kurortų, tiek ir viešbučių pasirinkimą. Rinka teigiamai reagojo į slidinėjimo sezono sugrįžimą net įvertinus ir nuolat ES bei pačių kurortų atnaujinamus saugumo reikalavimus.

Taip pat į pasiūlą sugrįžo prestižinės tolimųjų kraštų egzotinės kelionės. Nepaisant to, kad dalis populiariausių egzotinių šalių nėra atsidarę tarptautiniams keliautojams arba vis dar taiko jiems griežtus apribojimus, dar lapkričio mėnesį keliautojams pasiūlėme skrydžius į Kubą, Meksiką, Mauricijų, Seišelius, Tailandą, Zanzibarą. Mūsų įmonių grupės planai 2022 metais grįžti prie iki pandemijos pasiūlos.

Mažinami finansiniai įsipareigojimai

2021 metų vasario mėnesį susitarėme su Valstybės investicijų valdymo agentūra dėl 10 mln. eurų investicijos į bendrovės obligacijas šešerių metų laikotarpiui. Investicijos už paprastąsias bei konvertuojamas obligacijas mus pasiekė atitinkamai gegužę ir birželį. Įmonių grupė išpirkė visą 5 mln. eurų vertės išleistą konvertuojamų obligacijų emisiją. Konvertuojamas obligacijas išpirkome anksčiau numatytą terminų be jokių papildomų apribojimų.

Pirmąją investicijų dalį, gautą už paprastąsias obligacijas, kurių vertė siekia 5 milijonus eurų, naudojame prioritetinėms sritims: santykių su partneriais vystymui, bendrovės pozicijų kryptiše stiprinimui bei elektroninės komercijos sistemos tobulinimui.

Pagarbiai,
Generalinis direktorius
Vitalij Rakovski

Bendroji informacija

Ataskaitinis laikotarpis

Ataskaita už kalendorinius metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d.

Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys

Emitento pavadinimas	AB „Novaturas“
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data	1999 m. gruodžio 16 d.
Registro tvarkytojas	Valstybės įmonė Registrų centras
Įmonės kodas	135567698
LEI kodas	097900BGCW0000042109
Buveinės adresas	A. Mickevičiaus g. 27, LT-44245 Kaunas
Telefonas	+370 37 321 264
Faksas	+370 37 321 130
El. pašto adresas	info@novaturas.lt
Interneto adresas	www.novaturasgroup.com

2014 m. lapkričio 25 d. Juridinių asmenų registre buvo įregistruotas UAB „Novaturas“ pertvarkymas į AB „Novaturas“. Nuo pertvarkymo ir naujo teisinio statuso įregistravimo datos AB „Novaturas“ (toliau – „Bendrovė“) perėmė visas UAB „Novaturas“ teises ir pareigas.

Pagrindinė Bendrovės ir jos dukterinių įmonių veikla – kelionių organizavimas bei platinimas.

Bendrovės įstatinis kapitalas yra 234 210 Eur, kuris padalintas į 7 807 000 paprastąsias vardines akcijas, akcijos nominali vertė yra 0,03 Eur. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos.

2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovės valdybą sudarė 4 nariai.

2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovės vadovė buvo generalinė direktorė Audronė Keinytė.

Dukterinės įmonės

Novaturo grupę sudaro motininė įmonė AB „Novaturas“ bei dukterinės įmonės (toliau – „Grupė“), kurių pagalba Bendrovė vykdo veiklą konkrečiose rinkose.

Dukterinės įmonės pavadinimas	Šalis	Registracijos adresas	Valdoma akcijų dalis, proc. gruodžio 31 d.	
			2021 m.	2020 m.
SIA „Novatours“	Latvijos Respublika	Kr. Valdemara g. 100, Ryga, Latvija	100	100
OU „Novatours“	Estijos Respublika	Ravala g. 6, Talinas, Estija	100	100
UAB „Aviaturas ir Partneriai“	Lietuvos Respublika	Konstitucijos pr. 15/5, Vilnius, Lietuva	100	100
SRL „Novatours Holidays“*	Rumunijos Respublika	M. Caramfil g. 53, Bukareštas, Rumunija	100	100

* Dukterinės įmonės Rumunijoje veikla sustabdyta nuo 2009 m.

Per metus Bendrovė neįsigijo savo akcijų ir jų neturėjo metų pabaigoje. Taip pat Bendrovės dukterinės įmonės neturi Bendrovės akcijų.

2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo filialą, registruotą adresu J. Jasinskio g. 16, Vilnius, Lietuva. Filialo registracijos kodas 125142371. Jo veiklos finansiniai rezultatai yra įtraukti į Bendrovės finansines ataskaitas.

Pagrindinė veikla

Veiklos geografija

Esame didžiausias kelionių operatorius Baltijos šalyse, Lietuvos rinkoje įsitvirtinęs nuo 1999 m, o nuo 2004 m. esame Baltijos šalių rinkos lyderis. Didžiojomės tvirtomis pozicijomis Baltijos šalių rinkose, gerai žinomu prekių ženklu, dideliu klientų lojalumu ir ilgamečiais ryšiais su kelionių agentūromis bei paslaugų teikėjas, todėl keliautojams galime pasiūlyti platų paslaugų spektrą už patrauklią kainą.

Mūsų verslo modelis pasižymi didelės apimties veiklos pinigų srautais ir mažomis kapitalo investicijomis. Tai suteikia galimybę didelę pajamų dalį išmokėti akcininkams. Reguliarus dividendų mokėjimas – viena svarbiausių Bendrovės strategijos dalių. Kiekvienais metais valdyba ketina rekomenduoti dividendais išmokėti 70 – 80 proc. grynojo Bendrovės pelno (kai tik Bendrovės veiklos nebeveiks pandemijos sukeltos krizės padariniai).

Pardavimo kanalai

Mūsų produktai žmonėms yra pasiekiami per įvairius platinimo kanalus. Dirbame su daugiau nei 400 kelionių agentūrų, iš jų – didžiausiomis agentūromis Baltijos šalyse. Savo pardavimo vietas turime didžiuosiuose Lietuvos, Latvijos ir Estijos miestuose. Taip pat investuojame į besivystantį mūsų e. komercijos kanalą. Interneto prekyba vykdoma per Bendrovės svetaines ir tarptautinę platformą GDS („Global Distribution Systems“).

Produktų asortimentas

Mūsų produktų asortimentas labai įvairus: siūlome skirtingus kelionių tipus, kainas ir kelionių kryptis. Dėl plataus produktų asortimento galime pasiūlyti produktus, kurie atitinka įvairių klientų grupių poreikius ir lūkesčius. Tai mums suteikia galimybę išlaikyti savo pozicijas beveik visuose rinkos segmentuose ir efektyviai prisitaikyti prie besikeičiančių keliautojų poreikių. Savo produktų asortimente siūlome organizuotus vasaros ir žiemos atostogų paketus bei pažintines keliones autobusu ir lėktuvu daugiau nei 30 kelionių kryptių visame pasaulyje, iš kurių – ir patys populiariausi Pietų Europos kurortai bei rinktinės vietos Šiaurės Afrikoje, Vidurio Rytuose, Azijoje ir Lotynų Amerikoje. Taip pat prekiaujame skrydžių bilietais „Novaturo“ organizuojamuose skrydžiuose ir siūlome apgyvendinimą viešbučiuose.

Kelionių paketai. Mūsų organizuotų kelionių pasiūlymų didžiąją dalį sudaro poilsinių kelionių lėktuvu organizavimas. Tai apima poilsines keliones į populiarius vasaros kurortus Europoje (Viduržemio jūros regione), Šiaurės Afrikoje, Azijoje, Pietų Amerikoje bei populiariausias žiemos kelionių kryptis Europoje – Italijoje ir Prancūzijoje. Klientams siūlome pilną paslaugų paketą: skrydžius, pervežimus iš oro uosto į viešbutį, apgyvendinimą, išsisaugant parą dirbančius vietinius gidus ir pramogas kelionės metu, įskaitant visos dienos ekskursijas vasarą.

Pažintinės kelionės lėktuvais. Pažintinės kelionės lėktuvu yra vidutinių ir didelių atstumų kelionės, tarp kurių ir kelionės į Aziją bei Pietų Ameriką. Organizuojami užsakomieji ir reguliarieji skrydžiai iš Vilniaus. Siūlome skrydžius, apgyvendinimą, turistines keliones autobusu ir kelionių vadovus visai dienai, kurie lydi turistus visos kelionės metu ir teikia jiems informaciją apie šalį bei lankytinas vietas bei pramogas.

Pažintinės kelionės autobusais. Pažintinės kelionės autobusu rengiamos į lankytinas vietas Europoje (įskaitant Lenkiją, Vokietiją, Prancūziją, Italiją, Austriją, Kroatiją ir Graikiją). Pažintinės kelionės autobusu organizuojamos iš Lietuvos. Siūlome keliones autobusu, apgyvendinimą, keliones į lankytinas vietas autobusu ir kelionių vadovus, kurie visos kelionės metu lydi keliautojus.

Poilsis Baltijos šalyse. Poilsio bei nakvynės paslaugos visuose pagrindiniuose Baltijos šalių kurortuose bei didžiuosiuose miestuose.

Nauja paslauga – „Saviizoliacijos pauzė“.

Ši paslauga keliautojams leidžia keisti kelionės datą, kryptį ar viešbutį, jeigu artimą kontaktą su koronavirusu sergančiu žmogumi turėjusiam keliautojui tektų izoliotis.

Kiti produktai. Mūsų kitus produktus sudaro lėktuvų bilietai ir viešbučių užsakymas internetu. Šiuos produktus parduodame individualiems klientams ir kelionių operatoriams, kuriems dažnai reikalingos vietos populiariausiuose užsakomuosiuose skrydžiuose.

Prekiniai ženklai.

Produktų įvairovė apima ir prekių ženklus bei produktų linijas. Mūsų svarbiausi prekių ženklai yra „Novaturas“ (Lietuvoje) ir „Novatours“ (Latvijoje ir Estijoje), kurie generuoja didžiąją pajamų dalį. Be šių prekių ženklų, valdome tokius prekės ženklus kaip „ECO Travel“ ir „Sofa travel“, ir aukštos klasės produktų liniją „Novaturas Gold“.

Vertybinių popierių prekybiniame reguliuojamose rinkose

Nasdaq Vilnius akcijų birža yra namų rinka Bendrovės akcijoms. Nuo 2018 m. kovo 21 d. Bendrovės akcijomis yra prekiaujama dvejose rinkose – Nasdaq Vilnius akcijų biržoje ir Varšuvos akcijų biržoje.

Bendrovės akcijų simbolis Nasdaq Vilnius akcijų biržoje yra NTU1L, o Varšuvos akcijų biržoje NTU.

Akcijų rūšis	Akcijų kiekis	Nominali akcijos vertė (eurais)	Nominali vertė iš viso (eurais)	Emisijos kodas
Paprastosios akcijos	7 807 000	0,03	234 210	LT0000131872

Svarbiausi įvykiai 2021 metais:

- 2021 01 13 bendrovė susitarė dėl papildomos 1 mln. 18 tūkst. eurų paskolos atsiskaityti už neįvykusias keliones.
- 2021 02 09 bendrovės vadovė A. Keinytė bei finansų direktorius T. Staškūnas akcininkams, investuotojams bei analitikams pristatė 2020-ųjų rezultatus.
- 2021 02 17 bendrovė pranešė apie pasiektą susitarimą su Valstybės investicijų valdymo agentūra dėl 10 mln. eurų investicijos į bendrovės obligacijas šešerių metų laikotarpiui.
- 2021 03 02 bendrovė baigė atsiskaitymo su keliautojais už dėl pandemijos neįvykusias keliones procesą.
- 2021 03 08 bendrovė išrinkta tarp geriausių TOP 20 ryšių su investuotojais palaikančių bendrovių „Nasdaq“ Baltijos rinkoje.
- 2021 04 02 bendrovė pasirašė 10 mln. eurų vertės investavimo sutartį su Valstybės investicijų valdymo agentūra.
- 2021 04 08 bendrovė susitarė dėl palankesnių paskolų grąžinimo sąlygų.
- 2021 04 28 bendrovės vadovė A. Keinytė bei finansų direktorius T. Staškūnas akcininkams, investuotojams bei analitikams pristatė pirmojo ketvirčio veiklos rezultatus.
- 2021 04 30 bendrovė pateikė 2020-ųjų metų metinę informaciją.
- 2021 06 08 bendrovės generalinė direktorė A. Keinytė pradeda eiti Latvijos SIA „Novatours“ valdybos narės pareigas ir keičia iki tol dukterinės įmonės Latvijoje valdybos nario pareigas užėmusį Leonīds Močeņovs.
- 2021 06 10 bendrovės akcijoms pritaikytas mažiausias kainos kitimo žingsnis.
- 2021 06 16 įmonių grupę pasiekė investicijos už išleistų obligacijų emisijas.
- 2021 07 28 bendrovė išperka konvertuojamų obligacijų už 2,5 mln. eurų
- 2021 07 29 bendrovės vadovė A. Keinytė bei finansų direktorius T. Staškūnas akcininkams, investuotojams bei analitikams pristatė pusmečio veiklos rezultatus.
- 2021 09 06 bendrovės finansų direktorius ir aukščiausio lygio vadovų komandos narys Tomas Staškūnas palieka įmonių grupę. Grupės finansų vadovo pareigas pradeda eiti ilgametis įmonės darbuotojas Giedrius Ribakovas.
- 2021 09 08 bendrovė grąžina ilgalaikę banko paskolą anksčiau numatytų terminų.
- 2021 10 14 prie bendrovės prisijungia pardavimų direktorius Albert Zinevič ir jungiasi prie aukščiausio lygio vadovų komandos.
- 2021 10 27 bendrovės vadovė A. Keinytė bei finansų vadovas G. Ribakovas akcininkams, investuotojams bei analitikams pristatė pirmojo ketvirčio veiklos rezultatus.
- 2021 11 11 bendrovė stiprina vadovų komandą Latvijoje, pardavimų vadovės pareigas pradeda eiti ilgametę patirtį pardavimų srityje sukaupusi Sanda Roze.
- 2021 11 17 bendrovė išperka likusią 2,5 mln. eurų vertės konvertuojamų obligacijų dalį.
- 2021 12 06 bendrovė informuoja apie gautą bendrovės valdybos nario Janek Pohla pareiškimą dėl atsistatydinimo iš bendrovės valdybos nario pareigų nuo š. m. gruodžio mėn. 17 d.

Svarbiausi įvykiai 2022 metais (2022 01 01 – 2022 04 01 periodu):

- 2022 01 26 „Novaturo“ grupės vadovu tampa Vitalij Rakovski, kuris keičia nuo 2019 m. sausio mėn. šias pareigas ėjusią Audronę Keinytę.
- 2022 02 08 bendrovės vadovas V. Rakovski akcininkams, investuotojams bei analitikams pristatė 2021-ųjų metų veiklos rezultatus.
- 2022 02 24 bendrovė informuoja apie skrydžių maršruto korekcijas per Ukrainos oro erdvę
- 2022 03 01 bendrovės pranešimas dėl veiklos nevykdymo Rusijos ir Baltarusijos valstybėse bei pagalbos organizavimą užsienyje užstrigusiems keliautojams iš Ukrainos
- 2022 03 01 „Enlight Research“ atlikta AB „Novaturas“ apžvalga

Finansinė informacija

2021 m. Grupės rezultatai:

- Pardavimai pasiekė 109 mln. Eur ir buvo 231 proc. didesni lyginant su tuo pačiu 2020 m. laikotarpiu.
- Bendrasis pelnas pasiekė 13,5 mln. Eur ir buvo 275 proc. didesnis už 2020 m. tą patį laikotarpį.
- Veiklos sąnaudos pasiekė 11,2 mln. Eur ir buvo 52 proc. didesnės už tą patį 2020 m. laikotarpį. Eliminavus komisinių įtaką ir vienkartinės išlaidas, veiklos sąnaudos sumažėjo 7 proc. lyginant su 2020 m. tuo pačiu laikotarpiu.
- EBITDA rodiklis buvo teigiamas ir pasiekė 2,6 mln. Eur, kai tuo pačiu laikotarpiu 2020 m. buvo neigiamas ir siekė 3,3 mln Eur.
- Pelno mokesčių norma buvo 3 proc. lyginant su 12 proc. tuo pačiu laikotarpiu 2020 m.
- Grynasis Grupės pelnas buvo 0,9 mln. Eur, kai 2020 m. buvo neigiamas ir siekė 5,8 mln. EUR.
- Grupė aptarnavo 172 tūkst. klientų ir tai buvo 255 proc. daugiau nei per 2020 m. tą patį laikotarpį.

Pagrindiniai Grupės rodikliai

Finansiniai rodikliai	2021 m.	2020 m.	Pokytis, proc.
Pajamos	108 995	32 894	+231,4
Bendrasis pelnas	13 489	3 595	+275,2
EBITDA	2 553	(3 123)	-
Veiklos pelnas (EBIT)	2 403	(3 564)	-
Pelnas neatskaičius mokesčių	938	(6 550)	-
Laikotarpio grynas pelnas	909	(5 750)	-

Santykiniai rodikliai	2021 m.	2020 m.	Pokytis
Paprastųjų vardinių akcijų skaičius	7 807 000	7 807 000	-
Pelnas vienai akcijai (Eur)	0,12	-0,74	+0,86pp
Bendro pelno marža (proc.)	12,4	10,9	+1,5pp
EBITDA marža (proc.)	2,3	-10,1	+12,4pp
Veiklos pelno (EBIT) marža (proc.)	2,2	-10,8	+13,0pp
Pelno, neatskaičius mokesčių, marža (proc.)	0,9	-19,9	+20,8pp
Laikotarpio gryno pelno marža (proc.)	0,8	-17,5	+18,3pp
Vidutinė turto grąža (ROA) (proc.)	1,7	-12,5	+14,2pp
Skolos ir nuosavybės koeficientas (proc.)	94,9	122,5	-27,6pp
Kapitalo ir turto santykis (proc.)	33,8	30,3	+3,5pp
Faktinis pelno mokesčio tarifas (proc.)	3,1	12,2	-9,1pp
Bendro likvidumo rodiklis	0,75	0,66	+0,09

Kelionių paketai sudarė didžiausią tiek pardavimų, tiek ir uždirbto pelno dalį. Pažintinės kelionės autobusu ir lėktuvu sudaro nedidelę pardavimų dalį. Kitų pardavimų pajamos augo, tačiau įtaka pelnui buvo nedidelė.

Geografinė ir kita pardavimų informacija

2021 m. pagrindinė Bendrovės veikla buvo kelionių organizavimas ir kelionių paketų pardavimas per mažmeninį kelionių agentūrų tinklą, vidinius pardavimo kanalus (nuosavi mažmeninės prekybos biurai, internetinė svetainė, skrydžių bilietų pardavimas per Globalią distribucijos sistemą (GDS)). „Novaturo“ kelionės parduojamos daugiau nei 400 kelionių agentūrų Baltijos šalyse. Elektroninės komercijos pardavimai vyksta per „Novaturo“ grupės įmonių svetaines. Per 2021 m. Bendrovės internetinėje svetainėje apsilankė 2,6 mln. unikalių lankytojų, ir tai buvo 18 proc. daugiau nei per 2020 m. (2,2 mln. unikalių lankytojų).

Bendrovė taip pat parduoda užsakomųjų skrydžių bilietus į savo organizuojamus skrydžius per GDS sistemą. Tai reiškia, kad Bendrovės užsakomųjų skrydžių bilietai yra prieinami agentams visame pasaulyje, o keleiviai šiuos bilietus gali įsigyti per populiariausias bilietų platinimo platformas.

Toliau pateiktas pajamų išskaidymas pagal pardavimų kanalus:

	2021 m., proc.	2020 m., proc.	Pokytis
Kelionių agentūros	69,1	71,9	-2,8 pp
Nuosavos kelionių agentūros	11,1	11,7	-0,6 pp
Internetiniai pardavimai	17,4	14,6	+2,8 pp
GDS	2,4	1,8	+0,6 pp
Iš viso	100	100	

Aptarnautų klientų skaičius pagal pardavimo šalis (duomenys pateikti tūkstančiais keleivių):

	2021 m.	2020 m.	Pokytis, proc.
Lietuva	87,3	20,4	+327,9
Latvija	30,0	9,7	+209,3
Estija	54,7	18,3	+198,9
Kita	-	0,1	-
Iš viso	172,0	48,5	+254,6

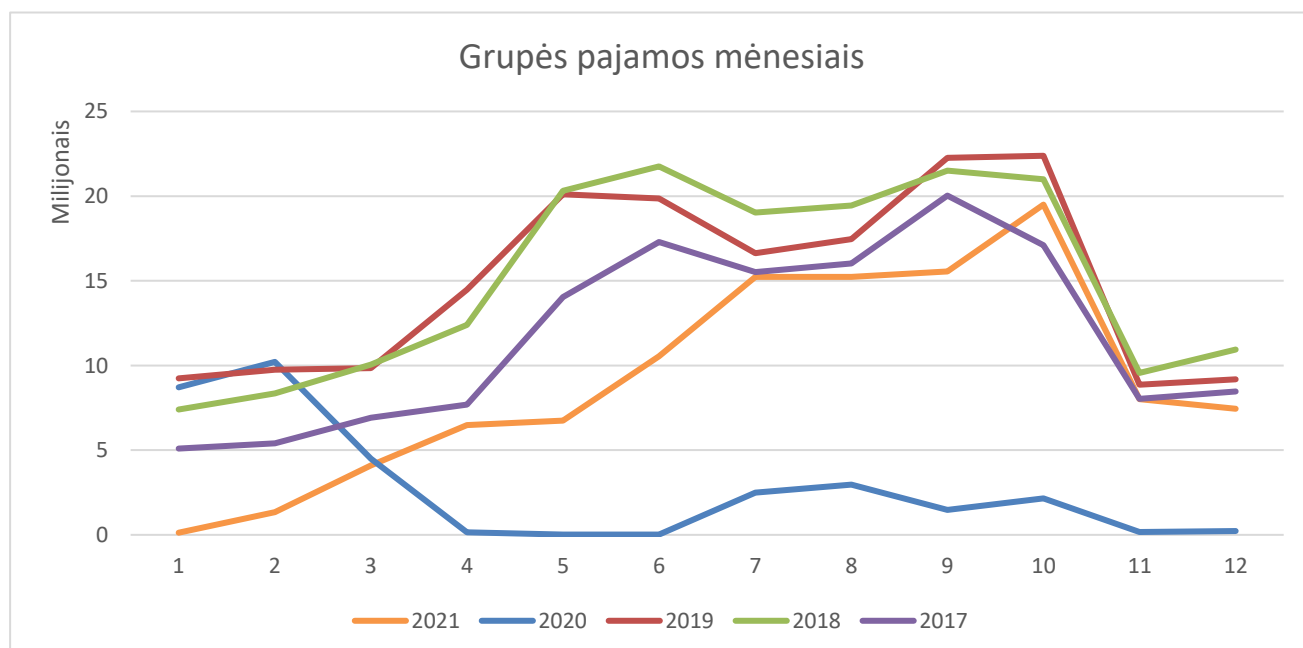
Pagrindinis ir kartu sparčiausiai augęs Bendrovės produktas yra kelionių paketai. Aptarnautų klientų skaičius pagal produkto kategoriją (duomenys pateikti tūkstančiais keleivių):

	2021 m.	2020 m.	Pokytis, proc.
Kelionių paketai	136,0	37,5	+262,7
Pažintinės kelionės autobusu	0,3	0,5	-40,0
Pažintinės kelionės lėktuvu	0,3	0,2	+50,0
Kita (skrydžių bilietų Pardavimai ir viešbučių rezervacijos)	35,4	10,3	+243,7
Iš viso	172,0	48,5	+254,6

Dėl COVID-19 sukeltų ribojimų 2020 metais skrydžiai nebuvo vykdomi į tokias populiarias vasaros atostogų kryptis kaip Turkija ar Bulgarija. Atostogų sezonas Graikijos salose taip pat prasidėjo vėliau nei įprastai. Iš žiemos atostogų kryptių populiariausios buvo Egiptas bei Kanarų sala Tenerifė.

	2021 m., proc.	2020 m., proc.	Pokytis
Turkija	36,9	-	+36,9 pp
Graikija	19,3	16,7	+2,6 pp
Egiptas	20,1	34,2	+14,1 pp
Bulgarija	6,9	0,2	+6,7 pp
Ispanija (su Kanarų salomis)	7,5	11,7	-4,2 pp
Slidinėjimas	-	9,0	-9,0 pp
Tolimųjų kraštų kelionės	0,7	12,9	-12,2 pp
Kitos kryptys	8,6	15,3	-6,7 pp
Iš viso	100	100	

Pajamų sezoniskumas mėnesiais:

Informacija apie susijusių šalių sandorius

Susijusių šalių sandoriai pateikti aiškinamajame rašte prie finansinių ataskaitų.

Rizikos valdymas

Su pagrindiniais Grupės partneriais susijusi rizika

Sutartys su pagrindiniais Grupės partneriais (avialinijos, autobusų nuomos kompanijos, viešbučių tiekėjai) numato išankstinius apmokėjimus už paslaugas. Dėl šios priežasties vienam ar keliems pagrindiniams tiekėjams (ypač avialinijoms) nesugebant išpildyti sutarties sąlygų (tame tarpe ir dėl pagrindinio partnerio nemokumo) Grupės veiklai gali būti padaryta reikšminga žala, gali nukentėti Grupės finansinė būklė ir rezultatai. Tam, kad sumažinti riziką, Grupė dirba su keletu pagrindinių aviakompanijų vienu metu, taip pat dideles apimtis generuojančiose destinacijose dirba su keletu viešbučių paslaugų tiekėjų.

Kredito rizika

Bendrovės kredito rizika yra gana žema, kadangi yra reikalaujama apmokėti už kelionę prieš kelionės pradžią. Be to, kelionių agentūroms, per kurias yra vykdomi visi pagrindiniai pardavimai, yra suteikti kredito limitai. Jais siekiama, kad kelionių agentūros laiku atsiskaitytų. Joms viršijus nustatytą kredito limitą, rezervacinė sistema automatiškai blokuoja jų pardavimus. Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievolės. Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė, įskaitant išvestines finansines priemones finansinės būklės ataskaitoje, jeigu tokių yra. Todėl Bendrovės vadovybė mano, jog maksimali rizika yra lygi iš pirkėjų ir kitų gautinų sumų sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius finansinės būklės ataskaitoje sudarymo dieną.

Palūkanų normos rizika

Didesnę Bendrovės skolų dalį sudaro paskola su kintama palūkanų norma, kuri yra susijusi su EURIBOR ir sukuria palūkanų normos riziką. Grupė nenaudoja palūkanų normų apsikeitimo sandorio, kuriuo galima apsisaugoti nuo galimo nuostolio ar pelno dėl palūkanų normų svyravimo, kadangi Grupė nesitiki jokių reikšmingų svyravimų paskolos gražinimo termino metu.

Užsienio valiutos rizika

Užsienio valiutos rizikai valdyti Bendrovė daugiausia sudaro sutartis eurais, tiek Latvijoje, tiek Estijoje esančių dukterinių įmonių funkcinė valiuta yra euras.

2010 m. gruodžio mėn. Bendrovė, siekdama sumažinti EUR/USD valiutos kurso bei aviacinio kuro kainos svyravimo riziką, pradėjo naudotis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, padedančiomis valdyti tokią užsienio valiutos bei žaliavos riziką. Buvo sudaryti išankstiniai „forward“, ateities „future“ ir pasirinkimo „option“ sandoriai. Nuo 2014 m. sausio 1 d. Grupė ir Bendrovė pradėjo naudotis išvestinės finansinės priemonės, kurioms taikoma apsidraudimo apskaita.

Likvidumo valdymas

Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus. Likvidumo rizika yra valdoma planuojant Bendrovės pinigų srautus.

Pagal banko kredito ir paskolos sutartis, Grupė neturėjo privalomų laikytis finansinių ir nefinansinių rodiklių 2021 m. gruodžio 31.

Kapitalo valdymas

Pagrindinis Bendrovės kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir kad Bendrovė palaikytų teisingus kapitalo rodiklius siekiant sustiprinti veiklą ir maksimizuoti akcininkų vertę („kapitalas“ pagal IAS 1 sampratą atitinka nuosavą kapitalą, pateiktą finansinėse ataskaitose).

Bendrovė valdo savo kapitalo struktūrą ir keičia ją, atsižvelgdama į ekonominių sąlygų pokyčius ir pagal savo veiklos rizikos ypatybes. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, grąžinti kapitalą akcininkams arba išleisti naują akcijų emisiją.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Bendrovės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 50 proc. jos akcinio kapitalo, kurį sudaro akcinis kapitalas ir akcijų priedai. Bendrovė taip pat turėjo išorinių kapitalo reikalavimų iš paskolą suteikusio banko dėl nuosavo kapitalo ir turto rodiklio.

Bendrovė vertina kapitalą naudodama įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykio koeficientą. Kapitalą sudaro paprastosios akcijos, rezervai ir nepaskirstytasis pelnas, priskirtinas patronuojančios įmonės nuosavo kapitalo turėtojams.

Grupė ir Bendrovė nevykdo jokios tyrimų ir plėtros veiklos.

Planai ir prognozės

Pagrindiniai 2022 m. tikslai yra šie:

- Išlaikyti pirmaujančią poziciją rinkoje Baltijos šalyse;
- Veiklos apimčių auginimas, atsižvelgiant į pandemijos sukeltus apribojimus ir jų mažėjimą, vykstant vakcinacijos kampanijai;
- Išlaikyti gerai subalansuotą paskirstymo kanalų struktūrą sutelkiant dėmesį į e. komercijos kanalo vystymą;
- Užtikrinti pakankamą Bendrovės likvidumą.

Aplinkosaugos, socialinė ir valdysenos ataskaita

Valdysenos ataskaita

Iki 2020 m. birželio 30 d. akcininkų susirinkimo sprendimo Bendrovės valdymo organai buvo: visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir Bendrovės vadovas – generalinis direktorius. 2020 m. birželio 30 d. akcininkų susirinkime buvo nuspręsta pertvarkyti Bendrovės valdymo struktūrą, atsisakant stebėtojų tarybos ir perduodant jos funkcijas naujai suformuotai Bendrovės valdybai. Nuo 2020 m. birželio 30 d. Bendrovės valdymo organai yra: visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir Bendrovės vadovas – generalinis direktorius.

Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai, priimti Bendrovės įstatuose numatytais visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijos klausimais, yra privalomi akcininkams, tarybai, valdybai, vadovui bei kitiems Bendrovės darbuotojams. Visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę dalyvauti akcininkai, visuotinio akcininkų susirinkimo apskaitos dienos pabaigoje buvę Bendrovės akcininkais. Bendrovės susirinkimo apskaitos diena yra 5 (penktoji) darbo diena iki visuotinio akcininkų susirinkimo arba 5 (penktoji) darbo diena iki pakartotinio visuotinio akcininkų susirinkimo. Asmuo, dalyvaujantis visuotiniame akcininkų susirinkime ir turintis teisę balsuoti, turi pateikti asmens tapatybę liudijantį dokumentą. Asmuo, kuris nėra akcininkas, be asmens tapatybę patvirtinančio dokumento turi pateikti dokumentą, patvirtinantį teisę balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime.

Pagal Bendrovės įstatus, iki 2020 m. birželio 30 d. veikusią stebėtojų tarybą sudarė penki nariai, išrenkami trejų metų kadencijai ir kartu veikiantys kaip Bendrovės priežiūros organas. Taryba atstovavo akcininkams ir atliko priežiūros ir kontrolės funkcijas. Tarybos nariai buvo renkami visuotiniame akcininkų susirinkime kaip tai aprašo Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas. Du iš penkių tarybos narių buvo nepriklausomi. Tarybos pirmininką tarybos nariai išsirenka iš savo tarpo. Taryboje veikė du komitetai – Audito komitetas ir Atlygio ir skyrimo komitetas. Tiek Audito, tiek Atlygio ir skyrimo komitetų nariai buvo renkami trejiems metams iš Stebėtojų tarybos narių. Visi trys Audito komiteto nariai turėjo finansinį arba ekonominį išsilavinimą ir patirtį, taip pat du komiteto nariai buvo nepriklausomi.

Pagal Bendrovės įstatus valdybą iki 2020 m. birželio 30 d. sudarė keturi nariai, rinkti trejų metų terminui ir kartu veikę kaip Bendrovės valdymo organas. Valdybos narius rinko stebėtojų taryba remdamasi įstatymų numatyta procedūra. Valdybos pirmininką valdyba išsirenka iš savo narių tarpo. Nuo 2020 m. birželio 30 d. Valdyba pertvarkyta ir pagal naujai patvirtintus Bendrovės įstatus buvo išrinkta visuotiniame akcininkų susirinkime. Valdybą sudaro penki nariai, renkami ketverių metų terminui ir kartu veikiantys kaip Bendrovės valdymo organas. Du iš penkių valdybos narių yra nepriklausomi o likę trys atstovauja akcininkų interesus. Valdybos pirmininką Valdybos nariai išsirenka iš savo tarpo. Naujai suformuota Bendrovės Valdyba atlieka priežiūros, kontrolės bei strategijos formavimo funkcijas. Valdyba, paskiria ir atšaukia Generalinį direktorių, nustato jam atlyginimą ir kitas darbo sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas.

Bendrovės vadovas yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas, kuris pagal savo įgaliojimus organizuoja einamąją Bendrovės ūkinę veiklą.

Bendrovė iš esmės laikosi bendrovės valdymo rekomendacijų, kurias pateikia Nasdaq Vilnius akcijų birža bei gerosios praktikos rekomendacijų, kurias pateikia Varšuvos akcijų birža. Detalus rekomendacijų kurių Bendrovė nesilaiko sąrašas su paaiškinimais pateikiamas žemiau Valdysenos ataskaitos pabaigoje. Bendrovė savo internetiniame puslapyje www.novaturasgroup.com taip pat pateikia sąrašą rekomendacijų kurių dalinai arba pilnai nesilaiko.

Akcinis kapitalas

Bendrovės akcinis kapitalas yra 234 210 Eur. Jį sudaro 7 807 000 paprastosios vardinės 0,03 Eur nominalios vertės akcijos. Balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių Bendrovės akcijų skaičius yra 7 807 000.

Akcininkai

	Akcijų skaičius	Akcinio kapitalo dalis ir bendras balsų skaičius, proc.
UAB „ME Investicija“	779 900	9,99
Rendez Vous OU	650 983	8,34
Ugnius Radvila	740 702	9,49
Moonrider OU	543 346	6,96
Rytis Šūmakaris	535 278	6,86
Vidas Paliūnas	535 278	6,86
Kiti	4 021 513	51,5
Iš viso	7 807 000	100

Paskutinio visuotinio akcininkų susirinkimo, įvykusio 2021 m. balandžio 30 d., metu akcininkų susirinkimo apskaitos dienos (2021 m. balandžio 23 d.) duomenimis, bendras Bendrovės akcininkų skaičius buvo 3 528.

Akcininkų teisės

Nė vienas Bendrovės akcininkas neturi jokių specialių kontrolės teisių. Visų akcininkų teisės yra vienodos. 2021 m. gruodžio 31 d. duomenimis, balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių Bendrovės akcijų skaičius sudaro 7 807 000. Viena paprastoji vardinė Bendrovės akcija suteikia vieną balsą visuotiniame akcininkų susirinkime.

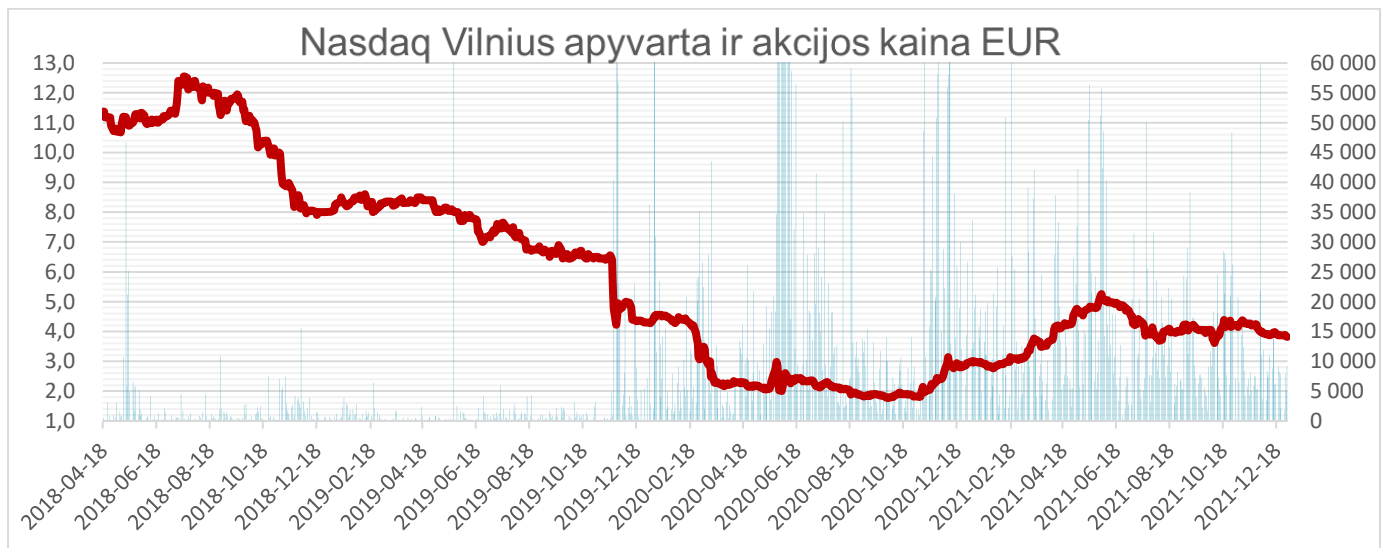
Bendrovė nėra informuota apie kokius nors akcininkų tarpusavio susitarimus, dėl kurių gali būti ribojamos vertybinių popierių balsavimo teisės. Visi akcijų pardavimui pirminio viešojo siūlymo metu nustatyti suvaržymo laikotarpiai yra pasibaigę.

Informacija apie prekybą Bendrovės vertybiniais popieriais

Bendrovės 7 807 000 paprastosios vardinės akcijos (ISIN kodas LT0000131872) yra įtrauktos į vertybinių popierių biržos „Nasdaq Vilnius“ Oficialųjį prekybos sąrašą (simbolis – NTU1L) ir į Varšuvos akcijų biržą (simbolis – NTU, ISIN kodas LT0000131872).

Informacija apie prekybą Bendrovės akcijomis nuo 2018 m. kovo 21 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d. Lietuvos vertybinių popierių biržoje „Nasdaq Vilnius“:

	Valiuta	Atidarymo kaina	Didžiausia kaina	Mažiausia kaina	Uždarymo kaina	Vidutinė kaina	Prekiautas kiekis (vienetais)	Prekybos apimtis (Eur)
2020 m.	Eur	4,30	4,68	1,76	2,94	2,33	7 237 980	16 872 739
2021 m.	Eur	2,94	4,90	2,70	3,84	3,17	3 103 457	12 045 114

2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovės rinkos kapitalizacija buvo 31,2 mln. Eur.

Informacija apie prekybą Bendrovės akcijomis nuo 2018 m. kovo 21 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d. Lenkijos vertybinių popierių biržoje „GPW main market“:

	Valiuta	Atidarymo kaina	Didžiausia kaina	Mažiausia kaina	Uždarymo kaina	Vidutinė kaina	Prekautas kiekis (vienetais)	Prekybos apimtis (PLN)
2020 m.	PLN	17,20	21,00	7,00	12,40	10,42	159 663	1 664 460
2021 m.	PLN	12,40	25,00	11,80	18,20	17,43	53 898	937 609

2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovės rinkos kapitalizacija buvo 142 mln. PLN.

Informacija apie Bendrovės turimas savas akcijas

Bendrovė neturi įsigijusi savų akcijų. Bendrovė nėra ir nebuvo įsigijusi savų akcijų iš Bendrovės vadovų.

Dividendai

2018 m. Valdyba patvirtino dividendų mokėjimo politiką, pagal kurią dividendai turėtų sudaryti 70 – 80 proc. Bendrovės uždirbto pelno. 2020 m. dėl prasidėjusios su COVID-19 susijusios pandemijos Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas priėmė sprendimą dividendų neskirti.

Bendrovės įstatų keitimo tvarka

Bendrovės įstatai keičiami Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka Akcininkų susirinkimo sprendimu, priimtu ne mažesne kaip 2/3 visų Akcininkų susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų dauguma. Akcininkų susirinkimui priėmus sprendimą pakeisti Bendrovės įstatus, surašomas visas pakeistų įstatų tekstas ir po juo pasirašo Akcininkų susirinkimo įgaliotais asmuo.

Valdybos narių išrinkimo ir pakeitimo tvarka bei valdybos narių įgaliojimai

Valdybos nariai išrenkami ir pakeičiami stebėtojų tarybos sprendimu. Valdybos nariai analizuoja ir vertina Bendrovės veiklos organizavimą, finansinę būklę, metinių finansinių ataskaitų rinkinį, metinį pranešimą, tarpinį pranešimą ir atlieka kitus įstatymų bei Bendrovės įstatų jiems suteiktus įgaliojimus.

Visi šios valdybos nariai buvo atšaukti 2020 m. birželio 30 d. visuotiniam akcininkų susirinkimui patvirtinus Bendrovės valdymo struktūros pertvarką.

Bendrovės valdymo organų veikla po 2020 m. birželio 30 d

Valdybos veikla

Per 2021 m. įvyko keturiolika Valdybos posėdžių. Visuose Valdybos posėdžiuose buvo norminių aktų reikalaujamas kvorumas. Valdybos posėdžiuose buvo svarstyti ir patvirtinti klausimai, susiję su: Bendrovės valdybos veiklos organizavimu, Bendrovės veiklos rezultatais, krizės valdymu, Bendrovės strategija, organizacine struktūra, biudžetu, investiciniais projektais, Valdybos narių atlygio sumažinimo krizės metu.

Valdybos posėdžiams pirmininkavo valdybos pirmininkas Virginijus Lepeška.

Žemiau pateiktoje lentelėje pateikiamas posėdžių skaičius, kuriuose dalyvavo Valdybos nariai:

	<u>Valdybos posėdžiai</u>
Posėdžių skaičius iš viso	14
Virginijus Lepeška	14
Ugnius Radvila	14
Vidas Paliūnas	14
Janek Pohla	14
Andrius Jurkonis	14

Janek Pohla atsistatydino iš bendrovės valdybos nario pareigų nuo 2021 m. gruodžio 17 d.

Du iš valdybos narių atstovauja akcininkus, likę du – p. Virginijus Lepeška ir p. Andrius Jurkonis – yra nepriklausomi.

2021 m. gruodžio 31 d. Valdybos nariai:

Vardas, Pavardė	Pareigos valdyboje	Užimamos pozicijos	Turimas akcijų sk.	Kadencijos pradžia
Virginijus Lepeška	Valdybos pirmininkas (nepriklausomas narys)	UAB Organizacijų vystymo centras – konsultantas ir valdybos pirmininkas; UAB OVC mokymai – konsultantas; UAB AL holdingas – generalinio direktoriaus patarėjas, valdybos narys; UAB Swenheim – direktoriaus patarėjas, valdybos narys; UAB Biseris – valdybos narys; UAB Lewben – valdybos narys	-	2020-06-30
Ugnius Radvila	Valdybos narys	-	740 702	2020-06-30
Vidas Paliūnas	Valdybos narys	Verslo centras 32, UAB – valdybos narys UAB „Optimistai“ – vykduojantis direktorius	535 278	2020-06-30
Andrius Jurkonis	Valdybos narys (nepriklausomas narys)	Open type investment fund Axia Capital – fondo valdytojas; UAB Farmacijos kapitalas – vadovas; New Pharma, CEE – vadovas; UAB Privataus kapitalo investicijos – vadovas; UAB New retail LV – vadovas ir vienintelis akcininkas	-	2020-06-30

Virginijus Lepeška

Eina vadybos konsultacijų ir mokymų įmonės „OVC Consulting“ valdybos pirmininko ir konsultanto pareigas. Yra sukaupęs didžiulę patirtį organizacijų konsultavimo, įmonių valdymo, strateginio valdymo klausimais. Nuo 2003 metų įvairiose įmonėse eina valdybos ir stebėtojų tarybos nario pareigas. Virginijus Lepeška yra įgijęs socialinių mokslų srities (psichologijos) daktaro laipsnį Vilniaus universitete. Šiuo metu eina UAB „Svenheim“, UAB „Alma littera“ valdybos nario ir UAB „Ruptela“ patariamosios valdybos nario pareigas. Taip pat yra Paramos vaikams centro valdybos narys. Bendrovės akcijų neturi.

Ugnius Radvila

Bendrovėje dirba nuo pat jos įkūrimo. 1999 – 2011 m. jis vadovavo Vilniaus padaliniiui, nuo 2011 m. yra Bendrovės konsultantas. 1995 – 2004 m. ėjo turizmo vadovo pareigas UAB „Interservis kelionių agentūra“. Nuo 2018 m. vasario mėn. tapo stebėtojų tarybos nariu. Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultete yra įgijęs Komunikacijos ir informacijos magistro laipsnį (Tarptautinės komunikacijos studijų programa). Turi 9,49 proc. Bendrovės akcijų.

Vidas Paliūnas

dalyvavo formuojant UAB „Novaturas“ iš trijų kelionių agentūrų – viena jų buvo „DELTA travel agency“, kurioje jis ėjo generalinio direktoriaus pareigas. 2009 – 2018 m. jis buvo Bendrovės valdybos narys, o 2018 m. vasario mėn. tapo stebėtojų tarybos nariu. IT srities diplomą jis apsigynė Chemnico technologijų universitete, Vokietijoje. Turi 6,86 proc. Bendrovės akcijų.

Andrius Jurkonis

yra investicinio fondo „Axia Capital Fund“ valdytojas ir sertifikuotas finansų analitikas. Yra sukaupęs ilgametę patirtį eidamas vadovaujančias pareigas bendrovėse „Euroapotheca“, „VST“, „Swedbank“. A. Jurkonis yra įgijęs ekonomikos bakalaurą bei magistrą Vilniaus universitete. Šiuo metu eina „New Pharma CEE“ direktoriaus pareigas, yra UAB „Blue flight“, UAB „Gusania“ partneris. Bendrovės akcijų neturi.

Bendrovės atlygio politika

Bendrovės atlygio principai

- Atlygio susiejimas su rezultatais ir suderinimas su akcininkų interesais. Priimdama su atlygiu susijusius sprendimus Bendrovė sutelkia dėmesį į ilgalaikius, pagal riziką įvertintus rezultatus ir atlygina už rezultatus, kurie sukuria Bendrovei ilgalaikę vertę.
- Bendros sėkmės kultūros skatinimas. Reikia skatinti ir apdovanoti už komandinį darbą, siekiant puoselėti bendros sėkmės kultūrą. Vertinant darbuotojo rezultatus, reikia atsižvelgti į indėlį visos Bendrovės mastu, verslo padaliniuose ir individualiame lygmenyje.
- Gabiausių darbuotojų pritraukimas ir išlaikymas. Ilgalaikę Bendrovės sėkmę lemia jos darbuotojų kompetencija. Bendrovės atlygio sistema daug prisideda prie jos gebėjimo pritraukti, tinkamai motyvuoti ir išlaikyti gabiausias žmones. Konkurencingas ir protingas atlygis turi padėti pritraukti ir išlaikyti gabiausias žmones, reikalingus Bendrovės verslo augimui ir palaikymui.
- Rizikos valdymo ir atlygio integracija. Reikia nustatyti patikimą ir pakankamai griežtą rizikos valdymo, atlygio išieškojimo ir gražinimo politiką, galinčią sulaikyti nuo per didelės rizikos. Bendrovės valdymo organai turi atlikti vertinimus sąžiningai, teisingai ir objektyviai bei nustatyti asmenis, atsakingus už reikšmingus su rizika susijusius įvykius, ir jų atskaitomybę. Atlygio skyrimo praktika turi atitikti atitinkamas taisykles ir reglamentus.
- Griežtas valdymas. Griežtas įmonės valdymas palaikomas Valdybai prižiūrint vadovų atlygio programą, įskaitant Bendrovės atlygio principų nustatymą, bendrų Bendrovės išteklių, naudojamų skatinamajam atlygiui, peržiūrėjimą ir tvirtinimą.
- Skaidrumas akcininkams. Labai svarbu, kad akcininkai būtų skaidriai informuojami apie Bendrovės atlygio politiką. Siekdamas akcininkams suteikti pakankamai informacijos ir konteksto, kad galėtų įvertinti Bendrovės programas, praktiką ir jų efektyvumą, Bendrovė atskleidžia esmines taikomas atlygio programos sąlygas ir, prireikus, visus veiksmus, kurių Bendrovė ėmėsi svarbių įvykių atveju.

Atlygio struktūra

Bendrovė ir jos dukterinės bendrovės darbuotojams užtikrina konkurencingą ir teisingą atlygį už Bendrovės ir (arba) Bendrovės grupės, taip pat darbuotojo asmeniškai pasiektus rezultatus. Atlygio politikos tikslas – išlaikyti esamus ir pritraukti naujų darbuotojų, siekiant užtikrinti verslo sėkmę.

Pagrindinės atlygio dalys

- Bazinė dalis – mėnesinis atlyginimas, kurio dydis nustatomas darbuotojų grupėms pagal atitinkamus įstatymus, reikiamas kompetencijas, pareigas, atsakomybės lygį ir kitus komponentus, nuo kurių priklauso atlygio dydis;
- Kintamoji dalis – dalis, kuri priklauso nuo Bendrovės pasiektų finansinių, ilgalaikių ir (arba) trumpalaikių tikslų ir darbuotojo individualių ir (arba) skyriaus rezultatų, o jos suma ir mokėjimo periodai nustatomi Bendrovės arba Grupės atlygio skyrimo taisyklėse. Darbuotojams keliami tikslai turėtų būti objektyvūs ir aiškiai pamatuojami. Kintamoji dalis gali sudaryti 5–30 proc. nuo bazinės darbuotojo atlyginimo dalies, mokamos pagal Bendrovės arba Grupės atlygio skyrimo taisykles;
- Metinis priedas – tai motyvuoti skirta užmokesčio dalis, išmokama atsižvelgiant į šiuos aspektus: - įvykdytus išskirtinius asmeninius darbuotojui iškeltus uždavinius; - aukštus atskirų darbuotojų rezultatus; - pasiektus konkrečių metų Bendrovės uždavinius („atlygis už bendrą sėkmę“). Visų darbuotojų atlyginimai peržiūrimi kartą per metus, kai vyksta metiniai pokalbiai su vadovu.

Aukščiausių vadovų motyvacijos sistema priklauso nuo Grupės EBITDA tikslo, pasiektų strateginių tikslų ir asmeninių tikslų. Asmeninius tikslus, taip pat jų svorį vertinime kiekvienais metais nustato Valdyba.

Bendrovės Valdyba sprendimą, kokią sumą sumokėti, priima po metinio susitikimo ir kiekvieno vadovo, kuriam buvo iškelti asmeniniai tikslai, įvertinimo. Premija sumokama pinigais arba, kai ir jei taikoma, kaip įmoka į atitinkamo darbuotojo pasirinktą pensinį fondą.

Netiesioginės finansinės naudos

Tai darbuotojui suteikiama finansinę vertę turinti nauda, tačiau nesusijusi su piniginiiais priedais, t.y. nepiniginės naudos. Netiesioginių finansinių naudų paketas parenkamas atsižvelgus į Bendrovės finansinę padėtį ir strategiją, taip pat teisingumo, lygybės ir skaidrumo principus.

Išeitinės išmokos

Pagal atitinkamos Bendrovės nacionalinius teisės aktus, išeidami iš darbo darbuotojai gali turėti teisę į išeitinę išmoką (išskyrus tuos atvejus, kai darbo sutartis nutraukiama esant tam tikriems pagrindams, pavyzdžiui, kai išeinama savo noru, darbuotojas atleidžiamas dėl su jo kalte susijusių priežasčių ir pan.). Valdybosir Komitetų nariams mokamas atlygis nelaikomas darbo užmokesčiu, premijomis ar kitais panašiais mokėjimais, kuriuos galima susieti su oficialiu atitinkamo valdymo organo pavaldumu arba kurie priklausytų nuo Bendrovės arba Bendrovės grupės pelno ar nuostolių. Atlygis mokamas tik už veiklą atitinkamame valdymo organe ir atitinkamam valdymo organo nariui atsistatydinus arba jį pašalinus išeitinės išmokos nėra mokamos.

Ilgalaikės finansinės skatinimo priemonės - Akcijų opcionai

Suteikiant akcijų Bendrovės vadovams ir darbuotojams siekiama užtikrinti Bendrovės interesus, papildomomis priemonėmis skatinant tam tikrus Bendrovės darbuotojus prisidėti prie Bendrovės sėkmės, didinant darbuotojų finansinį, turtinį interesą bei skatinant ilgalaikį darbą Bendrovėje. Suteikiamų akcijų opcionų kiekis grindžiamas tikrosios vertės principu. Vadovai ir darbuotojai turi teisę gauti akcijų, jei pasiekiami EBITDA tikslai. Visi opcionai yra neperleidžiami, jais gali naudotis tik tas asmuo, kuriam

AB „NOVATURAS“, įmonės kodas 135567698, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, Lietuva

APLINKOSAUGOS, SOCIALINĖ IR VALDYSENOS ATASKAITA UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2021 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

suteiktas opcionas. Jokiais atvejais opcionai ar su jais susijusios teisės ar privilegijos negali būti perleisti, priskirti ar įkeisti įkeitimu ar hipoteka (pagal įstatymus ar kitu pagrindu).

Valdyba, vadovaudamasi akcijų suteikimo taisyklėmis, sprendžia, kam suteikti ir kaip paskirstyti suteiktas akcijas, atsižvelgdama į vyraujančias ekonomines sąlygas, konkurencinę padėtį, kiekvieno darbuotojo indėlį į Bendrovės finansinius rezultatus, Bendrovėje išdirbtus metus ir kitas aplinkybes (priklausomai nuo atvejo).

2021 m. rezultatai dėl 2020 metų pradžioje prasidėjusios COVID-19 sukeltos pandemijos neatitiko Bendrovės vadovams 2019 metais nustatytų ilgalaikių tikslų, apimančių 2019-2021 m. periodą. Todėl už 2021 m. Bendrovės vadovams nebuvo paskirtos metinės premijos ir taip pat nebuvo paskirti akcijų opcionai.

Informacija apie išmokas valdymo organų nariams

	Išmokėti atlyginimai, tūkst. Eur	Atlygis už darbą valdymo ir / ar priežiūros organo veikloje, tūkst. Eur	Dividendai, tūkst. Eur	Kitos išmokos, tūkst. Eur
Valdybos nariai				
Virginijus Lepeška	-	33	-	-
Ugnius Radvila	-	25	-	-
Vidas Paliūnas	-	25	-	-
Janek Pohla	-	16	-	-
Andrius Jurkonis	-	25	-	-
Bendrovės vadovė				
Audronė Keinytė	135	-	-	-

Auditoriai

UAB „Deloitte Lietuva“, kuri yra „Deloitte“ tinklo narė, atliko Bendrovės 2019 m. gruodžio 31 d., 2020 m. gruodžio 31 d. ir 2021 m. gruodžio 31 d. konsoliduotosios ir atskirosios finansinės būklės bei su ja susijusių tuomet pasibaigusių metų pelno ar nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitų bei apibendrintų reikšmingų apskaitos principų ir kitų aiškinamojo rašto pastabų auditą.

2020 m. balandžio 30 d. įvykęs eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas išrinko Bendrovės audito įmone UAB „Deloitte Lietuva“ 2021 m. ir 2022 m. Bendrovės metinių konsoliduotųjų ir atskirųjų finansinių ataskaitų auditui atlikti bei Bendrovės konsoliduotojo metinio pranešimo įvertinimui. Akcininkai įgaliojo Bendrovės vadovą sudaryti audito paslaugų sutartis, pagal kurias auditoriaus atlyginimas už vienerius metus būtų ne daugiau kaip 86 000 (aštuoniasdešimt šeši tūkstančiai) Eur be PVM.

Pasaulinis „Deloitte“ tinklas jungia daugiau nei 150 šalių ir teritorijų veikiančias bendroves nares, kurios teikia audito, mokesčių, konsultavimo ir finansų patarėjų paslaugas viešajam sektoriui ir privatiems klientams įvairiose verslo srityse.

Be audito paslaugų, Bendrovė su UAB „Deloitte Lietuva“ susitarė, kad ši padės parengti vidinę Bendrovės kainodaros dokumentaciją.

Nasdaq Vilnius valdysenos kodekso laikymosi ataskaita

Bendrovė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 12 straipsnio 3 dalimi ir AB Nasdaq Vilnius listingavimo taisyklių 24.4. punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso ir konkrečių jo nuostatų ar rekomendacijų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių, taip pat pateikiama kita šioje formoje nurodyta paaiškinanti informacija.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
<p>1. principas: Visuotinis akcininkų susirinkimas, nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės</p> <p>Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų traktavimą. Bendrovės valdysenos sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</p>		
1.1. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti su teisės aktuose numatyta informacija ir (ar) dokumentais bei dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus.	TAIP	
1.2. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	TAIP	
1.3. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	TAIP	
1.4. Dėl itin svarbių išskirtinių sandorių, tokių kaip viso ar beveik viso bendrovės turto perleidimas, kas iš esmės reikštų bendrovės perleidimą, turėtų būti gautas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas.	TAIP	
1.5. Visuotinio akcininkų susirinkimo organizavimo ir dalyvavimo jame procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui visuotiniame akcininkų susirinkime. Pranešime apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą bendrovė turėtų nurodyti paskutinę dieną, kada vėliausiai galima pateikti siūlomus sprendimo projektus.	TAIP	
1.6. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Rekomenduojama šią informaciją paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje. Viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	TAIP	
1.7. Akcininkams, turintiems teisę balsuoti, turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	TAIP	

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>1.8. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę.</p>	<p>NE</p>	<p>Bendrovė nesuteikia galimybės naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis dalyvauti ir balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime, nes Bendrovės nuomone, tai yra susiję su grėsme visuotinio susirinkimo teisingumui ir efektyvumui. Bendrovės nuomone, yra didelė rizika, kad gali kilti grėsmė tokio tipo ryšių saugumui ir gali atsirasti techniniai sutrikimai. Be to, Bendrovė neturi tinkamų organizacinių ir techninių priemonių minėto principo įgyvendinimui bei šio principo įgyvendinimas sukeltų Bendrovei dideles papildomas sąnaudas. Tačiau Bendrovė savo akcininkams suteikia teisę balsuoti per visuotinį akcininkų susirinkimą arba asmeniškai, arba per įgaliotąjį atstovą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Bendrovė nesilaikys pirmiau minėtos rekomendacijos.</p>
<p>1.9. Pranešime apie šaukiamo visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektus rekomenduojama atskleisti naujas kolegialaus organo narių kandidatūras, siūlomą jiems atlygį, siūlomą išrinkti audito įmonę, jei šie klausimai yra įtraukti į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Kai siūloma išrinkti naują kolegialaus organo narį, rekomenduojama informuoti apie jo išsilavinimą, darbo patirtį ir kitas užimamas (ar siūlomas užimti) kitas vadovaujamas pareigas.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>1.10. Bendrovės kolegialaus organo nariai, administracijos vadovai¹ ar kiti su bendrove susiję kompetentingi asmenys, galintys pateikti informaciją, susijusią su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, turėtų dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime. Siūlomi kandidatai į kolegialaus organo narius taip pat turėtų dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime, jeigu naujų narių rinkimai įtraukti į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>2. principas: Stebėtojų taryba</p> <p>2.1. Stebėtojų tarybos funkcijos ir atsakomybė</p> <p>Bendrovės stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės ir jos akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bei nešališką bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą, taip pat nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams.</p> <p>Stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą.</p>		

¹ Šio Kodekso prasme administracijos vadovai yra tie bendrovės darbuotojai, kurie užima aukščiausios grandies vadovaujančias pareigas.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>2.1.1. Stebėtojų tarybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	<p>2020 m. birželio 30 d. AB „Novaturas“eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas priėmė sprendimą panaikinti stebėtojų tarybą ir išrinkti naują valdybą jai priskiriant: (i) Akcinių bendrovių įstatymo 34 str. 11 d. numatytas priežiūros funkcijas, ir (ii) funkcijas dėl bendrovės metinio biudžeto ir verslo plano tvirtinimo, rizikos valdymo klausimų, bendrovės vadovo tikslų nustatymo ir kitas funkcijas, susijusias su Bendrovės valdymu ir veiklos priežiūra. Pagal bendrovės įstatus, Valdybą sudaro 5 nariai, iš kurių bent 1/3 turi būti nepriklausomi.</p>
<p>2.1.2. Kai stebėtojų tarybos sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkų interesus, stebėtojų taryba su visais akcininkais turėtų elgtis nešališkai. Ji turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės strategiją, rizikos valdymą ir kontrolę, interesų konfliktų sprendimą.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.1.3. Stebėtojų taryba turėtų būti nešališka priimdama sprendimus, turinčius reikšmę bendrovės veiklai ir strategijai. Stebėtojų tarybos narių darbai ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.1.4. Stebėtojų tarybos nariai turėtų aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad stebėtojų tarybos sprendimas gali pakenkti bendrovei. Nepriklausomi² stebėtojų tarybos nariai turėtų: a) išlikti nepriklausomi atlikdami analizę, priimdami sprendimus; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kelti abejonių, kad stebėtojų tarybos nariai nėra nepriklausomi.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.1.5. Stebėtojų taryba turėtų prižiūrėti, kad bendrovės mokesčių planavimo strategijos būtų sudaromos ir įgyvendinamos vadovaujantis teisės aktais, siekiant išvengti ydingos praktikos, nesusijusios su ilgalaikiais bendrovės ir jos akcininkų interesais, dėl ko gali atsirasti reputacijos, teisinė ar kita rizika.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.1.6. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad stebėtojų taryba būtų aprūpinta pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus stebėtojų tarybos ir jos komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.2. Stebėtojų tarybos sudarymas</p> <p>Stebėtojų tarybos sudarymo tvarka turėtų užtikrinti tinkamą interesų konfliktų sprendimą, efektyvią ir sąžiningą bendrovės valdyseną.</p>		
<p>2.2.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo išrinkti stebėtojų tarybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą stebėtojų tarybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad stebėtojų tarybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.2.2. Stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	

² Šio Kodekso prasme stebėtojų tarybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 31 straipsnio 7 ir 8 dalyse yra apibrėžti nesusijusių asmenų kriterijai.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>2.2.3. Stebėtojų tarybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Buvęs bendrovės vadovas ar valdybos narys tuoj pat neturėtų būti skiriamas į stebėtojų tarybos pirmininko pareigas. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.2.4. Stebėtojų tarybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas stebėtojų tarybos narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač vadovaujančias pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti stebėtojų tarybos nario pareigas. Jeigu stebėtojų tarybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje stebėtojų tarybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.2.5. Kai siūloma paskirti stebėtojų tarybos narį, turėtų būti skelbiama, kurie stebėtojų tarybos nariai laikomi nepriklausomais. Stebėtojų taryba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.2.6. Stebėtojų tarybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą stebėtojų tarybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	
<p>2.2.7. Kiekvienais metais stebėtojų taryba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti stebėtojų tarybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno stebėtojų tarybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar stebėtojų taryba pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Stebėtojų taryba turėtų bent kartą per metus paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	

<p>3. principas: Valdyba</p> <p>3.1. Valdybos funkcijos ir atsakomybė</p> <p>Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos įgyvendinimą, taip pat tinkamą bendrovės valdyseną, atsižvelgiant į akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių interesus.</p>		
<p>3.1.1. Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos, kurią patvirtino stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, įgyvendinimą. Tais atvejais, kai stebėtojų taryba nesudaroma, valdyba taip pat yra atsakinga už bendrovės strategijos patvirtinimą.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>3.1.2. Valdyba, kaip kolegialus bendrovės valdymo organas, atlieka jai įstatyme ir bendrovės įstatuose priskirtas funkcijas, o tais atvejais, kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, be kita ko, atlieka įstatyme nustatytas priežiūros funkcijas. Valdyba, vykdydama jai priskirtas funkcijas, turėtų atsižvelgti į bendrovės, akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių poreikius, atitinkamai siekiant tvaraus verslo kūrimo.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>3.1.3. Valdyba turėtų užtikrinti, kad bus laikomasi įstatymų ir bendrovės vidaus politikos nuostatų, taikomų bendrovei ar bendrovių grupei, kuriai priklauso ši bendrovė. Ji taip pat turėtų nustatyti atitinkamas rizikos valdymo ir kontrolės priemones užtikrinant reguliarią ir tiesioginę vadovų atskaitomybę.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>3.1.4. Valdyba taip pat turėtų užtikrinti, kad bendrovėje būtų įdiegtos priemonės, kurios įtrauktos į EBPO geros praktikos rekomendacijas³ dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi galiojančių įstatymų, taisyklių ir standartų.</p>	<p>TAIP/NE</p>	<p>Valdyba imasi visų įmanomų priemonių ir užtikrina, kad bendrovė laikytųsi galiojančių įstatymų, privalomų taisyklių ir standartų. Bendrovė ateityje planuoja įsdiegti ir EBPO gerosios praktikos rekomenduojamus įrankius, kuriais būtų užtikrintos visos EBPO gerosios praktikos rekomendacijos.</p>
<p>3.1.5. Valdyba, skirdama bendrovės vadovą, turėtų atsižvelgti į tinkamą kandidato kvalifikacijos, patirties ir kompetencijos pusiausvyrą.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>3.2. Valdybos sudarymas</p>		
<p>3.2.1. Stebėtojų tarybos arba visuotinio akcininkų susirinkimo, jei stebėtojų taryba nesudaroma, išrinkti valdybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą valdybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad valdybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Valdybos nariai yra išrinkti pagal jų kvalifikaciją, profesinę patirtį ir kompetencijų įvairovę. Valdyboje nuo 2020 m. birželio 30 d. ir šiuo metu nėra išlaikomas lyčių pusiausvyros principas, kadangi valdybą sudaro tik vyrai.</p>

³ Nuoroda į EBPO geros praktikos rekomendacijas dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties: <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/44884389.pdf>

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>3.2.2. Kandidatų į valdybos narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleisti nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų stebėtojų tarybos posėdyje, kuriame bus renkama valdyba ar atskiri jos nariai. Jeigu stebėtojų taryba nesudaroma, šiame punkte nustatyta informacija turėtų būti pateikiama visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>3.2.3. Visi nauji valdybos nariai turėtų būti supažindinti su pareigomis, bendrovės struktūra bei veikla.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>3.2.4. Valdybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>3.2.5. Valdybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Kai stebėtojų taryba nėra sudaroma, buvęs bendrovės vadovas tuoj pat neturėtų būti skiriamas į valdybos pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>3.2.6. Valdybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Jeigu valdybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje valdybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojama bendrovės stebėtojų taryba, jeigu stebėtojų taryba bendrovėje nėra sudaroma – visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>3.2.7. Jeigu įstatyme nustatytais atvejais renkant valdybą, kai nesudaroma stebėtojų taryba, dalis jos narių bus nepriklausomi⁴, turėtų būti skelbiama, kurie valdybos nariai laikomi nepriklausomais. Valdyba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka visus įstatyme nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>3.2.8. Valdybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą valdybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>3.2.9. Valdybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami ir į kitus interesų turėtojus. Priimdami sprendimus jie neturėtų siekti asmeninių interesų, jiems turėtų būti taikomi susitarimai dėl nekonkuravimo, taip pat jie neturėtų pažeidžiant bendrovės interesus pasinaudoti verslo informacija ir galimybėmis, kurios yra susijusios su bendrovės veikla.</p>	<p>TAIP</p>	

⁴ Šio Kodekso prasme valdybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 33 straipsnio 7 dalyje yra apibrėžti nesusijusių asmenų kriterijai.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>3.2.10. Kiekvienais metais valdyba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti valdybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno valdybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar valdyba pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Valdyba turėtų bent kartą per metus nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų viešai paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.</p>	<p>TAIP</p>	
--	-------------	--

<p>4. principas: Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo tvarka</p> <p>Bendrovėje nustatyta stebėtojų tarybos, jeigu ji sudaroma, ir valdybos darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>4.1. Valdyba ir stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdama naudoti tiek bendrovei, tiek ir jos akcininkams. Gera bendrovių valdysena reikalauja atviros diskusijos tarp valdybos ir stebėtojų tarybos. Valdyba turėtų reguliariai, o esant reikalui – nedelsiant informuoti stebėtojų tarybą apie visus svarbius bendrovei klausimus, susijusius su planavimu, verslo plėtra, rizikų valdymu ir kontrole, įsipareigojimų laikymusi bendrovėje. Valdyba turėtų informuoti stebėtojų tarybą apie faktinius verslo plėtros nukrypimus nuo anksčiau suformuluotų planų ir tikslų, nurodant to priežastis.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	<p>Bendrovėje nuo 2020 m. birželio 30 d. Stebėtojų taryba nesudaroma.</p>
<p>4.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokią periodiškumą šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdysenos klausimų sprendimas. Bendrovės kolegialių organų posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>4.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykdyti diskusiją, po kurios būtų priimami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai ir jie sutinka su tokiu darbotvarkės pakeitimu ar papildymu arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>4.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdysena susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlygio nustatymu.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	<p>Bendrovėje nuo 2020 m. birželio 30 d. Stebėtojų taryba nesudaroma.</p>

<p>5. principas: Skyrimo, atlygio ir audito komitetai</p> <p>5.1. Komitetų paskirtis ir sudarymas</p> <p>Bendrovėje sudaryti komitetai turėtų didinti stebėtojų tarybos, o jei stebėtojų taryba nesudaroma, valdybos, kuri atlieka priežiūros funkcijas, darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas.</p>		
<p>5.1.1. Atsižvelgiant į konkrečias su bendrove susijusias aplinkybes, pasirinktą bendrovės valdysenos struktūrą, bendrovės stebėtojų taryba, o tais atvejais, kai ji nesudaroma - valdyba, kuri atlieka priežiūros funkcijas, sudaro komitetus. Kolegialiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlygio ir audito komitetus⁵.</p>	NE	Nuo 2020 m. birželio 30 d. išrinkus naują penkių narių valdybą (iš kurių 2 nariai yra nepriklausomi), Atlygio ir skyrimo komiteto bei Audito komiteto anksčiau atliktos funkcijos priskiriamos valdybai. Bendrovė nepatenka į teisės aktų imperatyvą sudaryti atitinkamus komitetus, tačiau artimiausiu metu bendrovė ketina persvarstyti ir įvertinti reikalingumą sudaryti nurodytus komitetus, siekiant efektyvinti valdybos darbą.
<p>5.1.2. Bendrovės gali nuspręsti suformuoti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų pateikti paaiškinimą, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus.</p>	TAIP	
<p>5.1.3. Bendrovėse formuojamiems komitetams nustatytas funkcijas teisės aktų numatytais atvejais gali atlikti pats kolegialus organas. Tokiu atveju šio Kodekso nuostatos, susijusios su komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), kai tinka, turėtų būti taikomos visam kolegialiam organui.</p>	TAIP	
<p>5.1.4. Kolegialaus organo sukurti komitetai paprastai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto nariai turėtų būti parenkami pirmiausia atsižvelgiant į jų kompetenciją, pirmenybę teikiant nepriklausomiems kolegialaus organo nariams. Valdybos pirmininkas neturėtų būti komitetų pirmininku.</p>	NEAKTUALU	Nuo 2020 m. birželio 30 d. valdyboje atskiri komitetai nėra sudaryti, todėl visa valdyba sprendžia visus atskirų komitetų kompetencijai priskiriamus klausimus.
<p>5.1.5. Kiekvieno suformuoto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdysenos struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime, nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus.</p>	NEAKTUALU	Nuo 2020 m. birželio 30 d. valdyboje atskiri komitetai nėra sudaryti, todėl visa valdyba sprendžia visus atskirų komitetų kompetencijai priskiriamus klausimus.

⁵ Teisės aktai gali numatyti pareigą sudaryti atitinkamą komitetą. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti audito komitetą (teisės aktai numato išimčių, kada audito komiteto funkcijas gali atlikti priežiūros funkcijas atliekantis kolegialus organas).

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>5.1.6. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri bendrovės darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. valdyboje atskiri komitetai nėra sudaryti, todėl visa valdyba sprendžia visus atskirų komitetų kompetencijai priskiriamus klausimus.</p>
--	------------------	--

<p>5.2. Skyrimo komitetas.</p>		
<p>5.2.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) parinkti kandidatus į laisvas priežiūros, valdymo organų narių ir administracijos vadovų vietas bei rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir gebėjimų, kurių reikia konkrečiai pozicijai, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką;</p> <p>2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį, narių įgūdžius, žinias ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių;</p> <p>3) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. valdyboje atskiri komitetai nėra sudaryti, šios funkcijos prikiriamos bendrovės valdybai.</p>
<p>5.2.2. Sprendžiant klausimus, susijusius su kolegialaus organo nariais, kurie su bendrove yra susiję darbo santykiais, ir administracijos vadovais, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. valdyboje atskiri komitetai nėra sudaryti, šios funkcijos prikiriamos bendrovės valdybai.</p>

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>5.3. Atlygio komitetas.</p>		
<p>Pagrindinės atlygio komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl atlygio politikos, taikomos priežiūros ir valdymo organų nariams ir administracijos vadovams. Tokia politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išaitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios leistų bendrovei susigrąžinti sumas arba sustabdyti mokėjimus, nurodant aplinkybes, dėl kurių būtų tikslinga tai padaryti; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualaus atlygio kolegialių organų nariams ir administracijos vadovams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlygio politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą; 3) reguliariai peržiūrėti atlygio politiką bei jos įgyvendinimą. 	<p>TAIP</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. valdyboje atskiri komitetai nėra sudaryti, šios funkcijos prikiriamos bendrovės valdybai.</p>
<p>5.4. Audito komitetas.</p>		
<p>5.4.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos yra apibrėžtos teisės aktuose, reglamentuojančiuose audito komiteto veiklą⁶.</p>	<p>TAIP/NE</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. išrinkus naują penkių narių valdybą, Audito komiteto anksčiau atliktos funkcijos priskiriamos valdybai. Bendrovė nepatenka į teisės aktų imperatyvą sudaryti atitinkamą komitetą.</p>
<p>5.4.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracijos vadovai turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. bendrovėje atskiri komitetai nėra sudaryti, tačiau Audito komiteto funkcijos, teisės ir pareigos priskiriamos valdybai.</p>
<p>5.4.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) valdybos pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant valdymo organų nariams.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. bendrovėje atskiri komitetai nėra sudaryti, tačiau Audito komiteto funkcijos, teisės ir pareigos priskiriamos valdybai.</p>
<p>5.4.4. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. bendrovėje atskiri komitetai nėra sudaryti, tačiau Audito komiteto funkcijos, teisės ir pareigos priskiriamos valdybai.</p>
<p>5.4.5. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi pažeidimai, ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p>	<p>TAIP/NE</p>	<p>TAIP - bendrovė suteikia galimybę pateikti skundus tiesiogiai ar elektroniniu paštu kreipiantis į bendrovės organus, administraciją ar skyrių vadovus. NE – kol kas bendrovė neturi formaliai patvirtintos skundų pateikimo sistemos.</p>

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>5.4.6. Audito komitetas turėtų teikti stebėtojų tarybai, jei ji nesudaroma – valdybai, savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>	<p>NEAKTUALU</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. bendrovėje atskiri komitetai nėra sudaryti, tačiau Audito komiteto funkcijos, teisės ir pareigos priskiriamos valdybai, tačiau valdyba, įgyvendindama Audito komiteto funkcijas, ataskaitų, skirtų sau, nerengia,</p>
<p>6. principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas</p> <p>Bendrovės valdysenos sistema turėtų skatinti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.</p>		
<p>Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovė pažymi, kad Bendrovės valdymo organų nariai laikosi šiame punkte numatytų reikalavimų, tačiau formali interesų deklaravimo ir valdymo politika Bendrovėje nėra sukurta.</p>
<p>7. principas: Bendrovės atlygio politika</p> <p>Bendrovėje nustatyta atlygio politika, jos peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant kolegialių organų narių ir administracijos vadovų atlygi, taip pat užtikrinti bendrovės atlygio politikos viešumą, skaidrumą, taip pat ir ilgalaikę bendrovės strategiją.</p>		
<p>7.1. Bendrovė turėtų patvirtinti ir paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje atlygio politiką, kuri turėtų būti reguliariai peržiūrima ir atitiktą ilgalaikę bendrovės strategiją.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>7.2. Atlygio politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išeitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios numatytų atvejus, kada bendrovė gali susigrąžinti išmokėtas sumas arba sustabdyti mokėjimus.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>7.3. Siekiant vengti galimų interesų konfliktų, atlygio politika turėtų numatyti, kad kolegialių organų, kurie vykdo priežiūros funkcijas, nariai neturėtų gauti atlygio, kuris priklausytų nuo bendrovės veiklos rezultatų.</p>	<p>TAIP</p>	

⁶ Audito komitetų veiklos klausimus reglamentuoja 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas, taip pat Lietuvos banko patvirtintos taisyklės, reglamentuojančios audito komitetų veiklą.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>7.4. Atlygio politika turėtų pateikti pakankamai išsamią informaciją apie išieitinių išmokų politiką. Išieitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų fiksuoto atlygio dalis arba jos ekvivalento suma. Išieitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.</p>	<p>TAIP/NE</p>	<p>TAIP – Atlygio politikoje reglamentuota išieitinių išmokų mokėjimo bendrovėje politika, nustatyti atvejai, kada išieitinės išmokos nėra mokamos.</p> <p>NE- Atlygio politikoje nėra pateikti konkretūs išmokų dydžiai, tačiau bendrovė visais atvejais vadovaujasi galiojančiais teisės aktais ir juose nustatytais išieitinių išmokų dydžiais.</p>
<p>7.5. Jei bendrovėje taikoma skatinimo finansinėmis priemonėmis sistema, atlygio politikoje turėtų būti pateikta pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo. Tuo atveju, kai atlygis yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Po teisių suteikimo kolegialių organų nariai ir administracijos vadovai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>7.6. Bendrovė turėtų paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje informaciją apie atlygio politikos įgyvendinimą, kurioje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama kolegialių organų ir vadovų atlygio politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlygio politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Tokio pobūdžio informacijoje neturėtų būti komercinę vertę turinčios informacijos. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiems bendrovės atlygio politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Atlygio politika buvo patvirtinta neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime 2019.12.27., informacija apie atlygio politikos įgyvendinimą nurodoma kasmet metiniame pranešime, Artimiausioje ateityje planuojama tvirtinti naują Atlygio politikos redakciją.</p>
<p>7.7. Rekomenduojama, kad atlygio politika arba bet kuris esminis atlygio politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Schemoms, pagal kurias kolegialaus organo nariams ir darbuotojams yra atlyginama akcijomis arba akcijų opcionais, turėtų pritarti visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>8. principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdysenoje</p> <p>Bendrovės valdysenos sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose ar abipusiuose susitarimuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą, kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.</p>		
<p>8.1. Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos interesų turėtojų teisės ir teisėti interesai.</p>	<p>TAIP</p>	

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>8.2. Bendrovės valdysenos sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdysenoje įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdysenoje pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų ar jų atstovų dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojais ar jų atstovais bendrovės valdysenos ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdyseną bendrovės nemokumo atvejais ir kita.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovės valdysenos sistema sudaro sąlygas interesų turėtojams (investuotojams) dalyvauti Bendrovės valdysenoje įstatymų nustatyta tvarka. Tam tikra įstatyme nustatyta apimtimi darbuotojai per Darbo tarybą gali dalyvauti Bendrovės valdysenoje. Dažnu atveju (priimant darbuotojams svarbius sprendimus) vyksta neformalios konsultacijos, darbuotojų apklausos.</p>
<p>8.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdysenos procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>8.4. Interesų turėtojams turėtų būti sudarytos sąlygos konfidencialiai pranešti apie neteisėtą ar neetišką praktiką priežiūros funkciją vykdančiam kolegialiam organui.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Bendrovė suteikia galimybę pranešti apie neteisėtą ar neetišką praktiką priežiūros funkciją vykdančiam kolegialiam organui kreipiantis tiesiogiai į jo narį ar siunčiant informaciją elektroniniu paštu. Šia dienai Bendrovė nėra sudariusi sąlygų minėtus pranešimus pateikti konfidencialiai.</p>
<p>9. principas: Informacijos atskleidimas</p> <p>Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdyseną, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.</p>		
<p>9.1. Nepažeidžiant bendrovės konfidencialios informacijos ir komercinių paslapčių tvarkos, taip pat asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, bendrovės viešai atskleidžiama informacija turėtų apimti, įskaitant, bet neapsiribojant:</p>		
<p>9.1.1. bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus;</p>	<p>TAIP</p>	
<p>9.1.2. bendrovės veiklos tikslus ir nefinansinę informaciją;</p>	<p>TAIP</p>	
<p>9.1.3. asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai, ir (ar) kartu su susijusiais asmenimis valdančius, taip pat įmonių grupės struktūrą bei jų tarpusavio ryšius, nurodant galutinį naudos gavėją;</p>	<p>TAIP</p>	
<p>9.1.4. bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, kurie iš jų yra laikomi nepriklausomais, bendrovės vadovą, jų turimas akcijas ar balsus bendrovėje bei dalyvavimą kitų bendrovių valdysenoje, jų kompetenciją, atlygį;</p>	<p>TAIP</p>	
<p>9.1.5. esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus;</p>	<p>NEAKTUALU</p>	<p>Nuo 2020 m. birželio 30 d. bendrovėje atskiri komitetai nėra sudaryti, tačiau atskirų komitetų funkcijos priskiriamos valdybai.</p>

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

9.1.6. galimus numatyti esminius rizikos veiksnius, bendrovės rizikos valdymo ir priežiūros politiką;	TAIP/NE	Bendrovėje kol kas nėra patvirtinta rizikos valdymo ir priežiūros politika.
9.1.7. bendrovės sandorius su susijusiomis šalimis;	TAIP	
9.1.8. pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais (pavyzdžiui, žmogiškųjų išteklių politika, darbuotojų dalyvavimas bendrovės valdysenoje, skatinimas bendrovės akcijomis ar akcijų opcionais, santykiai su kreditoriais, tiekėjais, vietos bendruomene ir kt.);	TAIP	
9.1.9. bendrovės valdysenos struktūrą ir strategiją;	TAIP	
9.1.10. socialinės atsakomybės politikos, kovos su korupcija iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu. Šis Kodekso principas neatleidžia bendrovės nuo pareigos atskleisti informaciją, numatytą teisės aktuose.	TAIP/NE	Bendrovė yra socialiai atsakinga, savo veikloje vadovaujasi sąžiningumo principu, tačiau formalios antikorupcinės politikos nėra pasitvirtinusi.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

<p>9.2. Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>9.3. Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlygį ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama 7 principu.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>9.4. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimtys atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>10. principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.</p>		
<p>10.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės finansinės padėties ir finansinių veiklos rezultatų, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metiniame pranešime pateikiamos finansinės informacijos patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>10.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma - bendrovės valdyba.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>10.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti viešai. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>	<p>TAIP</p>	

Socialinės atsakomybės ataskaita

Personalo politika

Bendrovės personalo politika padeda įgyvendinti įmonės strateginius tikslus tinkamai valdant ir ugdamą įmonės darbuotojus. Su savo esamais ir potencialiais darbuotojais visuomet esame atviri ir sąžiningi: personalo politika numato lygias įsidarbinimo, tobulėjimo ir karjeros galimybes nepaisant darbuotojų lyties, rasės, priklausymo etninei grupei, religijos, amžiaus, negalios, seksualinės orientacijos, tautybės, politinių įsitikinimų, priklausymo profesinėms sąjungoms, socialinės padėties ir (arba) kitų veiksnių, kuriuos gina galiojantys įstatymai. Taikome sąžiningo atlygio sistemą (įskaitant algas ir premijas). Netoleruojame diskriminacijos ir nepagarbaus elgesio su darbuotojais: bendradarbiavimą su jais grindžiame pagarba ir pasitikėjimu, atviru ir skaidriu bendravimu.

Darbuotojai

Vidutinis darbuotojų skaičius pagal pagrindines veiklos rūšis:

	2021 m.	2020 m.	Pokytis, proc.
Atstovai užsienyje ir gidai	25	2	+ 1150,0
Pardavėjai nuosavuose pardavimo kanaluose	22	21	+4,76
Kiti darbuotojai	75	96	-21,88
Iš viso	121	119	+1,68

Skaičiuodami darbuotojus netraukėme nėštumo ar vaiko auginimo atostogose esančių darbuotojų.

Darbuotojų (moterų / vyrų) pasiskirstymas pagal šalis (darbuotojų skaičius, amžiaus vidurkis, išdirbtų metų organizacijoje skaičius). Statistika pateikiama apie 2021 m. pabaigoje dirbusius darbuotojus

	Estija	Lietuva	Latvija	Grupė
Moterys				
Darbuotojų skaičius	37	78	24	139
Amžiaus vidurkis	41,6	37,8	40,5	39,3
Vidutiniškai išdirba organizacijoje (m.)	6,1	5,8	5,5	5,8
Vyrai				
Darbuotojų skaičius	1	18	2	21
Amžiaus vidurkis	44,4	36,5	41,6	37,4
Vidutiniškai išdirba organizacijoje (m.)	17,0	5,4	6,5	6,1
Bendras darbuotojų skaičius	38	96	26	160
Bendras amžiaus vidurkis	41,6	37,5	40,6	39,0
Vidutiniškai išdirba organizacijoje (m.)	6,4	5,7	5,5	5,8

Daugiausiai darbuotojų (vyrų ir moterų) dirba Lietuvoje (78 darbuotojai iš 139). Darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį – visos grupės mastu dominuoja moterys (139 darbuotojos iš 160). Bendrovės išskirtinumas – ilgamečiai, patyrę darbuotojai. Grupės mastu vidutiniškai moterys organizacijoje išdirba po beveik 5,8 metų, vyrai perkopia 6 išdirbtų metų skaičių. Taip pat panašus ir bendras vidutinis darbuotojų amžiaus vidurkis, kuris siekia 39 metus (moterys – 39,3 m., vyrai – 37,4 m.).

Darbuotojų (moterų / vyrų) pasiskirstymas pagal pagrindines veiklos rūšis (vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, darbuotojų skaičius perskaičiuotas pagal pilną mėnesį dirbančius). Statistika pateikiama apie 2021 m. dirbusius darbuotojus (nebūtinai išdirbusius pilnus metus).

	Moterys	Vyrai	Iš viso
Biuruose dirbantys darbuotojai			
Vid. mėnesinis darbo užmokestis	1 771	2 495	1 884
Darbuotojų skaičius	81	15	96
Tiesioginių pardavimų skyrius			
Vid. mėnesinis darbo užmokestis	1 358	2 041	1 404
Darbuotojų skaičius	28	2	30
Atstovai užsienyje*			
Vid. darbo užmokestis	717	1 504	809
Darbuotojų skaičius	30	4	34
Bendras vid. mėnesinis darbo užmokestis	1 460	2 263	1 566
Bendras darbuotojų skaičius	139	21	160

Visuose segmentuose vyrų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis viršija moterų vidutinį mėnesinį darbo užmokestį 35,5%. Mažiausias gaunamo atlygio skirtumas (~33%) - tiesioginių pardavimų skyriuje dirbančių vyrų bei moterų. Biuruose dirbančių žmonių skaičius lyginant su kitais segmentais yra didžiausias.

Darbuotojų paskirstymas pagal užimamas pareigybes (vidutinis darbo užmokestis, darbuotojų skaičius perskaičiuotas į pilną mėnesį dirbančius). Statistika pateikiama apie 2021 m. dirbusius darbuotojus (nebūtinai išdirbusius pilnus metus).

	Moterys	Vyrai	Iš viso
Aukščiausio lygio vadovai			
Vid. mėnesinis darbo užmokestis	7 214	4 711	6 588
Darbuotojų skaičius	3	1	4
Vidurinėsios grandies vadovai			
Vid. mėnesinis darbo užmokestis	2 558	3 949	3 022
Darbuotojų skaičius	8	4	12
Projektų vadovai, vadybininkai, specialistai			
Vid. mėnesinis darbo užmokestis	1 257	1 688	1 305
Darbuotojų skaičius	128	16	144
Bendras vid. mėnesinis darbo užmokestis	1 460	2 263	1 566
Bendras darbuotojų skaičius	139	21	160

Bendrovės aukščiausio lygio vadovų komandą sudaro 3 moterys ir 1 vyras. Šiame lygyje moterų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis viršija vyrų vidutinį mėnesio darbo užmokestį daugiau nei 34%. Vidurinėsios grandies vadovų komandoje dominuoja moterys, čia vyrų ir moterų gaunamo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio skirtumas siekia 35%. Tarp likusių organizacijos darbuotojų vidutinis darbo užmokestis tarp vyrų ir moterų skiriasi 25%.

Dėmesys darbuotojams

Bendrovėje yra skatinamas darbuotojų kompetencijų ir profesinių žinių ugdymas, vykdomi profesiniai bei komandos formavimo mokymai, skiriamas dėmesys darbuotojų motyvacijos didinimui, puoselėjamos vidinės kultūros tradicijos. Skyrių vadovai užtikrina sklandų naujų darbuotojų įvedimą į organizaciją.

Darbuotojų įsitraukimo tyrimas

Bendrovė siekia, kad darbuotojų branduolį sudarytų ne tik ilgamečiai ir daug profesinės patirties sukaukę kolegos, bet drauge ir į organizacijos veiklą įsitraukę bei motyvuoti nauji darbuotojai. Kad kuo daugiau įsitraukusių darbuotojų prisidėtų prie organizacijai kuriamos vertės, 2019 metų pabaigoje buvo atliktas darbuotojų įsitraukimo tyrimas, o 2020 metais sudaryti veiksmų planai iškeltoms problemoms spręsti. Įsitraukimo tyrimą planuota tęsti kasmet, deja, dėl pandemijos 2021 tyrimas nebuvo atliktas ir jo tęsą suplanuota 2022 metais. Tyrimas bus atliekamas visų įmonių grupės mastu, jo metu bus vertinami 5 esminiai įsitraukimo į organizaciją veiksniai: pasitikėjimas organizacija, sutelkianti lyderystė, prasmingas darbas, įgalinanti darbo aplinka, pripažinimas ir augimas. Įsitraukimo lygis bus vertinamas pagrindiniais organizacijos pūjūviais – tiek pagal įmonės struktūrą, tiek ir palyginant rezultatus tarp atskirų grupės įmonių.

Tyrimo tikslai:

- Nustatyti esamą darbuotojų įsitraukimo lygį.
- Įvertinti kiek sėkmingai, darbuotojų nuomone, organizacijoje panaudojamos darbuotojų įsitraukimo užtikrinimo galimybės.
- Išskirti stipriuosius darbuotojų patirčių aspektus ir aspektus tobulinimui, kuriems skirtinas prioritetas dėmesys siekiant palaikyti ir stiprinti darbuotojų įsitraukimą.

Atlikto tyrimo bendri rezultatai bus aptarti visos organizacijos mastu. Tyrimo metu išryškėjusios tendencijos, išlaikytinos bei stiprintinos sritys bus aptartos atskirai komandose. Iškeltoms problemoms spręsti bus sudaryti veiksmų planai, paskirti atsakingi asmenys.

Darbo taryba

Siekiant kuo skaidresnio darbuotojų interesų atstovavimo, 2019 m. pabaigoje buvo organizuojami „Novaturo“ Darbo Tarybos rinkimai, išrinkti bei patvirtinti darbo tarybos nariai, pirmininkas, sekretorius, patvirtintas Darbo Tarybos veiklos reglamentas. Darbo tarybą sudaro 5 (penki) bendrovės darbuotojai. Darbo Tarybos susirinkimai vyksta periodiškai, susirinkimų metu taryba aptaria darbuotojams rūpimus klausimus ir pateikia juos įmonės vadovybei. Darbdavys taip pat privalo konsultuotis su Darbo taryba, pavyzdžiui, tvirtindamas naujas įmonės Darbo tvarkos taisykles, įvesdamas naują atlygio mokėjimo sistemą, tvirtindamas lygių galimybių politiką ir kitais Darbo kodekse numatytais atvejais

Novaturo tarybos nariais gali būti renkami bendrovės darbuotojai, sulaukę aštuoniolikos metų ir kurių darbo santykiai su bendrove trunka ilgiau kaip šešis mėnesius.

Darbo tarybos pirmininkas:

- šaukia Darbo tarybos posėdžius ir jiems pirmininkauja;
- atstovauja Darbo tarybai santykiuose su darbuotojais, darbdaviu, profesinėmis sąjungomis ir trečiaisiais asmenimis;
- rengia metinės Darbo tarybos veiklos ataskaitas darbuotojams projektą ir pateikia darbuotojams Darbo tarybos patvirtintą ataskaitą;
- turi kitas Lietuvos Respublikos darbo kodekse ir kituose įstatymuose nustatytas teises.

Kai Darbo tarybos pirmininkas laikinai negali eiti savo pareigų, jį pavaduoja Darbo tarybos pirmininko paskirtas Darbo tarybos narys.

Darbo tarybos sekretorius:

- tvarko ir saugo Darbo tarybos dokumentaciją;
- informuoja Darbo tarybos narius apie šaukiamo Darbo tarybos posėdžio datą, laiką, vietą, darbotvarkę;
- informuoja darbdavį apie Darbo tarybos posėdžio datą, laiką ir vietą;
- rengia Darbo tarybos posėdžių protokolus;
- kaupia Darbo tarybos veiklai būtinus duomenis;
- atlieka kitus Darbo tarybos pirmininko pavedimus.

Darbo tarybos funkcijos:

- dalyvauti informavimo, konsultavimo ir kitose dalyvavimo procedūrose, kuriomis darbuotojai ir jų atstovai įtraukiami į darbdavio sprendimų priėmimą;
- šio Reglamento ir kitų įstatymų nustatytais atvejais ir terminais gauti iš darbdavio ir iš valstybės, savivaldybių institucijų ir įstaigų informaciją, reikalingą savo funkcijoms atlikti;
- teikti darbdaviui pasiūlymus dėl ekonominių, socialinių ir darbo klausimų, aktualių darbuotojams darbdavio sprendimų, darbo teisės normų įgyvendinimo;
- inicijuoti kolektyvinį darbo ginčą dėl teisės, jeigu darbdavys nevykdo darbo teisės normų reikalavimų ar Darbo tarybos ir darbdavio susitarimų;
- esant būtinybei aptarti svarbius darbdavio darbuotojų ekonominius, socialinius ir darbo klausimus, sušaukti visuotinį darbdavio ar darbovietės darbuotojų susirinkimą (konferenciją), suderinus su darbdaviu susirinkimo (konferencijos) datą, laiką ir vietą;
- atlikti kitus veiksmus, neprieštaraujančius Lietuvos Respublikos darbo kodeksui, kitoms darbo teisės normoms, ir veiksmus, nustatytus darbo teisės normose ar Darbo tarybos ir darbdavio susitarimuose.

Darbo Taryba atlikdama savo funkcijas, privalo atsižvelgti į visų darbdavio darbuotojų teises ir interesus, nediskriminuoti atskirų darbuotojų, jų grupių ar atskirų darbuotojų. Informuoti darbuotojus apie savo veiklą kiekvienais metais viešai pateikdama darbuotojams metinės Darbo tarybos veiklos ataskaitą.

Darbuotojų veiklos vertinimas

Kiekvieną ketvirtį tiesioginiai vadovai vykdo savo komandos darbuotojų vertinimus. Individualių pokalbių metu vadovas drauge su darbuotoju aptaria ir vertina darbuotojo asmeninius pasiekimus, atsižvelgdamas į darbuotojui keliamus tikslus. Darbuotojui keliami tikslai turi atitikti 5 kriterijus, t.y. tikslai turi būti konkretūs, pamatuojami, įgyvendinami, prasmingi ir apibrėžti laike. Metinio pokalbio metu vadovas su kiekvienu savo komandos darbuotoju individualiai aptaria vertinimą už praėjusius metus, apžvelgia ateinančius metus, aptaria darbuotojų motyvacijos, kompetencijų gilinimo, atlygio klausimus

Atlyginimo politika

AB „Novaturas“ Atlygio politika buvo patvirtinta neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime 2019 m. gruodžio 27 d.

Bendrovė darbuotojams užtikrina konkurencingą ir sąžiningą atlygį už pasiektus įmonės ir asmeninius rezultatus. Atlygio politikos tikslas – pritraukti naujus ir išlaikyti esamus darbuotojus taip užtikrinant bendrovės verslo sėkmingumą.

Pagrindinės darbo užmokesčio dedamosios dalys:

- Bazinė dalis – mėnesinis atlyginimas, kurio dydis nustatomas darbuotojų grupėms pagal atitinkamus įstatymus, reikiamas kompetencijas, pareigas, atsakomybės lygį ir kitus komponentus, nuo kurių priklauso atlygio dydis;
- Metinis priedas – tai motyvuoti skirta užmokesčio dalis, išmokama atsižvelgiant į šiuos aspektus:
  - įvykdytus išskirtinius asmeninius darbuotojui iškeltus uždavinius;
  - aukštus atskirų darbuotojų rezultatus;
  - pasiektus konkrečių metų Bendrovės uždavinius („atlygis už bendrą sėkmę“).
- Visų darbuotojų atlyginimai peržiūrimi kartą per metus, kai vyksta metiniai pokalbiai su vadovu.

Sveikatos draudimas

2021 metais viena iš pridėtinų naudų darbuotojams buvo tęsiamas sveikatos draudimas t.y. sveikatos priežiūros išlaidų draudimas arba sveikatinimo, sporto paslaugų kompensavimas. Darbuotojai gali pasirinkti vieną iš penkių, labiausiai jiems tinkamų draudiminės apsaugos programų. Draudžiamoji įvykio atveju draudimo bendrovė apmoka iki 90 proc. darbuotojo patirtų išlaidų už darbuotojui suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas, draudimo programos kompensuojamų medicinos prekių įsigijimo, dalinai arba pilnai dengia sveikatinimosi paslaugas.

Galimybė studentams atlikti praktiką

Bendrovė bendradarbiauja su aukštosiomis mokyklomis ir sudaro sąlygas studentams atlikti praktiką bei susipažinti su įmonės veikla. Atlikdami praktiką studentai įgyja darbo patirties, o labiausiai motyvuotiems ir geriausiems rezultatus parodžiusiems pateikiami darbo įmonėje pasiūlymai.

Saugi darbo aplinka

Bendrovė palaiko saugią ir patikimą darbo aplinką, atitinkančią nacionaliniuose teisės aktuose numatytus standartus.

Bendrovės vykdomos socialinės atsakomybės iniciatyvos:

Socialinės atsakomybės projektas „Mano namai – ne vonia!“ ir Baltijos jūros gyvūnų reabilitacijos centras

Bendrovė 2019 m. prisijungė prie Lietuvos jūrų muziejaus projekto „Mano namai – ne vonia!“ Projekto tikslas – modernus Baltijos jūros gyvūnų reabilitacijos centras. Lietuvos jūrų muziejus jau trisdešimt metų savo iniciatyva, neturėdami tam specialių patalpų ir sąlygų slaugo ir rūpinasi sužeistais ir paklydusiais Baltijos jūros ruoniais. Gyvūnai gydomi viename iš Lietuvos jūrų muziejaus administracinio pastato kabinetų, įrengus jame dvi vonias, o išgydyti ir sustiprėję paleidžiami atgal į Baltijos jūrą. Bendrovė finansiškai palaikė muziejaus iniciatyvą ruonių jauniklius paleisti atviroje jūroje, tokiu būdu išvengiant laivų kelių, žvejų tinklų ir kitų pavojų.

Gyvūnų prieglaudų parama

Bendrovė skatina darbuotojus prisidėti prie gyvūnų globos organizacijų paramos. Organizuojami savanoriški pagalbos savaitgaliai, kurių metu darbuotojai padeda gyvūnų prieglaudų darbuotojams ir gyvūnams. Kiekvienais metais akcijos atliekamos Vilniuje ir Kaune.

Lankstus darbo grafikas

Bendrovė darbuotojams suteikia galimybę dirbti nuotoliniu būdu, tokiu būdu siekdama užtikrinti profesinio ir asmeninio gyvenimo balansą. Darbuotojai taip pat pagrįstai gali pasirinkti jiems labiau tinkamas darbo valandas.

Aplinkosaugos ataskaita

Bendrovės pagrindinė veikla – organizuotų poilsinių ir pažintinių kelionių lėktuvu organizavimas ir pardavimas. Suplanuotos užsakomųjų ir reguliariųjų skrydžių programos neišvengiamai prisideda prie didėjančio išskiriamo dvideginio kiekio atmosferoje. Suprasdami, kiek mūsų vykdoma veikla turi įtakos šiems procesams, pradėdami skaičiuoti ir analizuoti dėl mūsų veiklos išskiriamo CO₂ rodiklius. Ateityje ieškosime sprendimų kaip sumažinti išskiriamo dvideginio kiekį ar kitais būdais kompensuoti dvideginio daromą poveikį.

Išskiriamas CO₂ (tūkst. t.)

	2021	2020
Lietuva	33,6	10,6
Latvija	10,9	4,9
Estija	20,8	9,8
Grupė	65,3	25,3

2021 metais poilsines ir pažintines keliones lėktuvu bei vien tik skrydžio bilietus visose Baltijos šalyse rinkosi 167,5 tūkst. keliautojų, 2020 metais – atitinkamai 48 tūkst. žmonių. 2021 m. išskiriamo CO₂ kiekis tenkantis vienam žmogui siekia 0,39 t CO₂/pax, 2020 metais – 0,52 t CO₂/pax.

Pirmiausia pradėjome nuo savo pagrindinės veiklos metu išskiriamo anglies dvideginio suskaičiavimo, tačiau ateityje sieksime dar tiksliau išmatuoti Bendrovės veiklos įtaką regiono, kuriame veikiame ir kartu viso pasaulio klimatui bei ekologinei pusiausvyrai. Tiksliau žinodami tos įtakos apimtį galėsime pasirinkti geresnes priemones įtakos mažinimui ir eliminavimui.

Atsakingų asmenų patvirtinimas

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsniu ir Lietuvos banko Informacijos atskleidimo taisyklėmis, mes, AB „Novaturas“ Generalinis direktorius Vitalij Rakovski ir AB „Novaturas“ Finansų vadovas Giedrius Ribakovas, patvirtiname, kad mūsų žiniomis, anksčiau pateiktame AB „Novaturas“ konsoliduotame 2021 m. metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, bendra konsoliduotų įmonių būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Vitalij Rakovski

Giedrius Ribakovas

Generalinis direktorius

Finansų vadovas

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

AB „Novaturas“ akcininkams:

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Nuomonė

Mes atlikome AB „Novaturas“ (toliau – Bendrovės) atskirųjų finansinių ataskaitų ir jos patronuojamųjų įmonių (toliau – Grupė) konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, kurias sudaro Bendrovės ir Grupės 2021 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitos ir tą dieną pasibaigusiu metų bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos ir finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, pridėtos atskirosios ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Bendrovės ir Grupės 2021 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir tą dieną pasibaigusiu metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Grupės pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą Buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikomės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame. Kiekvienas audito dalykas ir mūsų atsakas į jį yra aprašytas toliau.

Pagrindiniai audito dalykai:	Mūsų auditoriaus atsakas į šias rizikas:
Prestižo vertės sumažėjimo analizė	
<p><i>Žr. 54, 63-64 finansinių ataskaitų puslapius</i></p> <p>2021 m. gruodžio 31 d. Bendrovė ir Grupė turėjo prestižą, kurio vertė siekė 30 327 tūkst. Eur.</p> <p>Prestižas, kuriam nėra nustatytas naudingo tarnavimo laikas, yra testuojamas dėl galimo vertės sumažėjimo kartą per metus arba tuomet, kai atsiranda vertės sumažėjimo požymių.</p> <p>Kaip pateikta 3-oje pastaboje, nustatydamą naudojimo vertę, Bendrovė ir Grupė turi atsižvelgti į daugelį įvertinimų ir sprendimų, ypatingą dėmesį skiriant šalies, kurioje Bendrovė ir Grupė veikia, konkurencinei, ekonominei ir finansinei aplinkai, gebėjimą generuoti pagrindinės veiklos pinigų srautus iš strateginių planų, planuojamų atlikti investicijų lygį, atgaunamosios vertės skaičiavimams taikomus diskonto ir augimo koeficientus.</p>	<p>Mūsų audito procedūros šioje srityje, be kita ko, apėmė:</p> <ul style="list-style-type: none"> • esminių prestižo vertės nustatymo proceso kontrolių vidaus kontrolių testavimą, siekiant įvertinti jų pobūdį bei ar šios įdiegtos; • įvertinimą, ar taikoma prestižo vertės nustatymo metodika yra tinkama; • prielaidų, naudotų prestižo vertės nustatymui, tinkamumo įvertinimą, remiantis savo žiniomis apie verslą ir industriją; • taikomų pagrindinių prielaidų, tai yra augimo ir diskonto koeficientų, jautrumo analizę, kadangi prestižo naudojimo vertė yra labiausiai jautri šių koeficientų pokyčiams; ir

Deloitte yra vadinamos Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) ir grupei priklausančios bendrovės narės bei susijusios įmonės (kartu – „Deloitte organization“). Kiekviena DTTL (dar vadinama „Deloitte Global“) ir grupei priklausanti bendrovė narė bei susijusi įmonė yra atskiri ir nepriklausomi juridiniai asmenys, kurie vienas kitam negali nustatyti įsipareigojimų trečiųjų šalių atžvilgiu. DTTL ir kiekviena grupei priklausanti bendrovė narė bei susijusi įmonė yra atsakingos tik už savo, o ne už viena kitos veiksmus ar neveikimą. DTTL pati savaime paslaugų klientams neteikia. Daugiau informacijos galite rasti čia <http://www2.deloitte.com/lt/lt/pages/about-deloitte/articles/about-deloitte.html>

<p>Mes manome, kad prestižo vertinimas yra pagrindinis audito dalykas, kadangi prestižas yra reikšmingas finansinių ataskaitų straipsnis bei yra atliekami reikšmingi sprendimai dėl vertinime naudojamų prielaidų.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • verslo planų, kurie buvo naudojami skaičiuojant atsiperkamąją vertę, duomenų šaltinių testavimą, pagrindžiant papildomais įrodymais: <ul style="list-style-type: none"> - praėjusių laikotarpių verslo planų ir faktinių atitinkamų laikotarpių veiklos rezultatų palyginimas; - Bendrovės veiklos ir finansų vadovų apklausa, siekiant įvertinti pagrindines prielaidas, naudotas rengiant verslo planus bei gautų paaiškinimų palyginimas su verslo planuose taikytomis prielaidomis; - verslo planuose naudotų duomenų sutikrinimas su duomenimis, pateiktais valdybai; • finansinių ataskaitų atskleidimų tinkamumo įvertinimą, įskaitant atskleidimus dėl pagrindinių prielaidų, vadovybės vertinimo ar jautrumo analizės.
---	--

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija, pateikta Bendrovės ir Grupės metiniame pranešime, įskaitant Bendrovių valdysenos ataskaitą, ir Socialinės atskaitomybės ataskaitą ir Atlygio ataskaitą, tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta toliau.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti, ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai, pateiktai finansinėse ataskaitose, ar mūsų žinioms pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji yra kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu, remdamiesi atliktu darbu, pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar Bendrovės ir Grupės metiniame pranešime, įskaitant Bendrovių valdysenos ataskaitą ir Atlygio ataskaitą, pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų finansines ataskaitas bei ar Bendrovės ir Grupės metinis pranešimas, įskaitant Bendrovių valdysenos ataskaitą bei Atlygio ataskaitą, buvo parengtas laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- Bendrovės ir Grupės metiniame pranešime, įskaitant Bendrovių valdysenos ataskaitą ir Atlygio ataskaitą, pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų finansinių ataskaitų duomenis; ir
- Bendrovės ir Grupės metinis pranešimas, įskaitant Bendrovių valdysenos ataskaitą, tačiau išskyrus Atlygio ataskaitą, buvo parengtas laikantis Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo bei Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Be to, mes privalome patikrinti, ar buvo pateikta Socialinės atsakomybės ataskaita. Jeigu nustatome, kad Socialinės atsakomybės ataskaita nebuvo pateikta, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas, vadovybė privalo įvertinti Bendrovės ir Grupės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ir Grupę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Bendrovės ir Grupės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir laikėmės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatėme ir įvertinome finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- Supratome su auditu susijusias vidaus kontroles, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės ir Grupės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarėme išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonų dėl Bendrovės ir Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau, būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė ir Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertinome bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.
- Surinkome pakankamų tinkamų audito įrodymų apie įmonių finansinę informaciją ar verslo veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Grupės konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą mūsų audito nuomonę.

Mes, be visų kitų dalykų, privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

Taip pat pateikėme už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, ir juos informavome apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie, galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokios pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Akcininkų sprendimu 2021 m. balandžio 30 d. buvome paskirti atlikti Bendrovės ir Grupės atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą. Mūsų paskyrimas atlikti Bendrovės ir Grupės atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą acininkų sprendimu atnaujinamas kiekvienais metais ir bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra penkeri metai.

Patvirtiname, kad skyriuje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Bendrovei ir jos Audito komitetui.

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Bendrovei ir Grupei suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį nesuteikėme kitų nei finansinių ataskaitų auditas paslaugų, išskyrus mokesčių konsultacijų paslaugas ir finansinių ataskaitų vertimo paslaugas.

Išvada dėl finansinių ataskaitų formato atitikties Europos vieno elektroninio ataskaitų teikimo reikalavimams

Vadovaujantis mūsų sutartimi, Įmonės vadovybė pasamdė mus atlikti pakankamo užtikrinimo užduotį, siekiant patvirtinti, kad konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, įskaitant konsoliduotąjį metinį pranešimą, vienas elektroninio ataskaitų teikimo formatus už 2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus (toliau – konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vienas elektroninio ataskaitų teikimo formatus) atitinka nustatytus reikalavimus.

Dalyko ir taikomų kriterijų aprašymas

Įmonės vadovybė pritaikė konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vieną elektroninio ataskaitų pateikimo formatą, siekdama vykdyti 2018 m. gruodžio 17 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2019/815, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/109 / EB papildoma techniniais reguliavimo standartais, kuriais nustatomas vienas elektroninio ataskaitų teikimo formatus (toliau – ESEF reglamentas), 3 ir 4 str. reikalavimus. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vienam elektroninio ataskaitų teikimo formatui nustatyti reikalavimai yra numatyti ESEF reglamente.

Remiantis ankstesniame sakinyje minėtais reikalavimais yra taikomas konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vienas elektroninio ataskaitų teikimo formatas ir, mūsų nuomone, šie reikalavimai yra tinkami kriterijai pakankamo užtikrinimo išvadai pateikti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė

Įmonės vadovybė yra atsakinga už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vieno elektroninio ataskaitų pateikimo formato taikymą laikantis ESEF reglamento reikalavimų.

Ši atsakomybė apima tinkamo ženklavimo iXBRL kalba pasirinkimą ir taikymą naudojant ESEF taksonomiją bei parengimą, įgyvendinimą ir palaikymą tokių vidaus kontrolės procedūrų, kurios svarbios konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vieno elektroninio ataskaitų pateikimo formato parengimui be reikšmingų neatitikimų ESEF reglamento reikalavimams.

Už valdymą atsakingi asmenys yra atsakingi už finansinės atskaitomybės priežiūros procesą.

Mūsų atsakomybė

Mūsų atsakomybė buvo pateikti pakankamo užtikrinimo išvadą, ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vienas elektroninio ataskaitų teikimo formatas atitinka ESEF reglamentą.

Užduotį atlikome vadovaudamiesi 3000-uoju Tarptautiniu užtikrinimo užduočių standartu (persvarstytu) „Užtikrinimo užduotys, išskyrus istorinės finansinės informacijos peržvalgą“ (toliau – TUUS 3000 (P)). Šis standartas reikalauja, kad laikytumėmės etikos reikalavimų, suplanuotume ir atliktume procedūras, kuriomis gautume pakankamą užtikrinimą, ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vienas elektroninio ataskaitų pateikimo formatas visais reikšmingais atžvilgiais parengtas laikantis nustatytų reikalavimų. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą neatitikimą reikalavimams, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per užtikrinimo užduotį, kuri atliekama pagal TUUS 3000 (P).

Atliktų procedūrų apibendrinimas

Mūsų suplanuotų ir atliktų procedūrų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vienas elektroninis ataskaitų pateikimo formatas visais reikšmingais atžvilgiais buvo parengtas laikantis nustatytų reikalavimų ir kad toks parengimas buvo be reikšmingų klaidų ar reikšmingos informacijos nepateikimo. Mūsų atliktos procedūros apėmė:

- supratimą vidaus kontrolės sistemos ir procesų, kurie svarbūs konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vieno elektroninio ataskaitų pateikimo formato taikymui, įskaitant XHTML formato parengimą bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ženklimą;
- patikrinimą, ar XHTML formatas buvo taikytas tinkamai;
- įvertinimą, ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ženklimas naudojant iXBRL ženklavimo kalbą yra pilnas, atsižvelgiant į vieno elektroninio ataskaitų pateikimo formato taikymo reikalavimus, aprašytus ESEF reglamente;
- įvertinimą, ar Grupė tinkamai naudoja XBRL ženklimą, pasirinktą iš ESEF taksonomijos, ir ar tinkamai sukuria plėtinių ženklimą, kai ESEF taksonomijoje nėra identifikuojamas tinkamas elementas; ir
- įvertinimą, ar plėtinių elementai yra tinkamai susieti su ESEF taksonomija.

Manome, kad mūsų gauti įrodymai sudaro pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų išvadai pareikšti.

Išvada

Mūsų nuomone, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vienas elektroninio ataskaitų pateikimo formatas už 2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus visais reikšmingais atžvilgiais atitinka ESEF reglamentą.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partneris yra Simonas Rimašauskas.

UAB „Deloitte Lietuva“

Įmonės audito pažymėjimo Nr. 001275

Simonas Rimašauskas

Atestuotas auditorius

Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000466

Vilnius, Lietuvos Respublika

2022 m. balandžio 28 d.

Elektroniniu auditoriaus parašu pasirašoma tik Nepriklausomo auditoriaus išvada.

2021 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Finansinės būklės ataskaitos

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
TURTAS					
Ilgalaikis turtas					
Prestižas	3	30 327	30 327	30 327	30 327
Ilgalaikis nematerialusis turtas	3	127	115	127	108
Ilgalaikis materialusis turtas	4	72	122	52	99
Valdomas turtas	4	346	219	221	103
Investicijos į dukterines įmones	5	-	-	2 859	2 859
Ilgalaikės gautinos sumos		47	23	15	23
Atidėtojo mokesčio turtas	17	851	954	817	917
Ilgalaikio turto iš viso		31 770	31 760	34 418	34 436
Trumpalaikis turtas					
Atsargos		-	2	-	1
Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	6	6 244	7 837	4 107	6 741
Iš pirkėjų gautinos sumos	7	167	144	149	72
Iš susijusių šalių gautinos sumos	20	-	-	177	389
Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		70	70	69	69
Kitos gautinos sumos	7	471	184	361	832
Kitas trumpalaikis finansinis turtas	8	-	-	-	-
Rezervuoti pinigai	9	200	2 300	200	2 300
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	9	5 719	3 065	432	203
Trumpalaikio turto iš viso		12 871	13 602	5 495	10 607
Turto iš viso		44 641	45 362	39 913	45 043

(Tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

2021 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Finansinės būklės ataskaitos (tęsinys)

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Nuosavas kapitalas					
Kapitalas	1	234	234	234	234
Pinigų srautų pasikeitimo apsidraudimo rezervas		(3)	(421)	(3)	(421)
Privalomasis rezervas	10	29	29	29	29
Užsienio valiutos perskaičiavimo rezervas	10	145	145	-	-
Nepaskirstytasis pelnas		14 683	13 774	10 454	10 372
Nuosavas kapitalas, priskirtinas Bendrovės savininkams		15 088	13 761	10 714	10 214
Mažumos dalis		-	-	-	-
Nuosavo kapitalo iš viso		15 088	13 761	10 714	10 214
Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai					
Po vienerių metų mokėtinos sumos ir įsipareigojimai					
Dotacijos ir subsidijos		-	-	-	-
Ilgalaikės paskolos	11	5 120	9 140	5 000	8 500
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	11	7 112	1 915	13 603	8 392
Atidėto mokesčio įsipareigojimai	17	-	-	-	-
Lizingo įsipareigojimai	4	207	83	134	23
Po vienerių metų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso		12 439	11 138	18 737	16 915
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir įsipareigojimai					
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	11	2 094	3 061	1 578	2 699
Trumpalaikės paskolos	11	-	2 737	-	4 037
Prekybos skolos		4 896	1 961	1 062	1 191
Susijusioms šalims mokėtinos sumos	20	-	-	2 559	2 478
Gauti išankstiniai apmokėjimai		8 615	10 876	4 522	6 241
Mokėtinas pelno mokestis		6	7	-	-
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	12	1 328	1 178	628	680
Kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai	8	4	495	4	495
Lizingo įsipareigojimai	4	171	148	109	93
Per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso		17 114	20 463	10 462	17 914
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso		44 641	45 362	39 913	45 043

(Pabaiga)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Vitalij Rakovski	2022 m. balandžio 28 d.
Finansų vadovas	Giedrius Ribakovas	2022 m. balandžio 28 d.
Vyr. finansininkė	Jolanta Žemaitytė	2022 m. balandžio 28 d.

2021 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Bendrujų pajamų ataskaitos

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
Pardavimo pajamos	13	108 995	32 894	59 466	14 780
Pardavimo savikaina	14	(95 506)	(29 299)	(52 004)	(13 476)
Bendrasis pelnas		13 489	3 595	7 462	1 304
Pardavimo (sąnaudos)	15	(8 967)	(4 112)	(4 179)	(1 831)
Bendrosios ir administracinės (sąnaudos)	15	(2 228)	(3 234)	(1 701)	(2 424)
Kitos veiklos pajamos		111	189	4	11
Kitos veiklos (sąnaudos)		(2)	(2)	-	-
Veiklos pelnas		2 403	(3 564)	1 586	(2 940)
Finansinės pajamos	16	70	737	69	584
Finansinės (sąnaudos)	16	(1 535)	(3 723)	(1 547)	(3 558)
Pelnas prieš apmokestinimą		938	(6 550)	108	(5 914)
Pelno mokesčio (sąnaudos)	17	(29)	800	(26)	829
Grynasis pelnas		909	(5 750)	82	(5 085)
Kitos bendrosios pajamos, perkeltinos į pelną ar nuostolius ateityje					
Rezultatas iš pinigų srautų pasikeitimo rizikos apsidraudimo sandorio	8	492	(756)	492	(756)
Pelno mokesčio įtaka	17	(74)	113	(74)	113
Viso kitų bendrujų pajamų		418	(643)	418	(643)
Viso bendrujų pajamų		1 327	(6 393)	500	(5 728)
Grynasis pelnas priskirtinas:					
Bendrovės akcininkams		909	(5 750)	82	(5 085)
Nekontroliuojamai daliai		-	-	-	-
		909	(5 750)	82	(5 085)
Bendrosios pajamos priskirtinos:					
Bendrovės akcininkams		1 327	(6 393)	500	(5 728)
Mažumai		-	-	-	-
		1 327	(6 393)	500	(5 728)
Įprastinės veiklos pelnas tenkantis vienai akcijai:					
Vienai akcijai tenkantis paprastas pelnas, priskirtinas Bendrovės akcininkams (Eurais už viena akciją)	21	0,12	(0,74)		

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Vitalij Rakovski	2022 m. balandžio 28 d.
Finansų vadovas	Giedrius Ribakovas	2022 m. balandžio 28 d.
Vyr. finansininkė	Jolanta Žemaitytė	2022 m. balandžio 28 d.

2021 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos

Grupė	Pastabos	Nuosavas kapitalas, priskirtinas Bendrovės akcininkams							Iš viso
		Kapitalas	Privalomasis rezervas	Pinigų srautų pasikeitimo rizikos	Nepaskirstytasis pelnas	Užsienio valiutos perskaičiavimo rezervas	Nuosavybė tenkanti Bendrovės akcininkams	Nekontroliuojama dalis	
				apsidraudimo rezervas					
2019 m. gruodžio 31 d. likutis		234	29	222	19 524	145	20 154	-	20 154
Grynasis metų pelnas		-	-	-	(5 750)	-	(5 750)	-	(5 750)
Kitos bendrosios pajamos		-	-	(643)	-	-	(643)	-	(643)
Bendrųjų pajamų iš viso		-	-	(643)	(5 750)	-	(6 393)	-	(6 393)
Akcinio kapitalo didinimas		-	-	-	-	-	-	-	-
Patvirtinti dividendai	20	-	-	-	-	-	-	-	-
2020 m. gruodžio 31 d. likutis		234	29	(421)	13 774	145	13 761	-	13 761
Grynasis metų pelnas		-	-	-	909	-	909	-	909
Kitos bendrosios pajamos		-	-	418	-	-	418	-	418
Bendrųjų pajamų iš viso		-	-	418	909	-	1 327	-	1 327
Akcinio kapitalo didinimas		-	-	-	-	-	-	-	-
Patvirtinti dividendai	20	-	-	-	-	-	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis		234	29	(3)	14 683	145	15 088	-	15 088

(Tęsinys kitame puslapyje)

2021 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos (tęsinys)

Bendrovė	Pastabos	Pinigų srautų pasikeitimo rizikos apsidraudimo rezervas				Iš viso
		Kapitalas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis pelnas		
2019 m. gruodžio 31 d. likutis		234	29	222	15 457	15 942
Grynasis metų pelnas		-	-	-	(5 085)	(5 085)
Kitos bendrosios pajamos		-	-	(643)	-	(643)
Bendrųjų pajamų iš viso		-	-	(643)	(5 085)	(5 728)
Akcinio kapitalo didinimas		-	-	-	-	-
Patvirtinti dividendai	20	-	-	-	-	-
2020 m. gruodžio 31 d. likutis		234	29	(421)	10 372	10 214
Grynasis metų pelnas		-	-	-	82	82
Kitos bendrosios pajamos		-	-	418	-	418
Bendrųjų pajamų iš viso		-	-	418	82	500
Akcinio kapitalo didinimas		-	-	-	-	-
Patvirtinti dividendai	20	-	-	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis		234	29	(3)	10 454	10 714

(Pabaiga)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Vitalij Rakovski	2022 m. balandžio 28 d.
Finansų vadovas	Giedrius Ribakovas	2022 m. balandžio 28 d.
Vyr. finansininkė	Jolanta Žemaitytė	2022 m. balandžio 28 d.

2021 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

P pinigų srautų ataskaitos

Pastabos	Grupė		Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai				
Grynasis pelnas	909	(5 750)	82	(5 085)
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas:				
Nusidėvėjimas ir amortizacija	321	441	243	289
Atidėtojo mokesčio pasikeitimas	17 103	(924)	100	(942)
Einamojo laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos	17 -	11	-	-
Investicinės ir finansinės veiklos ir kitų nepiniginių straipsnių eliminavimas	1 518	206	1 482	724
	2 851	(6 016)	1 907	(5 014)
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:				
Atsargų (padidėjimas) sumažėjimas	2	2	1	-
Iš pirkėjų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas	(23)	508	788	(413)
Kitų gautinų sumų ir kito finansinio turto (padidėjimas) sumažėjimas	(287)	951	(182)	766
Išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų (padidėjimas) sumažėjimas	1 569	1 333	2 642	(1 769)
Prekybos skolų padidėjimas (sumažėjimas)	2 935	(2 212)	(48)	(2 957)
Gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)	(2 261)	(4 121)	(1 719)	2
Kitų mokėtinų sumų ir sukauptų sąnaudų padidėjimas (sumažėjimas)	(342)	(1 485)	(541)	(1 142)
Pagrindinės veiklos pinigų srautai	4 444	(11 040)	2 848	(10 527)
(Sumokėtos) palūkanos	(1 093)	(847)	(1 067)	(1 008)
Sumokėtas pelno mokestis	(1)	(232)	-	(132)
Gryniesi pagrindinės veiklos pinigų srautai	3 350	(12 119)	1 781	(11 667)
Investicinės veiklos pinigų srautai				
Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) (įsigijimas)	(112)	(55)	(102)	(53)
Gauti dividendai	-	-	-	-
Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) perleidimas	-	31	-	1
Gryniesi investicinės veiklos pinigų srautai	(112)	(24)	(102)	(52)

(Tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

2021 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

Pinigų srautų ataskaitos (tęsinys)

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Finansinės veiklos pinigų srautai					
Paskolų gavimas	11	11 988	16 116	11 958	16 391
Paskolų (grąžinimas)	11	(14 515)	(5 263)	(15 405)	(5 763)
(Sumokėti) dividendai		-	-	-	-
Lizingo mokėjimai		(157)	(199)	(103)	(97)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(2 684)	10 654	(3 550)	10 531
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		554	(1 489)	(1 871)	(1 188)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		5 365	6 854	2 503	3 691
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		5 919	5 365	632	2 503

(Pabaiga)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Vitalij Rakovski	2022 m. balandžio 28 d.
Finansų direktorius	Giedrius Ribakovas	2022 m. balandžio 28 d.
Vyr. finansininkė	Jolanta Žemaitytė	2022 m. balandžio 28 d.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

1 Bendroji informacija

AB „Novaturas“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas yra:

A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, LT-44245,
Lietuva.

Įmonės pagrindinė verslo vieta - Baltijos šalys.

Įmonės pavadinimas ar kiti identifikavimo metodai nuo ankstesnio ataskaitinio laikotarpio pabaigos nepasikeitė.

AB „Novaturas“ neturi patronuojančios įmonės.

AB „Novaturas“ neturi pagrindinės patruonuojančios įmonės.

Grupė ir Bendrovė užsiima kelionių organizavimu ir platinimu. Bendrovė įregistruota 1999 m. gruodžio 16 d.

Bendrovės akcininkai buvo:

	2021 m. gruodžio 31 d.		2020 m. gruodžio 31 d.	
	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.
Rendez Vous OU	650 983	8,34	800 000	10,25
Moonrider OU	543 346	6,96	780 000	9,99
UAB „ME Investicija“	779 900	9,99	779 900	9,99
Ugnius Radvila	740 702	9,49	740 702	9,49
Rytis Šūmakaris	535 278	6,86	535 278	6,86
Vidas Paliūnas	535 278	6,86	535 278	6,86
Rondam AS	-	-	410 000	5,25
Kiti	4 021 513	51,50	3 225 842	41,32
Iš viso	7 807 000	100,00	7 807 000	100,00

„ME Investicija“ – investicinė bendrovė, valdanti vieną iš didžiausių Europos transporto paslaugų grupę „Girteka“.

Rendez Vous" OU vadovas Janek Pohla yra „Tahe Outdoors“ įkūrėjas ir valdybos narys. „Tahe Outdoors“ – daugiau nei 25 metus sėkmingai veikianti vandens sporto įrangos gamintoja ir platintoja, viena iš srities lyderių Europoje.

„Moonrider" OU priklauso Estijos investicijų bendrovei „Go Group“, veikiančiai turizmo, transporto, nekilnojamojo turto, inžinerijų srityse.

„Rondam" AS įmonių grupei priklausančios bendrovės valdo didžiausią Tartu viešbutį su SPA centru „Dorpat“, taip pat vieną iš geriausiai vertinamų Talino viešbučių „Lydia“.

Visos akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė 0,03 Eur, yra paprastosios ir 2021 m. bei 2020 m. gruodžio 31 d. buvo pilnai apmokėtos. 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. dukterinės įmonės Bendrovės akcijų neturėjo. Bendrovė taip pat neturėjo įsigijusi savų akcijų.

Grupę sudaro Bendrovė AB „Novaturas“ ir jos dukterinės įmonės (toliau – Grupė):

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Grupės valdomų akcijų dalis	Grupės valdomų akcijų dalis	Pagrindinė veikla
		2021 m. gruodžio 31 d., proc.	2020 m. gruodžio 31 d., proc.	
SIA „Novatours“	Kr. Valdemara g. 100, Ryga, Latvija	100	100	Kelionių organizavimas ir platinimas.
OU „Novatours“	Ravala g. 6, Talinas, Estija	100	100	Kelionių organizavimas ir platinimas.
UAB „Aviaturas ir partneriai“	Konstitucijos pr. 15/5, Vilnius, Lietuva	100	100	Kelionių organizavimas ir platinimas.

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

SRL „Novatours Holidays“	M. Caramfil g. 53, Bukareštas, Rumunija	100	100	Kelionių organizavimas ir platinimas.
--------------------------	---	-----	-----	---------------------------------------

2021 m. ir 2020 m. Bendrovės dukterinė įmonė SRL „Novatours Holidays“ veiklos nevykdė.

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo filialą, registruotą adresu J. Jasinskio g. 16, Vilnius, Lietuva. Filialo registracijos kodas 125142371. Jo veiklos finansiniai rezultatai yra įtraukti į Bendrovės finansines ataskaitas.

2 Apskaitos principai

Pagrindiniai apskaitos principai, pritaikyti rengiant Grupės ir Bendrovės finansinių metų, pasibaigusį 2021 m. gruodžio 31 d., finansines ataskaitas, yra šie:

2.1. Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje (toliau – ES).

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2022 m. balandžio 28 d. Bendrovės akcininkai turi įstatyminę teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų ir reikalauti vadovybės paruošti naujas finansines ataskaitas.

Grupės ir Bendrovės finansinės ataskaitos buvo paruoštos remiantis istorine savikaina, išskyrus finansines išvestines priemones, kurios yra įvertintos tikrąja verte.

Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais finansiniais metais Grupė ir Bendrovė pirmą kartą pritaikė šiuos TFAS ir jų pakeitimus:

- 9-ojo TFAS „Finansinės priemonės“, 39-ojo TAS „Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas“, 7-ojo TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimas“ ir 4-ojo TFAS „Draudimo sutartys“ ir 16-ojo TFAS „Nuoma“ pataisos „Palūkanų normų lyginamojo indekso reforma. 2-asis etapas“, ES priėmė 2021 m. sausio 13 d. (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. arba vėliau).
- 16-ojo TFAS „Nuoma“ pataisos „COVID-19 susijusias nuomos nuolaidas po 2021 m. birželio 30 d.“, ES priėmė 2021 m. rugpjūčio 30 d. (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. balandžio 1 d. arba vėliau, bet ne vėliau kaip nuo 2021 m. sausio 1 d.).
- 4-ojo TFAS „Draudimo sutartys“ pataisos „Laikinos 9-ojo TFAS taikymo išimties pratęsimas“, ES priėmė 2020 m. gruodžio 16 d. (laikinos 9-ojo TFAS taikymo išimties galiojimas pratęsiamas nuo taikymo metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. arba vėliau, iki 2023 m. sausio 1 d.).

Šių esamų standartų ir interpretacijų pataisų pritaikymas neturėjo jokios įtakos Grupės ir Bendrovės apskaitos politikos pakeitimams.

Standartai, pataisos ir aiškinimai, patvirtinti Europos Sąjungoje, tačiau dar neįsigalioję, kurių Grupė ir Bendrovė nepradėjo taikyti anksčiau laiko

Šių finansinių ataskaitų patvirtinimo datą, nurodyti standartai, esamų standartų pataisos ir interpretacijos, patvirtinti Tarptautinių apskaitos standartų tarybos (TAST), buvo išleisti, bet dar negaliojo:

- 16-ojo TAS „Nekilnojamas turtas, įranga ir įrenginiai“ pataisos „Pajamos, gautos iki numatyto naudojimo“, ES priėmė 2021 m. birželio 28 d. (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau),
- 37-ojo TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“ pataisos „Nuostolingos sutartys. Sutarties vykdymo išlaidos“, ES priėmė 2021 m. birželio 28 d. (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. arba vėliau);
- 3-iojo TFAS „Verslo jungimai“ pataisos „Nuoroda į Konceptualiuosius pagrindus su 3-iojo TFAS pataisomis“, ES priėmė 2021 m. birželio 28 d. (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- 17-asis TFAS „Draudimo sutartys“, įskaitant 17-ojo TFAS pataisas, ES priėmė 2021 m. lapkričio 19 d. (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- Įvairių paskelbtų standartų pataisos dėl „TFAS (2018-2020 m.) patobulinimų“, atliktos remiantis kasmetiniu TFAS patobulinimo projektu (1-asis TFAS, 9-asis TFAS, 16-asis TAS ir 41-asis TAS) pirmiausia siekiant panaikinti neatitikimus ir išaiškinti terminus, ES priėmė 2021 m. birželio 28 d. (1-ojo TFAS, 9-ojo TFAS ir 41-ojo TAS pataisos taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. ar vėliau. 16-ojo TFAS pataisos susijusios tik su iliustraciniu pavyzdžiu, todėl įsigaliojimo data nenurodyta).

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.1. Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas (tęsinys)

Standartai, aiškinimai ir jų pataisos, kurie dar nėra patvirtinti Europos Sąjungoje ir kurių Bendrovė nepradėjo taikyti anksčiau laiko

Šių finansinių ataskaitų patvirtinimo datą, nurodyti standartai, esamų standartų pataisos ir interpretacijos, patvirtinti Tarptautinių apskaitos standartų tarybos (TAST) ir priimti ES, buvo išleisti, bet dar negaliojo:

- 14-asis TFAS „Reguliuojamo atidėjimo sąskaitos“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. ar vėliau) – Europos Komisija nusprendė netaikyti šio laikino standarto ir laukti, kol bus parengtas galutinis standartas,
- 1-ojo TAS „Finansinės atskaitomybės pateikimas pataisos „Ilgalaikių įsipareigojimų grupavimas į trumpalaikius ir ilgalaikius“ (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- 1-ojo TAS „Finansinės atskaitomybės pateikimas“ pataisos „Apskaitos politikos atskleidimas“ (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- 8-ojo TAS „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos“ pataisos „Apskaitos politikos atskleidimas“ (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau).
- 12-ojo TAS „Pelno mokestis“ pataisos „Atidėtasis mokestis, susijęs su turtu ir įsipareigojimais, kurie atsiranda įvykus vieninteliam sandoriui“ (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau).
- 10-ojo TFAS „Konsoliduotos finansinės ataskaitos“ ir 28 TAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones“ pataisos „Turto pardavimas ar turtinis įnašas tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės arba bendros įmonės“ (įsigaliojimo data buvo atidėta neapibrėžtam laikotarpiui, kol bus baigtas nuosavybės metodo tyrimų projektas),

Jokių kitų naujų ar atnaujintų standartų, kurie dar nėra pradėti taikyti, bet tikimasi, kad turėtų reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nėra.

2.2. Finansinių ataskaitų valiuta

Šiose finansinėse ataskaitose visos sumos yra pateiktos eurais, kuri yra Bendrovės ir Grupės įmonių, veikiančių Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, funkcinė valiuta. Užsienyje veikiančių dukterinių įmonių funkcinė valiuta yra atitinkama tų užsienio šalių, kuriose yra jų buveinės, valiuta ir šių dukterinių įmonių finansinėse ataskaitose sandoriai yra apskaitomi jų funkcinė valiuta.

Sandoriai, sudaromi užsienio valiuta, iš pradžių apskaitomi funkcinė valiuta sandorio įvykdymo datą. Finansinis turtas ir įsipareigojimai išreikšti užsienio valiuta yra konvertuojami į funkcinę valiutą finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą, taikant finansinės būklės ataskaitos dienos valiutos keitimo kursą.

Užsienio dukterinių įmonių turtas ir įsipareigojimai verčiami į litus ataskaitos sudarymo datą, naudojant finansinės būklės ataskaitos datos valiutos keitimo kursą, o jų bendrųjų pajamų ataskaitos perskaičiuojamos taikant vidutinį svertinį metų valiutos keitimo kursą. Valiutos keitimo skirtumai apskaitomi kitose bendrose pajamose. Pardavus užsienio dukterinę įmonę, kitose bendrose pajamose sukauptas valiutos perskaičiavimo rezultatas yra pripažįstamas pelnu (nuostoliais).

Iš užsienio dukterinių įmonių ilgalaikės gautinos sumos ir joms suteiktos paskolos, kurių nėra nei planuojama nei tikimasi atgauti, yra laikomos Bendrovės investicijų į užsienyje veikiančias įmones dalimi. Grupės konsoliduotose finansinėse ataskaitose valiutos keitimo skirtumas, susijęs su minėtomis gautinomis sumomis / paskolomis, pripažintas atskirose dukterinės įmonės finansinėse ataskaitose, yra perkeliamas į kitas bendrąsias pajamas. Pardavus užsienio dukterinę įmonę, šis kitose bendrose pajamose sukauptas valiutos perskaičiavimo rezultatas yra pripažįstamas pelne (nuostoliuose).

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.3. Konsolidavimo principai

Konsoliduotos Grupės finansinės ataskaitos apima AB „Novaturas“ ir jos dukterines bendroves. Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos yra parengtos tiems patiems ataskaitiniams metams bei naudojant vienodus apskaitos principus.

Dukterinės įmonės yra konsoliduojamos nuo tos datos, kai jų kontrolė pereina Grupei ir nebėra konsoliduojamos nuo tos datos, kai kontrolė perleidžiama už Grupės ribų. Visi tarpusavio sandoriai, likučiai ir nerealizuotas sandorių pelnas ar nuostoliai tarp Grupės įmonių yra eliminuojami. Nuosavas kapitalas ir grynasis rezultatas, priskirtini akcininkų mažumai (nekontroliuojančiai daliai), finansinės būklės ataskaitoje ir bendrųjų pajamų ataskaitoje yra parodomi atskirai.

Per metus įsigytos ar parduotos dukterinės įmonės pajamos ir sąnaudos yra įtraukiamos į konsoliduojamą bendrųjų pajamų ataskaitą atitinkamai nuo dukterinės įmonės įsigijimo datos iki dukterinės įmonės pardavimo datos. Bendrosios dukterinių įmonių pajamos yra priskiriamos Bendrovės savininkams ir nekontroliuojančiai daliai (net jei nekontroliuojančios dalies rezultatas taptų neigiamas).

Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos koreguojamos taip, kad jų apskaitos politikos atitiktų kitų Grupės įmonių taikomas apskaitos politikas, jei būtina. Konsolidavimo tikslais dukterinių įmonių finansinės ataskaitos yra parengiamos pagal patronuojančios bendrovės finansinius metus.

Visi Grupės vidaus tarpusavio sandoriai, balansiniai likučiai, pajamos ir sąnaudos yra eliminuojami konsoliduojant.

Grupės mažumos dalies įsigijimai ir perleidimai yra apskaitomi kaip nuosavo kapitalo sandoris: skirtumas tarp įsigytos iš mažumos dalies / mažumai perleisto gryojo turto vertės Grupės finansinėse ataskaitose ir akcijų įsigijimo / pardavimo kainos yra apskaitomas tiesiogiai nuosavame kapitale.

Verslo jungimai

Verslo jungimai apskaitomi naudojant įsigijimo metodą. Įsigijimo savikaina yra nustatoma sudedant pervesto atlygio tikrąją vertę įsigijimo dieną ir mažumos dalies įsigytame subjekte, jei tokia yra, sumą. Kiekvieno verslo įsigijimo atveju pirkėjas įvertina mažumos dalį įsigytame subjekte arba tikrąją vertę, arba proporcingą įgyjamo subjekto identifikuojamo gryojo turto dalimi. Patirtos įsigijimo išlaidos yra nurašomos, įtraukiant jas į administracines sąnaudas.

Jei verslo jungimas vykdomas etapais, pirkėjo iš anksčiau valdoma nuosavybės dalis įgyjamoje įmonėje yra įvertinama tikrąja verte įsigijimo dieną per pelną (nuostolį). Neapibrėžta atlygio dalis, kurią pirkėjas turės mokėti, pripažįstama tikrąja verte įsigijimo dieną. Neapibrėžtojo atlygio, kuris laikomas turtu ar įsipareigojimu, tolimesni įvertinimai tikrąja verte bus pripažinti pagal 39 TAS: arba per pelną/nuostolį, arba kaip pokytis kitose bendrosiose pajamose. Jei neapibrėžtasis atlygis yra klasifikuojamas kaip nuosavas kapitalas, jis nėra pakartotinai vertinamas, o jo vėlesnis mokėjimas yra apskaitomas nuosavo kapitalo dalyje.

Prestižas yra pripažįstamas įsigijimo verte ir yra lygus sumai, kuria visas pervestas atlygis, įskaitant pripažintą mažumos dalies sumą, viršija grynąjį įsigyjamo turto ir įvertintų įsipareigojimų sumą. Jei šis atlygis yra mažesnis nei tikroji įsigytos dukterinės įmonės gryojo turto vertė, skirtumas yra pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Po pirminio pripažinimo prestižas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus bet kokius sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius.

Kai prestižas sudaro įplaukas kuriančio vieneto dalį, ir to vieneto sudėtyje esančios veiklos dalis yra parduodama, prestižas, susijęs su parduota veikla, yra įtraukiamas į parduodamos veiklos apskaitinę vertę, nustatant pelną arba nuostolius iš veiklos pardavimo. Tokiu atveju parduotas prestižas yra įvertinamas atsižvelgiant į parduotos veiklos santykinę vertę lyginant su likusia įplaukas kuriančio vieneto dalimi.

2.4. Prestižas

Prestižas iš pradžių pripažįstamas ir vertinamas kaip nurodyta aukščiau.

Prestižas nėra amortizuojamas, bet peržiūrimas dėl vertės sumažėjimo bent kartą per metus. Vertinant vertės sumažėjimą, prestižas yra priskiriamas kiekvienam Grupės ar Bendrovės pinigų kuriančiam vienetui (ar vienetų grupių), kuris, tikimasi, gaus naudos iš jungimo sinergijos. Pinigus kuriantys vienetai, kuriems priskiriamas prestižas, kasmet tikrinami dėl vertės sumažėjimo arba dažniau, kai esama požymių, kad vienetas gali būti sumažėjęs. Jei pinigus kuriančio vieneto atsiperkamoji vertė yra mažesnė už vieneto balansinę vertę, vertės sumažėjimo nuostoliai pirmiausia pripažįstami siekiant sumažinti vienetui priskirto prestižo balansinę vertę, o po to skiriami į kitus turto vienetus *pro-rata* pagrindu, remiantis kiekvieno turto vieneto balansine verte. Per kitą laikotarpį prestižo vertės sumažėjimo nuostoliai neatstatomi.

Perleidus pinigus kuriantį vienetą, priskirtina prestižo suma yra įtraukiama į pelno ar nuostolių nustatymą perleidimo metu.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.5. Investicijos į dukterines įmones (Bendrovė)

Investicijos į dukterines įmones atskirose Bendrovės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo verte, atėmus vertės sumažėjimą.

2.6. Nematerialusis turtas (išskyrus prestižą)

Nematerialusis turtas iš pradžių yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.

Nematerialiojo turto tarnavimo laikotarpis gali būti ribotas arba neribotas. Grupė ir Bendrovė neturi nematerialiojo turto, išskyrus prestižą, su neriboto tarnavimo laiku.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio tarnavimo laikotarpis yra ribotas, yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per jo naudingo tarnavimo laikotarpį.

Programinė įranga

Naujos programinės įrangos įsigijimo išlaidos yra kapitalizuojamos ir pripažįstamos nematerialiu ilgalaikiu turtu, jei šios išlaidos nėra kompiuterinės įrangos sudedamoji dalis. Programinė įranga yra amortizuojama per 3 metų laikotarpį.

Išlaidos, patirtos atstatant arba išlaikant numatomą ekonominę naudą iš turimų programinių sistemų veiklos, yra pripažįstamos laikotarpio, kai atliekami palaikymo ir priežiūros darbai, sąnaudomis.

2.7. Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo verte atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo vertė ir sukauptas nusidėvėjimas sąskaitose yra eliminuojami, o pardavimo pelnas ar nuostoliai apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Pradinę ilgalaikio materialiojo turto vertę sudaro įsigijimo kaina, įskaitant negražinamus įsigijimo mokesčius ir visas tiesiogiai priskirtinas išlaidas, susijusias su turto parengimu eksploatuoti arba perkėlimu į jo naudojimo vietą.

Išlaidos, tokios kaip remonto ir eksploatacijos, patirtos ilgalaikiam materialiajam turtui pradėjus veikti, paprastai yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokį vidutinį naudingo tarnavimo laiką:

Transporto priemonės	6 - 10 metų
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	2 - 5 metai
Kitas ilgalaikis turtas	2 - 5 metai

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinė vertė ir nusidėvėjimo metodas yra kasmet peržiūrimi, užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio materialiojo turto naudojimo pobūdį.

Ilgalaikis materialusis turtas yra nurašomas jį pardavus arba kai iš jo naudojimo ar pardavimo nebesitikima jokios ekonominės naudos. Bet koks pelnas ar nuostoliai, atsirandantys dėl turto nurašymo (apskaičiuojamas kaip grynujų pardavimo pajamų ir balansinės turto vertės skirtumas), yra įtraukiami į tų metų bendrųjų pajamų ataskaitą, kuriais turtas yra nurašomas.

2.8. Finansinis turtas

Visi įprastiniai finansinio turto pirkimai ar pardavimai yra pripažįstami ir jų pripažinimas yra nutraukiamas pagal prekybos datą.

Įprastinis turto pirkimas ar pardavimas yra finansinio turto pirkimas ar pardavimas pagal sutartį pristatant turtą per tam tikrą laiką, nustatytą pagal atitinkamos rinkos taisyklę ar susitarimą.

Visas pripažintas finansinis turtas vėliau įvertinamas amortizuota savikaina arba tikrąja verte, priklausomai nuo finansinio turto klasifikacijos.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.8. Finansinis turtas (tęsinys)

Finansinio turto klasifikavimas

Vėliau amortizuota savikaina įvertinamos skolos priemonės, atitinkančios šias sąlygas:

- finansinis turtas yra laikomas verslo modelyje, kurio tikslas yra laikyti finansinį turtą, kad būtų surinkti sutartiniai pinigų srautai; ir
- finansinio turto sutartinėmis sąlygomis konkrečiomis dienomis atsiranda pinigų srautai, kurie yra tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai už pagrindinę mokėtiną sumą.

Skolos priemonės, kurios atitinka šias sąlygas, yra pripažįstamos vėliau tikrąja verte kitose bendrose pajamose (angl. FVTOCI):

- finansinis turtas yra laikomas verslo modelyje, kurio tikslas yra laikyti finansinį turtą, kad būtų surinkti sutartiniai pinigų srautai; ir
- finansinio turto sutartinėmis sąlygomis konkrečiomis dienomis atsiranda pinigų srautai, kurie yra tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai už pagrindinę mokėtiną sumą.

Pagal nutylėjimą, visas kitas finansinis turtas yra įvertinamas tikrąja verte per pelną ar nuostolius (angl. FVTPL)

Amortizuota savikaina ir faktinių palūkanų metodas

Faktinių palūkanų metodas yra skolos priemonės amortizuotos savikainos ir palūkanų pajamų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas.

Finansinio turto, išskyrus įsigytą ar dėl kredito atsiradusį vertės sumažėjimą turintį finansinį turtą (t. y. turtą, kurio vertė yra sumažėjusi dėl paskolos pradinio pripažinimo metu), efektyvi palūkanų norma yra norma, kuri tiksliai diskontuoja numatomas būsimas pinigų įplaukas (įskaitant visus sumokėtus ar gautus mokesčius, kurie sudaro neatsiejamą faktinės palūkanų normos dalį, sandorio išlaidas ir kitas priemokas ar nuolaidas), išskyrus tikėtinus kredito nuostolius per numatomą skolos priemonės galiojimo laikotarpį arba, kai tinkama, trumpesnį laikotarpį iki skolos priemonės bendrosios balansinės vertės esant pradiniam pripažinimui. Įsigyto ar dėl kredito atsiradusį vertės sumažėjimą turinčio finansinio turto palūkanų įtakota efektyvi palūkanų norma apskaičiuojama diskontuojant numatomus būsimus pinigų srautus, įskaitant tikėtinus kredito nuostolius, iki skolos priemonės amortizuotos savikainos pirminio pripažinimo metu.

Finansinio turto amortizuota savikaina yra suma, kuria finansinis turtas yra įvertinamas pirminio pripažinimo metu, atėmus pagrindinės sumos grąžinimo mokėjimus, pridėjus sukauptą pradinės ir galutinės sumų skirtumo amortizaciją, naudojant faktinių palūkanų metodą, pakoreguota dėl bet kokių atidėjinių nuostoliams padengti. Bendroji finansinio turto balansinė vertė yra finansinio turto amortizuota savikaina prieš koregavimą dėl bet kokių atidėjinių nuostoliams padengti.

Palūkanų pajamos pripažįstamos taikant faktinių palūkanų metodą skolos priemonėms, kurios vėliau įvertinamos amortizuota savikaina ir tikrąja verte per pelną ar nuostolius. Finansiniam turtui, išskyrus įsigytą ar dėl kredito atsiradusį vertės sumažėjimą turintį finansinį turtą, palūkanų pajamos apskaičiuojamos taikant faktinių palūkanų normą bendrajai finansinio turto balansinei vertei, išskyrus finansinį turtą, kuris vėliau įtakojamas kredito nuvertėjo. Jei vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais kredito įtakojamos finansinės priemonės kredito rizikos pobūdis pagerėja taip, kad finansinis turtas nebėra nuvertėjęs dėl kredito įtakos, palūkanų pajamos pripažįstamos taikant faktinių palūkanų normą finansinio turto bendrajai balansinei vertei.

Palūkanų pajamos yra pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje ir yra įtrauktos į eilutę „Finansinės pajamos – palūkanų pajamos“ (16 pastaba).

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Grupė ir Bendrovė pripažįsta atidėjinius nuostoliams padengti dėl tikėtinų kredito nuostolių, susijusių su investicijomis į skolos priemones, kurios yra vertinamos amortizuota savikaina arba tikrąja verte kitose bendrose pajamose, gautinose pagal nuomos sutartį sumose, prekybos gautinose sumose ir pajamose iš sutarčių, taip pat finansinių garantijų sutartyse. Tikėtinų kredito nuostolių suma atnaujinama kiekvieną ataskaitos sudarymo dieną, kad atspindėtų kredito rizikos pokyčius nuo pradinio atitinkamos finansinės priemonės pripažinimo.

Grupė ir Bendrovė visada pripažįsta tikėtinus galiojimo laikotarpio kredito nuostolius prekybos gautinoms sumoms, pajamoms iš sutarčių ir gautinoms pagal nuomos sutartį sumoms. Tikėtini šio finansinio turto kredito nuostoliai apskaičiuojami naudojant atidėjinių matricą, remiantis Grupės ir Bendrovės istorine kredito nuostolių patirtimi, pakoreguotą pagal skolininkams būdingus veiksnius, bendrąsias ekonomines sąlygas ir esamos bei prognozuojamos sąlygų krypties įvertinimą ataskaitos sudarymo dieną, įskaitant pinigų laiko vertę, jei tinkama.

(i) Nurašymo politika

Grupė ir Bendrovė nurašo finansinį turtą, kai esama informacijos, kad skolininkas turi didelių finansinių sunkumų ir nėra realios perspektyvos atgauti turtą, t. y., kai skolininkas yra likviduojamas arba yra pardėtas bankroto procesas, arba iš prekybos gautinų sumų atveju, kai mokėtinos sumos nemokėtos daugiau nei du metus, priklausomai nuo to, kas įvyksta anksčiau. Nurašytam finansiniam turtui vis dar gali būti taikomi vykdymo užtikrinimo veiksmai pagal Grupės ir Bendrovės išieškojimo procedūras, prireikus, atsižvelgiant į teises konsultacijas. Bet kokie atlikti susigrąžinimai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.8. Finansinis turtas (tęsinys)

(ii) Tikėtinų kredito nuostolių vertinimas ir pripažinimas

Tikėtinų kredito nuostolių vertinimas priklauso nuo įsipareigojimų neįvykdymo tikimybės, nuostolio, atsiradusio dėl įsipareigojimų neįvykdymo (t. y. nuostolių dydžio, esant įsipareigojimų neįvykdymui), ir neapsaugojimo nuo įsipareigojimų neįvykdymo. Įsipareigojimų neįvykdymo galimybės ir nuostolio, atsiradusio dėl įsipareigojimų neįvykdymo, įvertinimas yra grindžiamas ankstesniais duomenimis, patikslintais aukščiau aprašyta perspektyvine informacija.

Kalbant apie įsipareigojimų neįvykdymą finansinio turto atveju, tai parodoma turto balansine verte ataskaitos sudarymo dieną; finansinių garantijų sutarčių atveju, į neapsaugojimo sąvoką įeina suma, kuri buvo gražinta ataskaitos sudarymo dieną kartu su bet kokiomis papildomomis sumomis, kurios, tikimasi, bus gražintos ateityje numatytą datą, remiantis istorine tendencija, Grupės ir Bendrovės supratimu apie konkrečius skolininkų būsimus finansavimo poreikius ir kitą atitinkamą perspektyvinę informaciją.

Finansinio turto atveju, tikėtinas kredito nuostolis yra apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp visų sutartinių pinigų srautų, kurie Grupei ir Bendrovei turi būti mokami pagal sutartį, ir visų pinigų srautų, kuriuos Grupė ir Bendrovė tikisi gauti diskontuojant pradinę faktinę palūkanų normą. Už nuomą gautinų sumų atveju, pinigų srautai, naudojami apskaičiuojant tikėtinus kredito nuostolius, atitinka pinigų srautus, naudojamus apskaičiuojant už nuomą gautinas sumas pagal 17-ąjį TAS „Nuoma“.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Grupė ir Bendrovė nutraukia finansinio turto pripažinimą tik, kai baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas arba kai Grupė ir Bendrovė perleidžia finansinį turtą ir iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą kitam ūkio subjektui. Jei Grupė ir Bendrovė neperleidžia ir neišlaiko iš esmės visos su finansinio turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir toliau kontroliuoja perleistą finansinį turtą, Grupė ir Bendrovė pripažįsta savo likutinę turto dalį ir susijusius įsipareigojimus sumoms, kurias gali tekti sumokėti. Jei Grupė ir Bendrovė iš esmės išlaiko visas su finansinio turto nuosavybe susijusias rizikas ir naudas, Grupė ir Bendrovė toliau pripažįsta finansinį turtą ir taip pat pripažįsta užstatu užtikrintą skolinimąsi už gautas pajamas.

Esant finansinio turto, įvertinto amortizuota savikaina, pripažinimo nutraukimui, skirtumas tarp turto balansinės vertės ir gauto bei gautino atlygio sumos yra pripažįstamas pelne ar nuostoliuose.

2.9. Finansiniai įsipareigojimai

Vėlesniais laikotarpiais visi finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant faktinių palūkanų metodą, arba tikrąja verte per pelną ar nuostolius.

Tačiau finansiniai įsipareigojimai, atsirandantys tada, kai finansinio turto perleidimui nėra taikomas pripažinimo nutraukimas arba kai yra taikomas išlaikyto ryšio metodas, o Grupės ir Bendrovės išleistos finansinių garantijų sutartys yra vertinamos pagal konkrečias žemiau išdėstytas apskaitos taisykles.

Finansiniai įsipareigojimai, įvertinti vėliau amortizuota savikaina

Finansiniai įsipareigojimai, kurie nėra (i) neapibrėžtieji įsigyjančio ūkio subjekto mokėjimai sujungiant verslą, (ii) laikomi prekybai arba (iii) nustatyti tikrąja verte per pelną ar nuostolius, yra apskaitomi vėliau amortizuota verte, taikant faktinių palūkanų metodą.

Faktinių palūkanų metodas yra finansinio įsipareigojimo amortizuotos savikainos apskaičiavimo ir palūkanų sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Faktinių palūkanų norma yra norma, tiksliai diskontuojanti numatomus būsimus mokėjimus grynaisiais pinigais (įskaitant visus sumokėtus ar gautus mokesčius ir kitas sumas, sudarančius neatskiriama faktinės palūkanų normos dalį, sandorio išlaidas ir kitas priemokas ar nuolaidas) per numatomą finansinio įsipareigojimo galiojimo laikotarpį arba, kai tinkama, trumpesnį laikotarpį su finansinio įsipareigojimo amortizuota savikaina.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų pripažinimas yra nutraukiamas tik kai, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Skirtumas tarp finansinių įsipareigojimų, kurių pripažinimas yra nutrauktas, balansinės vertės ir sumokėto ir mokėtino atlygio yra pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet iš esmės kitomis sąlygomis, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Panašiai, Grupė ir Bendrovė apskaito esminius esamų įsipareigojimų ar jų dalies sąlygų pakeitimus kaip pirminio finansinio įsipareigojimo nutraukimą ir naujo įsipareigojimo pripažinimą. Daroma prielaida, kad sąlygos laikomos iš esmės skirtingomis, jei diskontuota dabartinė pinigų srautų vertė pagal naujas sąlygas, įskaitant bet kokius gautus ar sumokėtus atlygius, diskontuotus taikant pirminę faktinių palūkanų normą, bent 10 proc. skiriasi nuo pirminio finansinio įsipareigojimo likusių pinigų srautų diskontuotos dabartinės vertės. Jei pakeitimas nėra esminis, skirtumas tarp: (1) balansinės įsipareigojimo vertės prieš pakeitimą; ir (2) dabartinės pinigų srautų vertės po pakeitimo turėtų būti pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje kaip pelno ar nuostolių pakeitimas kitame pelne ir nuostoliuose.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.10. Apsidraudimo sandorių apskaita

Grupės ir Bendrovės apsidraudimo priemonės apima išvestines finansines priemones, tokias kaip tikrosios vertės apsidraudimo sandoriai bei pinigų srautų apsidraudimo sandoriai.

Apsidraudimo pradžioje Grupė ir Bendrovė parengia apsidraudimo santykių tarp apsidraudimo priemonės ir apdraudžiamąjį straipsnio dokumentaciją, kuri taip pat apima rizikos valdymo tikslus ir apsidraudimo strategijos nustatymą. Be to, apsidraudimo pradžioje ir vėliau Grupė ir Bendrovė reguliariai dokumentuoja, koku mastu apsidraudimo sandoris yra veiksmingas siekiant tikrosios vertės arba pinigų srautų, priskirtinų rizikai, nuo kurios apsidraudžiama, pokyčių užskaitymo.

Pinigų srautų apsidraudimo sandoriai

Išvestinės finansinės priemonės, kurios yra priskirtos pinigų srautų apsidraudimo priemonėms, tikrosios vertės pasikeitimo dalis, kuri, kaip nustatyta, yra veiksminga, pripažįstama kitomis bendrosiomis pajamomis ir įtraukiama į pinigų srautų apsidraudimo sandorių rezervą. Neveiksmingoji apsidraudimo priemonės dalis yra pripažįstama nedelsiant pelnu ar nuostoliais ir yra įtraukiama į „Pelnas (nuostoliai) išvestinės finansinės priemonės“ eilutę.

Sumos, buvusios pripažintos kitose bendrosiose pajamose ir sukauptos nuosavame kapitale, yra pripažįstamos pelnu arba nuostoliais tuo pačiu laikotarpiu, kada apdraustasis prognozuotas sandoris daro įtaką pelnui arba nuostoliams, toje pačioje eilutėje, kaip ir pripažintas apdraustasis straipsnis. Tačiau, jeigu prognozuojamo apsidraudimo sandorio atveju vėliau pripažįstamas nefinansinis turtas arba nefinansinis įsipareigojimas, pelnas ar nuostoliai, buvę anksčiau pripažinti kitose bendrose pajamose nuosavame kapitale, yra perkeliama iš nuosavo kapitalo ir įtraukiami į nefinansinio turto arba nefinansinio įsipareigojimo pradinę savikainą.

Apsidraudimo sandorių apskaita nutraukiama, kai išvestinė finansinė priemonė nebegali būti priskiriama apsidraudimo priemonei, t.y., kai baigiasi apsidraudimo priemonės galiojimo laikas arba ji parduodama, panaikinama arba panaudojama, arba kai apsidraudimas neatitinka apsidraudimo sandorių apskaitos. Pelnas arba nuostoliai pripažinti bendrųjų pajamų ataskaitoje ir sukaupti nuosavame kapitale, tebeprapažįstami nuosavame kapitale tol, kol prognozuojamas sandoris įvyks ir bus pripažįstamas pelne ar nuostolyje. Kai nebesitikima, kad įvyks prognozuojamas sandoris, pelnas arba nuostoliai, sukaupti nuosavame kapitale, turi būti pripažinti nedelsiant pelnu arba nuostoliais.

Tikrosios vertės apsidraudimo sandoriai

Išvestinės finansinės priemonės, kurios yra priskirtos tikrosios vertės apsidraudimo priemonėms, tikrosios vertės pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais nedelsiant, kartu pripažįstant ir apdraustojo straipsnio, nuo kurio rizikos apsidraudžiama, turto ar įsipareigojimo tikrosios vertės pokyčius. Apsidraudimo priemonės tikrosios vertės pokytis ir apdraustojo straipsnio, nuo kurio rizikos apsidraudžiama, pokytis yra pripažįstami pelnu arba nuostoliais eilutėje, priskirtoje apdraudžiamam straipsniui.

Apsidraudimo sandorių apskaita nutraukiama, kai išvestinė finansinė priemonė nebegali būti priskiriama apsidraudimo priemonei, t.y. kai baigiasi apsidraudimo priemonės galiojimo laikas arba ji parduodama, panaikinama arba panaudojama, arba kai apsidraudimas neatitinka priskyrimo prie apsidraudimo sandorių kriterijų. Apdraustojo straipsnio, nuo kurio rizikos apsidraudžiama, balansinės vertės koregavimas dėl tikrosios vertės pokyčio, turi būti pripažįstamas pelnu arba nuostoliais iš karto.

Bet koks pelnas ar nuostoliai, atsirandantys dėl išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pasikeitimo per metus, yra apskaitomi tiesiogiai pelne (nuostoliuose) bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.11. Tikroji vertė

Tikroji vertė – tai kaina, kuri būtų gauta pardavus turtą arba kuri būtų sumokėta perdavus įsipareigojimą įprasto tarp rinkos dalyvių įvykusio sandorio metu nustatymo dieną. Tikrosios vertės nustatymas paremtas prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perdavimo sandoris vyksta arba:

- pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje, ar
- jei nėra pagrindinės rinkos – turtui ar įsipareigojimams pačioje palankiausioje rinkoje.

Pagrindinė ar pati palankiausia rinka turi būti Grupei/Bendrovei prieinama.

Turto ar įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma naudojant tas prielaidas, kurias naudotų rinkos dalyviai norėdami nustatyti turto ar įsipareigojimų kainą, darant prielaidą, kad rinkos dalyviai turi geriausių ekonominių interesų.

Nefinansinio turto tikroji vertė nustatoma atsižvelgiant į rinkos dalyvio gebėjimą generuoti ekonominę naudą, naudojant turtą efektyviausiai ir geriausiai arba parduodant jį kitam rinkos dalyviui, kuris turtą naudotų efektyviausiai ir geriausiai.

Grupė ir Bendrovė naudoja vertinimo metodikas, kurios esamomis aplinkybėmis yra tinkamos ir apie kurias turima pakankamai duomenų tikrajai vertei nustatyti, naudodama kuo daugiau svarbių stebimų duomenų ir kuo mažiau nestebimų duomenų.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.11. Tikroji vertė (tęsinys)

Visas turtas ir įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra nustatoma ar atskleidžiama finansinėje ataskaitoje, yra suskirstomi pagal toliau aprašomą tikrosios vertės hierarchiją, kuri paremta tikrajai vertei nustatyti naudojamais reikšmingais žemiausio lygio duomenimis:

- 1 lygis – tokių pačių turto vienetų arba įsipareigojimų kotiruojamoms (nekoreguotos) kainoms aktyviosiose rinkose;
- 2 lygis – vertinimo metodikos, kuriose tiesiogiai ar netiesiogiai stebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę;
- 3 lygis – vertinimo metodikos, kuriose nestebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę.

Pakartotinai vertindama turtą ir įsipareigojimus, kurie finansinėse ataskaitose pripažįstami pakartotinai, Grupė/Bendrovė nustato, ar įvyko pasikeitimų tarp vertinamo turto/įsipareigojimų hierarchijos lygių (pagal žemiausio lygio duomenis, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę) kiekvieno atskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Vertinimus atlieka Grupė/Bendrovės vadovybė kiekvieną atskaitinę dieną. Siekdama atskleisti informaciją apie tikrąją vertę Grupė/Bendrovė nustatė turto ir įsipareigojimų klases pagal turto ir įsipareigojimų pobūdį, ypatybes bei riziką ir anksčiau apibūdintą tikrosios vertės hierarchijos lygį.

2.12. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas sutarties sudarymo datą lygus ar mažesnis nei 3 mėn., o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigų ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje, pinigai kelyje ir banko sąskaitose bei indėliai, kurių terminas sutarties sudarymo datą lygus ar mažesnis nei 3 mėn.

2.13. Skolos

Skolinimosi išlaidos, tiesiogiai priskiriamos įsigijimui, turto, kuriam reikia laiko paruošti numatomam naudojimui ar pardavimui, statybai ar gamybai yra kapitalizuojamos kaip dalis atitinkamo turto savikainos. Visos kitos skolinimosi išlaidos pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos.

Per 2021 m. ir 2020 m. nebuvo patirta skolinimosi išlaidų, atitinkančių kapitalizavimo kriterijus.

Skolos iš pradžių pripažįstamos gautų lėšų tikrąja verte, atėmus sandorio kaštus. Vėliau jos apskaitomos amortizuota verte, o skirtumas tarp gautų lėšų ir sumos, kurią reikės sumokėti per skolos terminą, yra įtraukiamas į laikotarpio pelną ar nuostolius per skolinimosi laikotarpį, taikant faktinį palūkanų metodą (išskyrus kapitalizavimo dalį). Skolos priskiriamos ilgalaikėms, jei iki finansinės būklės ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas balanso dieną pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

2.14. Lizingas (finansinė nuoma) ir veiklos nuoma

Nustatymas, ar sutartis yra nuomos sutartis, yra paremtas informacija sutarties pasirašymo datą. Yra vertinama, ar sutartis yra susijusi su specifiško turto naudojimu, bei ar sutartis suteikia teisę naudoti turtą.

Lizingas (finansinė nuoma)

Grupė ir Bendrovė apskaito finansinę nuomą kaip turtą bei įsipareigojimus finansinės būklės ataskaitoje, kurių vertės yra lygios nuomojamo turto tikrajai vertei finansinės nuomos pradžioje arba minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinei vertei, jei pastaroji yra mažesnė. Skaičiuojant minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinę vertę naudojama diskonto norma yra finansinės nuomos mokėjimų palūkanų norma, kai ją galima išskirti, kitu atveju naudojama Bendrovės bendra skolinimosi palūkanų norma. Tiesioginės pradinės išlaidos yra įtraukiamos į turto vertę. Finansinės nuomos mokėjimai yra padalinami tarp palūkanų sąnaudų ir neapmokėtų įsipareigojimų mažinimo. Palūkanos nustatomos taip, kad jų procentas nuo neapmokėto finansinės nuomos įsipareigojimų likučio kiekvieno mokėjimo metu būtų pastovus per visą finansinės nuomos laikotarpį.

Finansinės nuomos būdu įsigytam turtui skaičiuojamas nusidėvėjimas, be to dėl finansinės nuomos kiekvieną atskaitinį laikotarpį yra patiriamos finansinės sąnaudos Grupės ir Bendrovės bendrųjų pajamų ataskaitose. Nusidėvėjimo skaičiavimo tvarka finansinės nuomos būdu įsigytam turtui yra analogiška kaip ir nuosavam turtui, tačiau toks turtas negali būti nudėvimas per ilgesnį nei lizingo laikotarpį, jei, pagal lizingo sutartį, sutarties laikotarpiui pasibaigus, nuosavybė nėra perduodama Grupei ar Bendrovei.

Veiklos nuoma

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pasilieka nuomotojui, yra laikoma veiklos nuoma. Įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra apskaitomos kaip sąnaudos bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.15. Atidėjiniai

Atidėjinys apskaitomas tada ir tik tada, kai dėl įvykio praeityje Grupė ir Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Atidėjiniai yra peržiūrimi kiekvieno balanso sudarymo dieną ir koreguojami, kad atspindėtų tiksliausią dabartinį įvertinimą. Tais atvejais, kai pinigų laiko vertės poveikis yra reikšmingas, atidėjinio suma yra išlaidų, kurių, tikėtina, reikės įsipareigojimui padengti, dabartinė vertė. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusį laiko tarpą, yra apskaitomas kaip palūkanų sąnaudos.

2.16. Pelno mokesčiai

Grupės įmonės yra apmokestinamos individualiai, nepriklausomai nuo bendrų Grupės rezultatų. Pelno mokesčio apskaičiavimas remiasi metiniu pelnu, įvertinus atidėtąjį pelno mokesť. Bendrovės pelno mokesčiai skaičiuojamas pagal Lietuvos mokesčių įstatymų reikalavimus. Jos dukterinių įmonių, esančių užsienyje, pelno mokesčiai apskaičiuojamas atsižvelgiant į tose šalyse galiojančius mokesčių įstatymų reikalavimus.

Standartinis pelno mokesčio tarifas Lietuvoje yra 15 proc.

Mokesstiniai nuostoliai Lietuvoje gali būti keliami neribotą laikotarpį išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jo nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeltiniais mokesstiniais nuostoliais galima padengti ne daugiau kaip 70 proc. einamųjų mokesčių metų apmokestinamojo pelno.

Pagal Estijoje galiojančius įstatymus, Estijos įmonės ir nuolatinės buveinės Estijoje neturi mokėti pelno mokesčio, jeigu pelnas nėra paskirstomas dividendų ar kita forma. Skirstomas pelnas apmokestinamas 20/80 tarifu. Kadangi apmokestinimo objektas yra skirstomas pelnas, o ne laikotarpio pelnas, nėra laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinių bei mokesčių verčių, kurie sąlygotų atidėtojo pelno mokesčio turto ar įsipareigojimo pripažinimą.

Nuo 2018 m. sausio 1 d. Latvijos įmonės ir nuolatinės buveinės neapmokestinamos pelno mokesčiu, jei pelnas yra išlaikomas. Pajamos apmokestinamos, kai jos paskirstomos kaip dividendai ar kita forma. Taikytinas pelno mokesčio tarifas yra 20 proc.

Atidėtieji mokesčiai apskaičiuojami balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtojo pelno mokesčiai atspindi laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų balansinių verčių grynąjį mokesčių poveikį finansinės atskaitomybės tikslais ir sumas, naudojamas pelno mokesčio tikslais. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra vertinami taikant mokesčio tarifus, kurie, tikėtina, bus taikomi apmokestinamoms pajamoms tais metais, kuriais šie laikini skirtumai turėtų grįžti pagal mokesčių normas, kurios buvo priimtos arba iš esmės priimtos finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje tiek, kiek vadovybė tikisi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.17. Pajamų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Grupė ir Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pajamos įvertinamos gauto ar gautino už prekes ar paslaugas turto tikrąja verte be PVM. Iš pajamų atimamos nuolaidos, grąžinimai ir pan.

Pajamos yra pripažįstamos kaupimo principu ir registruojamos apskaitoje tuomet, kai jos uždirbamos, nepriklausomai nuo įplaukų. Grupė ir Bendrovė kelionių pardavimo pajamas pripažįsta pirmą kelionės dieną.

Sudarant 2021 m., finansines ataskaitas Grupė ir Bendrovė įvertino 15 TFAS, pagal kurį buvo pakeistas pajamų ir sąnaudų pripažinimo laikas vėlesniam laikui.

Dalies nuomojamo lėktuvo vietų pardavimo pajamos pripažįstamos bendrųjų pajamų metodu.

Išankstiniai mokėjimai gaunami iš klientų, mokami pagal standartinį grafiką. Remiantis juo, klientas sumoka 20 proc. Rezervacijos metu ir likusius 80 proc. tris savaites prieš kelionės pradžią. Išankstiniai mokėjimai yra apskaityti kaip įsipareigojimai po „Gautų išankstinių apmokėjimų“ eilute pirmiau minėtos kelionės dienos.

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą efektyvią palūkanų normą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateikiamos kaip investicinės veiklos pinigų srautai.

Grupė ir Bendrovė pripažįsta įplaukas iš atvykstantojo turizmo skatinimo programos, patvirtintos Turkijos ir Egipto vyriausybės, pagrįstos skrydžių skaičiumi, turistais, atvykusiais į kurortus, išvardintus Turkijos ir Egipto vyriausybės per programos vykdymo laikotarpį ir vietinės valdžios patvirtintas fiksuotos paskatos sumas.

2.18. Komisinių sąnaudos

Komisinių, mokamų kelionių agentūroms už parduodamas Bendrovės ir Grupės keliones, sąnaudos yra priskiriamos veiklos sąnaudoms, atitinkančioms pajamas už susijusias keliones. Grupė ir Bendrovė nusprendė kapitalizuoti agentūrų komisinius, kaip to reikalauja 15-asis TFAS, nes suma yra reikšminga.

2.19. Turto vertės sumažėjimas

Finansinis turtas

Finansinio turto sumažėjimas vertinamas kiekvienai finansinės būklės ataskaitos datai.

Kai paaiškėja, kad Grupė / Bendrovė neatgaus visų suteiktų paskolų ir gautinų sumų pagal sutartus apmokėjimo terminus, finansinio turto, apskaityto amortizuota verte, vertės sumažėjimo ar blogų gautinų sumų nuostoliai yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje. Ankstesniais laikotarpiais pripažintų vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas apskaitomas, kai šių nuostolių sumažėjimas gali būti objektyviai pagrįstas po nurašymo atsitikusiais įvykiais. Toks atstatymas apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Tačiau padidėjusi apskaitinė vertė yra pripažįstama tik tiek, kad neviršytų amortizuotos vertės, kuri būtų buvusi, jei vertės sumažėjimas nebūtų buvęs apskaitytas.

Kai yra objektyvių įrodymų, kad egzistuoja nekotiruojamo nuosavybės instrumento, kuris nėra apskaitytas tikrąja verte todėl, kad tikroji vertė negali būti patikimai įvertinta, vertės sumažėjimas, nuostolių suma įvertinama kaip skirtumas tarp apskaitinės vertės ir dabartinės apskaičiuotų pinigų srautų vertės, diskontuotos taikant panašaus finansinio turto rinkos grąžos normą.

Kitas turtas (neįskaitant prestižo)

Kito turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali neatsipirkti. Kai apskaitinė vertė viršija turto atsipirkimo vertę, vertės sumažėjimas apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

Prestižas

Prestižo vertės sumažėjimas yra vertinamas kiekvienais metais (gruodžio 31 d.) ir kai įvykiai ar aplinkybės parodo, jog prestižo apskaitinė vertė gali būti sumažėjusi. Prestižo vertės sumažėjimas yra nustatomas vertinant kiekvieno su prestižu susijusio įplaukas kuriančio vieneto (ar įplaukas kuriančių vienetų grupės) atsiperkamąją vertę. Kai įplaukas kuriančio vieneto atsiperkamoji vertė yra mažesnė už apskaitinę vertę, pripažįstamas prestižo vertės sumažėjimo nuostolis. Prestižo vertės sumažėjimo nuostoliai negali būti atstatyti būsimaisiais laikotarpiais.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.20. Įvertinimų naudojimas rengiant finansines ataskaitas

Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turėjo įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Šių finansinių ataskaitų reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima nusidėvėjimą (2.7 ir 4 pastabos), amortizaciją (2.6 ir 3 pastabos), prestižo vertės sumažėjimo įvertinimą (2.4 ir 3 pastabos), kito turto vertės sumažėjimo įvertinimą (2.19, 5, 6 ir 7, 8 pastabos) ir prielaidos, naudotos įvertinant sukauptų pajamų sumą (7 pastaba). Ateities įvykiai gali pakeisti prielaidas, kuriomis vadovaujantis buvo atlikti šie įvertinimai. Tokių pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėse ataskaitose, kai bus nustatytas.

2.21. Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose, išskyrus neapibrėžtus įsipareigojimus, susijusius su verslo jungimais. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys ištekliai bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.22. Poataskaitiniai įvykiai

Poataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį finansinės būklės ataskaitos dieną (koreguojantys įvykiai), finansinėse ataskaitose yra atspindimi. Poataskaitiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

2.23. Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras TFAS reikalauja ar leidžia būtent tokį užskaitymą.

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

3 Nematerialusis turtas

Grupė

Įsigijimo vertė:

	Prestižas	Programinė įranga	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	712	31 039
Įsigijimai	-	37	37
Nurašymai	-	(28)	(28)
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	721	31 048
Įsigijimai	-	95	95
Nurašymai	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	816	31 143

Sukaupta prestižo amortizacija / vertės sumažėjimas:

2019 m. gruodžio 31 d. likutis	-	464	464
Amortizacija per metus	-	149	149
Nurašymai	-	(7)	(7)
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	-	606	606
Amortizacija per metus	-	83	83
Nurašymai	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	-	689	689

2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	30 327	127	30 454
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	30 327	115	30 442
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	30 327	248	30 575

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

3 Nematerialusis turtas (tęsinys)

Bendrovė

Įsigijimo vertė:

2019 m. gruodžio 31 d. likutis

Įsigijimai

Nurašymai

2020 m. gruodžio 31 d. likutis

Įsigijimai

Nurašymai

2021 m. gruodžio 31 d. likutis

	Prestižas	Programinė įranga	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	593	30 920
Įsigijimai	-	37	37
Nurašymai	-	-	-
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	630	30 957
Įsigijimai	-	93	93
Nurašymai	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	30 327	723	31 050
Sukaupta prestižo amortizacija / vertės sumažėjimas:			
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	-	407	407
Amortizacija per metus	-	115	115
Nurašymai	-	-	-
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	-	522	522
Amortizacija per metus	-	74	74
Nurašymai	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	-	596	596
2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	30 327	127	30 454
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	30 327	108	30 435
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	30 327	186	30 513

2008 m. rugsėjo 30 d. prijungus UAB „Central European Tour Operator“ prie įmonės UAB „Novaturas“, UAB „Novaturas“ įsigijimo metu atsiradęs prestižas apskaitomas Grupės konsoliduotose ir Bendrovės finansinėse ataskaitose. Prestižas finansinėse ataskaitose yra neamortizuojamas, bet yra vertinamas vertės sumažėjimas.

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. atsiperkamoji kiekvieno pinigų generuojančio vieneto vertė buvo nustatyta atsižvelgiant į numatomas būsimas pinigines įplaukas pagal vadovybės patvirtintas penkerių metų finansines prognozes. Pagrindinės prielaidos, kuriomis remiantis 2021 m. ir 2020 m. nustatyti prognozuojami pinigų srantai buvo tokios, kaip aprašyta toliau. Atliekant 2021 m. ir 2020 m. grynuosius pinigų generuojančių vienetų vertinimą buvo daroma prielaida, kad komisinių pajamų ir sąnaudų lygis nesikeis, veiklos sąnaudos augs panašiu tempu kaip ir pajamos. Pajamos nuo 2021 m. ženkliai augs keletą metų, kol pasieks prieš COVID-19 sukeltą pandemiją buvusį lygį maždaug 2023-2024 metais, o tada toliau nuosaikiai augs dėl augančių kainų ir atsigaunančios rinkos. Pinigų srantai po 5 metų laikotarpio buvo ekstrapoliuoti remiantis 2 proc. pastovaus metinio augimo prielaida, kuri atspindi geriausią vadovybės įvertinimą atsižvelgiant į esamą situaciją šiame paslaugų sektoriuje. Diskonto norma buvo įvertinta kiekvienam grynuosius pinigų generuojančiam vienetai atskirai, priklausomai nuo jo vidutinės svartinės kapitalo kainos, ir sudaro 10,25 proc. (prieš mokesčius) 2021 (2020 m. – 10,46 proc.).

Apskaičiavus grynuosius pinigų generuojančių vienetų atsiperkamuosius vertes 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d., prestižo vertės sumažėjimas nebuvo apskaičiuotas.

Vadovybė tiki, kad atliekant aukščiau minėtų pinigų generuojančių vienetų atsiperkamosios vertės įvertinimą 2021 m. ir 2020 gruodžio 31 d., nebuvo padaryta tokių aukščiau aprašytų reikšmingų prielaidų, kurių tikėtinas pasikeitimas sąlygotų reikšmingą vertės sumažėjimą.

Grupė ir Bendrovė neturi viduje sukurto ilgalaikio nematerialiojo turto. 2021 m. ir 2020 m. nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos bendrųjų pajamų ataskaitoje yra įtrauktos į veiklos sąnaudas.

2021 m. gruodžio 31 d. programinės įrangos, kuri yra pilnai amortizuota, bet vis dar naudojama Grupės, įsigijimo vertė sudarė 685 tūkst. Eur (2020 m. gruodžio 31 d. – 367 tūkst. Eur). 2021 m. gruodžio 31 d. programinės įrangos, kuri yra pilnai amortizuota, bet vis dar naudojama Bendrovės, įsigijimo vertė sudarė 594 tūkst. Eur (2020 m. gruodžio 31 d. – 334 tūkst. Eur).

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

4 Ilgalaikis materialusis turtas

Grupė	Įrengimai ir įranga	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis turtas	Iš viso
Įsigijimo vertė:				
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	210	257	231	698
Įsigijimai	8	10	-	18
Nurašymai	(39)	(31)	(18)	(88)
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	179	236	213	628
Įsigijimai	9	-	9	18
Nurašymai	-	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	188	236	222	646
Sukauptas nusidėvėjimas:				
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	146	168	176	490
Nusidėvėjimas per metus	37	39	17	93
Nurašymai	(34)	(26)	(17)	(77)
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	149	181	176	506
Nusidėvėjimas per metus	26	29	13	68
Nurašymai	-	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	175	210	189	574
2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	13	26	33	72
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	30	55	37	122
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	64	89	55	208

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

4 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Bendrovė	Įrengimai ir įranga	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis turtas	Iš viso
Įsigijimo vertė:				
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	145	249	97	491
Įsigijimai	6	10	-	16
Nurašymai	-	(16)	-	(16)
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	151	243	97	491
Įsigijimai	9	-	-	9
Nurašymai	-	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	160	243	97	500
Sukauptas nusidėvėjimas:				
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	99	169	70	338
Nusidėvėjimas per metus	26	34	10	70
Nurašymai	(2)	(14)	-	(16)
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	123	189	80	392
Nusidėvėjimas per metus	21	29	6	56
Nurašymai	-	-	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	144	218	86	448
2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	16	25	11	52
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	28	54	17	99
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	46	80	27	153

Visas Grupės ir Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas yra skirtas Grupės ir Bendrovės naudojimui.

Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudos bendrųjų pajamų ataskaitoje 2021 m. ir 2020 m. įtrauktos į veiklos sąnaudas.

Dalis Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2021 m. gruodžio 31 d. atitinkamai lygi 470 tūkst. Eur ir 331 tūkst. Eur, buvo visiškai nusidėvėjusi (2020 m. gruodžio 31 d. atitinkamai 357 tūkst. Eur ir 213 tūkst. Eur), tačiau vis dar naudojama veikloje. Nusidėvėjęs turtas naudojamas veikloje yra kompiuterinė ir kita įranga.

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė turėjo sudariusi keletą biurų ir automobilių nuomos sutarčių. Nuomos sąlygose nėra numatyta apribojimų Grupės ir Bendrovės veiklai, susijusiai su dividendais, papildomomis skolomis ar papildoma ilgalaikė nuoma.

Naudojimo teise valdomas turtas

	2021 m.	
	Grupė	Bendrovė
Įsigijimo vertė		
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	517	333
Sukauptas nusidėvėjimas		
Nusidėvėjimas per metus	171	112
2021 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	346	221

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

	2020 m.	
	Grupė	Bendrovė
Įsigijimo vertė		
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	418	206
Sukauptas nusidėvėjimas		
Nusidėvėjimas per metus	199	103
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	219	103

Sumos pripažintos pelno ar nuostolių ataskaitoje

	2021 m.	
	Grupė	Bendrovė
Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas	171	112
Palūkanų sąnaudos už nuomos įsipareigojimus	17	11
Trumpalaikės nuomos išlaidos	157	103

	2020 m.	
	Grupė	Bendrovė
Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas	199	103
Palūkanų sąnaudos už nuomos įsipareigojimus	13	12
Trumpalaikės nuomos išlaidos	199	97

Lizingo įsipareigojimai

	2021 m.	
	Grupė	Bendrovė
Ilgalaikiai nuomos įsipareigojimai	207	134
Trumpalaikiai nuomos įsipareigojimai	171	108

	2020 m.	
	Grupė	Bendrovė
Ilgalaikiai nuomos įsipareigojimai	83	23
Trumpalaikiai nuomos įsipareigojimai	148	93

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

5 Investicijos į dukterines įmones

Gruodžio 31 d. Bendrovės investicijas į dukterines įmones sudarė:

Dukterinė įmonė	2021 m.				2020 m.			
	Įsigijimo savikaina	Valdoma dalis, proc.	Dukterinės įmonės metų grynasis pelnas (nuostoliai)	Dukterinės įmonės nuosavas kapitalas	Įsigijimo savikaina	Valdoma dalis, proc.	Dukterinės įmonės metų grynasis pelnas (nuostoliai)	Dukterinės įmonės nuosavas kapitalas
„Novatours“ SIA	1 073	100	(175)	468	1 073	100	(489)	752
„Novatours“ OU	1 786	100	931	6 697	1 786	100	(349)	5 913
UAB „Aviaturas ir partneriai“	361	100	76	56	361	100	(178)	(20)
SRL „Novatours Holidays“	95	100	-	-	95	100	-	-
(Vertės sumažėjimas)	(456)	-	-	-	(456)	-	-	-
Iš viso	2 859				2 859			

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. investicijai į SRL „Novatours Holidays“ buvo apskaitytas vertės sumažėjimas.

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d., investicijai į UAB „Aviaturas ir partneriai“ buvo apskaitytas vertės sumažėjimas.

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovės valdomos SIA „Novatours“, OU „Novatours“ ir UAB „Aviaturas ir partneriai“ akcijos buvo įkeistos bankui „Luminor“ už išduotą ilgalaikę paskolą (11 pastaba).

6 Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Išankstiniai apmokėjimai ir būsimųjų laikotarpių sąnaudos	6 244	8 003	4 107	6 741
Atimti: vertės sumažėjimą	-	(166)	-	-
	6 244	7 837	4 107	6 741

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės didžiausią išankstinių apmokėjimų dalį ir būsimųjų laikotarpių sąnaudų sudarė išlaidos, susijusios su lėktuvo bilietais, viešbučių paslaugomis, vizomis, keltų bilietais ir kitomis paslaugomis. Vertės sumažėjimo abejotiniems išankstiniams apmokėjimams pasikeitimas 2021 m. ir 2020 m. yra įtrauktas į bendrąsias ir administracines sąnaudas.

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

7 Iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Iš pirkėjų gautinos sumos, bendraja verte	298	275	269	192
Gautinas PVM	159	71	132	71
Sukauptos pajamos iš valstybinių įstaigų	142	-	56	-
Kitos gautinos sumos	170	113	173	761
Atimti: abejotinų gautinų sumų vertės sumažėjimas	(131)	(131)	(120)	(120)
	638	328	510	904

Vertės sumažėjimo abejotinioms gautinoms sumoms pasikeitimas 2021 m. ir 2020 m. yra įtrauktas į bendrąsias ir administracines sąnaudas.

Grupės ir Bendrovės gautinų sumų vertės sumažėjimo judėjimas yra toks:

	Grupė Individualiai nustatytas vertės sumažėjimas	Bendrovė Individualiai nustatytas vertės sumažėjimas
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	(11)	-
Vertės atstatymas, priskaičiuotas per metus	-	-
Nurašytos sumos	-	-
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas per metus	(120)	(120)
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	(131)	(120)
Vertės atstatymas, priskaičiuotas per metus	-	-
Nurašytos sumos	-	-
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas per metus	-	-
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	(131)	(120)

Grupės iš pirkėjų ir kitų gautinų sumų senaties analizė gruodžio 31 d. (atėmus vertės sumažėjimą):

	Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas nėra praėjęs bei kurioms neapskaitytas vertės sumažėjimas	Gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas jau praėjęs, tačiau kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	30 – 60 dienų	60 – 90 dienų	90 – 120 dienų	daugiau nei 120 dienų	
2020 m.	11	38	4	1	6	84	144
2021 m.	2	50	10	30	9	66	167

Bendrovės iš pirkėjų ir kitų gautinų sumų senaties analizė gruodžio 31 d. (atėmus vertės sumažėjimą):

	Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas nėra praėjęs bei kurioms neapskaitytas vertės sumažėjimas	Gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas jau praėjęs, tačiau kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	30 – 60 dienų	60 – 90 dienų	90 – 120 dienų	daugiau nei 120 dienų	
2020 m.	3	3	3	-	3	60	72
2021 m.	20	15	6	12	26	70	149

Iš pirkėjų gautinos sumos yra beprocentės. Paprastai Grupė ir Bendrovė reikalauja klientų apmokėti už kelionę prieš kelionės pradžią.

Išankstiniai apmokėjimai tiekėjams už lėktuvų nuomą ir viešbučius yra apskaityti ilgalaikių gautinų sumų straipsnyje finansinės būklės ataskaitos.

8 Kitas trumpalaikis finansinis turtas ir kiti trumpalaikiai ir ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai, vertinami per kitas bendrąsias pajamas				
Išvestinės finansinės priemonės, kurioms taikoma apsidraudimo apskaita (efektyvi dalis)	4	495	4	495
Kitų trumpalaikių ir ilgalaikių finansinio turto įsipareigojimų iš viso	4	495	4	495

Nuo 2014 m. sausio 1 d. Grupė ir Bendrovė pritaikė apsidraudimo apskaitą (pinigų srautų rizikos) išvestinėms finansinėms priemonėms (ICE biržos Brent naftos ateities sandoriai, užsienio valiutų išankstiniai sandoriai). Remiantis apsidraudimo sandorių dokumentavimu, išvestinės finansinės priemonės, skirtos valiutos kurso ir aviacinio kuro kainos svyravimo rizikai apdrausti, sutarties sudarymo dieną ir vėliau apskaitomos tikrąja verte. Tikroji vertė yra apskaičiuojama pagal kotiruojamas rinkos kainas (2 tikrosios vertės hierarchijos lygis). Įvertintos šių sandorių teigiamos tikrosios vertės finansinės būklės ataskaitoje yra apskaitomos kaip turtas, o neigiamos vertės finansinės būklės ataskaitoje apskaitomos kaip įsipareigojimai. Pelnas ar nuostoliai iš išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pasikeitimų yra apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje (kitose bendrosiose pajamose) iki to laiko, kol įvyksta prognozuojamas draudžiamasis sandoris. Tikimasi, kad sandoriai, kurie yra apsidraudę pagal neapmokėtas priemones, įvyks kitais finansiniais metais. Išvestinių finansinių priemonių efektyvumas buvo testuojamas, kaip to reikalauja 39 TAS.

2021 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė pripažino trumpalaikį 4 tūkst. Eur įsipareigojimą, kuris yra pateiktas finansinėse ataskaitose kitų trumpalaikių finansinių įsipareigojimų straipsnio. Susijęs 212 tūkst. Eur nuostolis apskaitytas bendrųjų pajamų ataskaitoje (16 pastaba).

2020 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė pripažino trumpalaikį 495 tūkst. Eur įsipareigojimą, kuris yra pateiktas finansinėse ataskaitose kitų trumpalaikių finansinių įsipareigojimų straipsnio. Susijęs 2 242 tūkst. Eur nuostolis apskaitytas bendrųjų pajamų ataskaitoje (16 pastaba).

2021 m. Grupė ir Bendrovė iš išvestinių finansinių priemonių patyrė 212 tūkst. Eur nuostolį, kuris buvo atvaizduotas bendrųjų pajamų ataskaitos nuostoliuose .

2020 m. Grupė ir Bendrovė iš išvestinių finansinių priemonių patyrė 2 242 tūkst. Eur nuostolį, kuris buvo atvaizduotas bendrųjų pajamų ataskaitos nuostoliuose .

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

9 Pinigai, pinigų ekvivalentai ir rezervuoti pinigai

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Pinigai banke	5 653	3 037	407	187
Pinigai kasoje	66	28	25	16
Pinigai kelyje	-	-	-	-
Rezervuoti pinigai	200	2 300	200	2 300
	5 919	5 365	632	2 503

2 100 tūkst. Eur buvo rezervuota bankams iki 2020 m. gruodžio 31 d. dėl išleistų bankinių garantijų kurios yra privalomos kelionių organizatoriams pagal šalies įstatyminę bazę ir 200 tūkst. Eur buvo rezervuota dėl kreditinių kortelių mokėjimų.

10 Rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Jis gali būti naudojamas tik sukauptiems nuostoliams dengti.

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės privalomas rezervas buvo 29 tūkst. Eur ir buvo pilnai suformuotas.

Užsienio valiutos perskaičiavimo rezervas

Užsienio valiutos perskaičiavimo rezervas sudaromas skirtumams, susidarantiems konsoliduojant užsienio valstybėse veiklą vykdančių dukterinių įmonių finansines ataskaitas.

Valiutų perskaičiavimo skirtumai konsoliduotose finansinėse ataskaitose apskaitomi kaip nuosavas kapitalas tol, kol investicija realizuojama. Realizavus atitinkamą investiciją, sukauptas valiutos perskaičiavimo rezervas perkeliamas į nepaskirstytą rezultatą tuo pačiu laikotarpiu, kai pripažįstamas šios investicijos realizavimo pelnas ar nuostoliai.

P pinigų srautų apsidraudimo rezervas

Šis rezervas yra faktinė išvestinių finansinių priemonių, kurias Grupė ir Bendrovė naudoja, kad užtikrintų pinigų srautus iš aviacinio kuro ir užsienio valiutos keitimo (USD) pokyčių rizikos ataskaitinių datų, tikroji vertė. Rezervas apskaitomas pagal 39 TAS reikalavimus.

11 Paskolos

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės paskolos				
AS Luminor bankas paskola, metinė palūkanų norma - 3 mėn. EURIBOR + 3,80 proc.	-	6 000	-	6 000
AS Luminor bankas paskola, metinė palūkanų norma – 3 mėn. EURIBOR + 3,00 proc.	5 000	5 000	5 000	5 000
Komandinė ūkinė bendrija „Pagalbos verslui fondas“ paprastosios obligacijos 5,50 proc.	5 000	-	5 000	-
Altum paskola, metinė palūkanų norma 2,9 proc.	600	1 000	-	-
OU „Novatours“ paskola, metinė palūkanų norma – 3 mėn. EURIBOR + 2,68 proc.	-	-	6 500	6 500
UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ paskola, metinė palūkanų norma 1,69 proc.	2 208	1 000	2 208	1 000
Mokestinės paskolos	1 518	1 116	1 473	1 091
Ilgalaikių paskolų iš viso	14 326	14 116	20 181	19 591
Atimti: ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	(2 094)	(3 061)	(1 578)	(2 699)
	12 232	11 055	18 603	16 892
Trumpalaikės paskolos				
SIA „Novatours“ paskola, metinė palūkanų norma – 3,08 proc.	-	-	-	1 300
Kredito linija sąskaitoje, metinė palūkanų norma – 3 mėn. EURIBOR + 4,00 proc.	-	2 737	-	2 737
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	2 094	3 061	1 578	2 699
	2 094	5 798	1 578	6 736

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

11 Paskolos (tęsinys)

Metų pabaigoje negrąžintų paskolų palūkanų svertinis vidurkis:

	<u>Grupė</u>		<u>Bendrovė</u>	
	<u>2021 m.</u>	<u>2020 m.</u>	<u>2021 m.</u>	<u>2020 m.</u>
Trumpalaikės paskolos		- 4,0 proc.		- 4,0 proc.
Ilgalaikės paskolos	3,8 proc.	3,7 proc.	3,4 proc.	3,7 proc.

Ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai:

Metai	<u>Grupė</u>		<u>Bendrovė</u>	
	<u>2021 m. gruodžio 31 d.</u>	<u>2020 m. gruodžio 31 d.</u>	<u>2021 m. gruodžio 31 d.</u>	<u>2020 m. gruodžio 31 d.</u>
2021 m.	-	5 772	-	6 736
2022 m.	2 094	7 501	1 578	6 995
2023 m.	707	2 994	578	2 821
2024 m.	2 245	-	2 245	-
Vėliau	9 280	586	15 780	7 076
	14 326	16 853	20 181	23 628

Gruodžio 31 d. negrąžintų paskolų dalis nacionaline ir užsienio valiutomis:

Paskolos valiuta:	<u>Grupė</u>		<u>Bendrovė</u>	
	<u>2021 m. gruodžio 31 d.</u>	<u>2020 m. gruodžio 31 d.</u>	<u>2021 m. gruodžio 31 d.</u>	<u>2020 m. gruodžio 31 d.</u>
EUR	14 326	16 853	20 181	23 628
	14 326	16 853	20 181	23 628

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovės valdomos SIA „Novatours“, OU „Novatours“ ir UAB „Aviaturas ir partneriai“ akcijos buvo įkeistos bankui AS Luminor bankas už išduotą ilgalaikę paskolą (5 pastaba).

2021 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė turėjo nepanaudotų kreditų limitų sumoje 3 043 tūkst. Eur.

Pagal banko kredito ir paskolos sutartis, 2021 m. Grupė turėjo laikytis finansinių ir nefinansinių rodiklių.

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

12 Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	403	495	143	292
Mokėtini mokesčiai (išskyrus pelno mokestį)	55	60	20	5
Kitos mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos	870	623	465	383
	1 328	1 178	628	680

Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai yra be palūkanų bei apmokami per 1-90 dienų.

13 Pardavimo pajamos

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
Kelionės lėktuvu	96 650	27 125	49 819	10 823
Kelionės autobusu	103	88	103	88
Pažintinės kelionės lėktuvu	301	386	295	310
Kiti pardavimai	11 941	5 295	9 249	3 559
	108 995	32 894	59 466	14 780

14 Pardavimo savikaina

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
Skrydžių savikaina	83 738	24 653	44 465	10 216
Kelionių autobusu savikaina	109	92	109	92
Pažintinių kelionių lėktuvu savikaina	262	353	256	273
Kitų pardavimų savikaina	11 397	4 201	7 174	2 895
	95 506	29 299	52 004	13 476

15 Pardavimo, bendrosios ir administracinės sąnaudos

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
Pardavimo sąnaudos				
Agentūrų komisiniai	6 288	1 749	2 663	625
Darbo užmokestis ir susiję mokesčiai	1 779	1 568	1 108	869
Reklamos ir marketingo sąnaudos	595	472	369	286
Nusidėvėjimas ir amortizacija	152	170	101	95
Biuro nuomos ir išlaikymo sąnaudos	51	57	23	24
Komandiruočių sąnaudos	17	9	13	5
Komunikacijų sąnaudos	35	29	13	10
Transporto sąnaudos	29	22	16	7
Reprezentacinės sąnaudos	2	8	2	7
Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos	-	1	-	-
Kita	19	27	(129)*	(97)*
	8 967	4 112	4 179	1 831

* Aukščiau nurodytos sumos yra neigiamos, nes Bendrovė kai kurias išlaidas paskirsto kitoms dukterinėms įmonėms.

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

15 Pardavimo, bendrosios ir administracinės sąnaudos (tęsinys)

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
Bendrosios ir administracinės sąnaudos				
Darbo užmokestis ir susiję mokesčiai	1 014	1 022	815	668
Nusidėvėjimas ir amortizacija	169	271	142	194
Reprezentacinės sąnaudos	35	32	20	12
Konsultacijų sąnaudos	218	275	100	177
Komandiruočių sąnaudos	8	10	7	7
Biuro nuomos ir išlaikymo sąnaudos	30	32	23	23
Transporto sąnaudos	35	35	30	27
Komunikacijų sąnaudos	22	23	14	13
Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos	12	4	10	3
Kita	685	1 530	540	1 300
	2 228	3 234	1 701	2 424

16 Finansinės pajamos (sąnaudos) – grynasis rezultatas

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
Palūkanų pajamos	-	12	-	12
Pelnas iš valiutos kurso pasikeitimo	1	705	-	552
Kitos finansinės veiklos pajamos (įskaitant baudas ir delspinigius)	69	20	69	20
Finansinės pajamos	70	737	69	584
Palūkanų sąnaudos	(1 098)	(847)	(1 239)	(1 008)
Išvestinių finansinių priemonių nuostolis	-	(2 044)	-	(1 499)
Nuostoliai dėl valiutos kurso pasikeitimo	(437)	(820)	(306)	(683)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos		(12)	(2)	(368)
Finansinės veiklos sąnaudos	(1 535)	(3 723)	(1 547)	(3 558)
	(1 465)	(2 986)	(1 478)	(2 974)

17 Pelno mokesčiai

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
Pelno mokesčio sąnaudų pajamų komponentai				
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	-	11	-	-
Atidėtojo mokesčio (pajamos) sąnaudos	29	(811)	26	(829)
Pelno mokesčio (pajamos) sąnaudos, apskaitytos bendrųjų pajamų ataskaitoje	29	(800)	26	(829)

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

17 Pelno mokestis (tęsinys)

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
Atidėtojo mokesčio turtas				
Keliami mokestiniai nuostoliai	658	692	658	692
Investicijų ir gautinų paskolų vertės sumažėjimas	-	-	-	-
Gautinų sumų vertės sumažėjimas	166	164	140	137
Išvestinių finansinių priemonių nerealizuotas nuostolis	1	74	1	74
Kiti sukaupimai	26	24	18	14
Atidėtojo mokesčio turtas prieš realizacinės vertės sumažėjimą	851	954	817	917
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimas				
Prestižo amortizacija	-	-	-	-
Išvestinių finansinių priemonių nerealizuotas pelnas	-	-	-	-
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimas	-	-	-	-
Atidėtasis mokestis, grynąją verte	851	954	817	917
Atidėtojo mokesčio turtas	851	954	817	917
Atidėto mokesčio įsipareigojimas	-	-	-	-

Grupės atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai buvo užskaityti tarpusavyje ta suma, kuri yra susijusi su ta pačia mokesčių administravimo institucija ir tuo pačiu apmokestinamuoju subjektu.

Bendrovės ir Grupės sukaupti mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotai į ateities laikotarpius.

2021 m. ir 2020 m. atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai Lietuvoje veikiančioms įmonėms buvo apskaitomi naudojant 15 proc. tarifą.

Nuo 2018 m. sausio 1 d. Latvijos įmonės ir nuolatinės buveinės neapmokestinamos pelno mokesčiu, jei pelnas yra išlaikomas. Pajamos apmokestinamos, kai jos paskirstomos kaip dividendai ar kita forma. Taikytinas pelno mokesčio tarifas yra 20 proc. Kadangi apmokestinimo objektas yra skirstomas pelnas, o ne laikotarpio pelnas, nėra laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinių bei mokestinių verčių, kurie sąlygotų atidėtojo pelno mokesčio turto ar įsipareigojimo pripažinimą.

Estijoje veikiančios dukterinės įmonės pelnui taikomas 0 proc., jeigu jis yra paliekamas įmonėje. Jei vadovybė priimtų sprendimą paskirstyti OU „Novatours“ (Estija) visą sukauptą nepaskirstytą pelną 2021 m. gruodžio 31 d., kuris sudaro 6 502 tūkst. Eur, ir išmokėti dividendus, įmonių pajamų mokesčio įsipareigojimas sudarytų 1 300 tūkst. Eur. Įmonių pajamų mokesčio įsipareigojimas apskaičiuotas naudojant 20/80 mokesčio tarifą paskirstytinam pelnui.

Grupės laikinų skirtumų prieš ir po mokestinės įtakos pasikeitimai buvo tokie:

	2020 m. gruodžio 31 d. likutis	Pripažinta pelne (nuostolyje)	Pripažinta kitose bendrose pajamose	2021 m. gruodžio 31 d. likutis
Keliami mokestiniai nuostoliai	4 610	(222)	-	4 388
Investicijų ir suteiktų paskolų vertės sumažėjimas	-	-	-	-
Atidėjimai abejotinioms skoloms	1 092	18	-	1 110
Prestižo ir kito nematerialaus turto amortizacija	-	-	-	-
Išvestinės finansinės priemonės	495	-	(492)	3
Kiti sukaupimai	160	10	-	170
Laikinių skirtumų iš viso prieš realizacinės vertės sumažėjimą	6 357	(194)	(492)	5 671
Atimti: atidėjimus	-	-	-	-
Laikinių skirtumų iš viso	6 357	(194)	(492)	5 671
Atidėtasis mokestis, grynąją verte	954	(29)	(74)	851

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

17 Pelno mokestis (tęsinys)

Bendrovės laikinų skirtumų prieš ir po mokestinės įtakos pasikeitimai buvo tokie:

	2020 m. gruodžio 31 d. likutis	Pripažinta pelne (nuostolyje)	Pripažinta kitose bendrose pajamose	2021 m. gruodžio 31 d. likutis
Keliami mokestiniai nuostoliai	4 610	(222)	-	4 388
Investicijų ir gautinų paskolų vertės sumažėjimas	1 495	-	-	1 495
Atidėjimai abejotinoms skoloms	915	19	-	934
Išvestinės finansinės priemonės	495	-	(492)	3
Kiti sukaupimai	96	27	-	123
Prestižo amortizacija	-	-	-	-
Laikinių skirtumų iš viso prieš realizacinės vertės sumažėjimą	7 611	(176)	(492)	6 943
Atimti: atidėjimus	(1 495)	-	-	(1 495)
Laikinių skirtumų iš viso	6 116	(176)	(492)	5 448
Atidėtasis mokestis, grynąja verte	917	(26)	(74)	817

Grupės laikinų skirtumų prieš ir po mokestinės įtakos pasikeitimai buvo tokie:

	2019 m. gruodžio 31 d. likutis	Pripažinta pelne (nuostolyje)	Pripažinta kitose bendrose pajamose	2020 m. gruodžio 31 d. likutis
Keliami mokestiniai nuostoliai	-	4 610	-	4 610
Investicijų ir suteiktų paskolų vertės sumažėjimas	-	-	-	-
Atidėjimai abejotinoms skoloms	177	915	-	1 092
Prestižo ir kito nematerialaus turto amortizacija	-	-	-	-
Išvestinės finansinės priemonės	(261)	-	756	495
Kiti sukaupimai	281	(121)	-	160
Laikinių skirtumų iš viso prieš realizacinės vertės sumažėjimą	197	5 404	756	6 357
Atimti: atidėjimus	-	-	-	-
Laikinių skirtumų iš viso	197	5 404	756	6 357
Atidėtasis mokestis, grynąja verte	30	811	113	954

Bendrovės laikinų skirtumų prieš ir po mokestinės įtakos pasikeitimai buvo tokie:

	2019 m. gruodžio 31 d. likutis	Pripažinta pelne (nuostolyje)	Pripažinta kitose bendrose pajamose	2020 m. gruodžio 31 d. likutis
Keliami mokestiniai nuostoliai	-	4 610	-	4 610
Investicijų ir suteiktų paskolų vertės sumažėjimas	1 495	-	-	1 495
Atidėjimai abejotinoms skoloms	-	915	-	915
Išvestinės finansinės priemonės	(261)	-	756	495
I Kiti sukaupimai	93	3	-	96
Prestižo amortizacija	-	-	-	-
Laikinių skirtumų iš viso prieš realizacinės vertės sumažėjimą	1 327	5 528	756	7 611
Atimti: atidėjimus	(1 495)	-	-	(1 495)
Laikinių skirtumų iš viso	(168)	5 528	756	6 116
Atidėtasis mokestis, grynąja verte	(25)	829	113	917

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

17 Pelno mokestis (tęsinys)

Pelno mokesčio sąnaudų suma gali būti suderinta su pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą pelno mokesčio tarifą Grupės ir Bendrovės pelnui prieš pelno mokesčių:

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamas)				
apskaičiuotos taikant 15 proc. tarifą	140	(941)	19	(887)
Skirtingo pelno mokesčio tarifo taikytino užsienio dukterinėms įmonėms įtaka.	(139)	27	-	-
Atidėtojo mokesčio turto vertės sumažėjimo pasikeitimas	-	-	-	-
Neatskaitytinos išlaidos mokesčių tikslais (neapmokestinamos pajamos)	28	114	7	58
Pelno mokesčio sąnaudos bendrųjų pajamų ataskaitoje	29	(800)	26	(829)

VMI užbaigė Bendrovės mokestinį patikrinimą už 2014-2018 m. laikotarpį. VMI vertinimu, bendrovė 2014-2018 m. laikotarpiu prestižo, susidariusio dėl 2007 m. įvykusio „Novaturo“ akcijų įsigijimo ir vėlesnio 2008 m. įvykusio „Central European Tour Operator“ prijungimo prie įmonės, amortizacijos sąnaudas nepagrįstai priskyrė leidžiamiems atskaitymams pelno mokesčio tikslais. VMI nuomone, 2008-2011 m. susidaręs mokestinis nuostolis, susijęs su prestižo amortizavimu, taip pat negalėjo būti panaudotas (perkeltas) apskaičiuojant 2014-2018 m. laikotarpio apmokestinamąjį pelną.

Bendrovė nesutiko su VMI vertinimais, atsižvelgdama į 2013 m. VMI atlikto mokestinio tyrimo rezultatus, kurio metu nebuvo pateikta pastebėjimų dėl prestižo amortizacijos, taip pat į kitus svarius teisinius argumentus (teisės aktų nuostatas, reglamentuojančias prestižo amortizavimą pelno mokesčio tikslais, kurios nėra pasikeitusios). Vis dėlto, siekdamas minimizuoti kaštus ir išvengti daug abipusių pastangų ir materialinių bei laiko išteklių reikalaujančio proceso ir taip nesileisti į ilgai trunkantį potencialų mokestinį ginčą, po užtrukusių derybų ir diskusijų dėl pasikeitusio VMI požiūrio į teisės normų, susijusių su prestižo apmokestinimu, taikymą, Bendrovė ir VMI priėmė sprendimą susitarti dėl mokesčio dydžio.

Abi pusės susitarė, kad Bendrovė sumokės į valstybės biudžetą 894 119 Eur PM už tikrinamąjį laikotarpį (2014-2018 m.) dėl prestižo amortizacijos sąnaudų priskyrimo leidžiamiems atskaitymams ir veiklos pelno atskaitytų deklaruotų veiklos mokestinių nuostolių. Taip pat sutarta, kad pelno mokesčio delspinigiai ir bauda dėl nurodytos sumos (894 119 Eur) Bendrovei nebus skaičiuojami. Taip pat sutarta, kad Bendrovė 2019-2023 m. mokės pelno mokesčių nuo apmokestinamųjų pajamų, neatėmus iš jų prestižo amortizacijos. Šis sprendimas leido bendrovei fiksuoti savo kaštus, nesileidžiant į mokestinį ginčą dėl teisės aktų reikalavimų, kuriais nėra susiformavusi aiški teismų praktika, taikymo. Šis susitarimas yra atspindėtas Grupės ir bendrovės finansinėse ataskaitose už 2020 m.

18 Finansinis turtas ir įsipareigojimai, ir rizikos valdymas

Kredito rizika

Grupės ir Bendrovės kredito rizika yra gana žema, kadangi pagrindiniai reikalaujama apmokėti už kelionę prieš kelionės pradžią. Be to kelionių agentūroms, per kurias yra vykdomi visi pagrindiniai pardavimai, yra suteikti kredito limitai. Jais siekiama, kad kelionių agentūros laiku atsiskaitytų. Joms viršijus nustatytą kredito limitą, rezervacinė sistema automatiškai blokuoja jų pardavimus.

Grupė ir Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievolės. Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė, įskaitant išvestines finansines priemones finansinės būklės ataskaitoje, jeigu tokių yra. Todėl Grupės ir Bendrovės vadovybė mano, jog maksimali rizika yra lygi iš pirkėjų ir kitų gautinų sumų sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius finansinės būklės ataskaitoje sudarymo dieną. Be to, 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. atlikta Grupės ir Bendrovės pradelstų skolų analizė rodo, kad nėra reikšmingų skolų, pradelstų daugiau kaip 90 dienų, išskyrus sukauptas pajamas (7 pastaba), kurių atgavimo periodas nėra apibrėžtas finansinių ataskaitų sudarymo data.

18 Finansinis turtas ir įsipareigojimai, ir rizikos valdymas (tęsinys)

Palūkanų normos rizika

2021 m. gruodžio 31 d. didesnę Grupės ir Bendrovės paskolų dalį sudarė paskola su kintama palūkanų norma, kuri yra susijusi su EURIBOR ir sukuria palūkanų normos riziką. 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė neturėjo jokių finansinių priemonių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Žemiau pateiktos jautrumo analizės buvo nustatytos remiantis AS Luminor bankas paskolų su kintama palūkanų norma rodikliu ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Analizė parengta darant prielaidą, kad įsipareigojimų neįvykdymo suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo neapmokėta už visus metus. 50 procentinių punktų padidėjimas arba sumažėjimas Bendrovės vadovybės vidiniams tikslams naudojamas sekti palūkanų normos riziką ir tas pasikeitimas atspindi potencialiai galimą palūkanų normos pasikeitimą.

Palūkanų normos padidėjimas arba sumažėjimas 50 procentinių punktų, Grupės rezultatus įtakotų taip (kitoms prielaidoms išlikus nepakitus):

- 2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu metų pelnas sumažėtų / padidėtų 50 tūkst. Eur (2020 m. – sumažėtų / padidėtų 50 tūkst. Eur). Tie svyravimai didžiaja dalimi susiję su paskolų sutartimis, turinčiomis kintamas palūkanų normas.

Užsienio valiutos rizika

Užsienio valiutos rizikai valdyti Grupė ir Bendrovė daugiausia sudaro sutartis eurais, tiek Latvijoje, tiek Estijoje esančių dukterinių įmonių funkcinė valiuta yra euras.

2010 m. gruodžio mėn. Bendrovė, siekdama sumažinti EUR/USD valiutos kurso bei aviacinio kuro kainos svyravimo riziką, pradėjo naudotis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, padedančiomis valdyti tokią užsienio valiutos bei žaliavos riziką. Buvo sudaryti išankstiniai „forward“, ateities „future“ ir pasirinkimo „option“ sandoriai. Nuo 2014 m. sausio 1 d. Grupė ir Bendrovė pradėjo naudotis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kurioms taikoma apsidraudimo apskaita (8 pastaba).

Gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai skirtingomis valiutomis buvo tokie (eurų ekvivalentas):

Grupė	2021 m.		2020 m.	
	Turtas	Įsipareigojimai	Turtas	Įsipareigojimai
Eurais	7 248	19 861	6 740	19 561
JAV doleriais	-	1 233	-	933
	7 248	21 094	6 740	20 494

Bendrovė	2021 m.		2020 m.	
	Turtas	Įsipareigojimai	Turtas	Įsipareigojimai
Eurais	1 961	24 527	4 805	27 788
JAV doleriais	-	284	-	684
	1 961	24 811	4 805	28 472

Toliau pateiktoje lentelėje atskleidžiamos Grupės ir Bendrovės pelno prieš mokesčius jautrumas galimiems valiutų kursų pokyčiams, visus kitus kintamuosius laikant konstantomis atsižvelgiant į piniginio turto ir įsipareigojimų tikrųjų verčių pokyčius bei neįvertinus turimų apsidraudimo instrumentų efekto:

	Grupė		Bendrovė	
	Valiutų kurso padidėjimas / sumažėjimas	Įtaka pelnui prieš mokesčius	Valiutų kurso padidėjimas / sumažėjimas	Įtaka pelnui prieš mokesčius
2021 m.				
JAV doleriais	(10%)	(40)	(10%)	(30)
JAV doleriais	10%	40	10%	30
2020 m.				
JAV doleriais	(10%)	(30)	(10%)	(20)
JAV doleriais	10%	30	10%	20

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

18 Finansinis turtas ir įsipareigojimai, ir rizikos valdymas (tęsinys)

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti yra naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos, susijusių šalių ir kitų gautinų sumų, trumpalaikių prekybos skolų, susijusių šalies ir kitų skolų, trumpalaikių skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių skolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, tikroji vertė yra artima jų apskaitinei vertei. Ilgalaikių skolų, už kurias mokamos fiksuotos palūkanos, tikroji vertė vertinama diskontavus būsimus pinigų srautus, taikant rinkos palūkanų normą.
- Išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė yra apibrėžiama kaip 2 lygis, pagrįstas rinkos pastebimais ištekliais.

2021 m. ir 2020 m. tarp lygių nebuvo jokių finansinių priemonių judėjimo.

Žemiau yra pateiktas visų Grupės finansinių instrumentų balansinės ir tikrosios vertės palyginimas pagal kategorijas, kurios yra pateiktos finansinėse ataskaitose:

	Balansinė vertė		Tikroji vertė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Finansinis turtas				
Rezervuoti pinigai	200	2 300	200	2 300
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	5 719	3 065	5 719	3 065
Iš pirkėjų gautinos sumos	167	144	167	144
Kitas trumpalaikis finansinis turtas	-	-	-	-
Kitos gautinos sumos	471	184	471	1 098
Finansiniai įsipareigojimai				
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	12 808	15 737	12 808	15 737
Prekybos skolos (įskaitant prekybos skolas susijusioms šalims)	4 896	1 961	4 896	2 112
Kiti trumpalaikiai ir ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai	4	495	4	495
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	1 328	1 178	1 328	1 832

Žemiau pateiktas Bendrovės finansinių priemonių, kurios yra įtrauktos į finansines ataskaitas, balansinių verčių ir tikrosios vertės palyginimas:

	Balansinė vertė		Tikroji vertė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Finansinis turtas				
Rezervuoti pinigai	200	2 300	200	2 300
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	432	203	432	203
Iš susijusių šalių gautinos sumos	177	1 042	177	1 042
Iš pirkėjų gautinos sumos	149	72	149	72
Kitas trumpalaikis finansinis turtas	-	-	-	-
Kitos gautinos sumos	361	179	361	179
Finansiniai įsipareigojimai				
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	18 708	22 537	18 708	22 537
Trumpalaikės paskolos, kurioms nenustatytos palūkanos	-	-	-	-
Prekybos skolos (įskaitant prekybos skolas susijusioms šalims)	3 621	3 669	3 621	3 820
Kiti trumpalaikiai ir ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai	4	495	4	495
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos	628	680	628	680

Grupės finansinio turto ir įsipareigojimų balansinė vertė yra maždaug lygi jų tikrajai vertei nes gautinos sumos yra gana trumpalaikės, o sumos nėra reikšmingos, mokėtinos sumos yra gana trumpalaikės, o skolinimosi palūkanų norma laikoma rinkos sąlygomis, be reikšmingo poveikio balanso straipsnių vertei.

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

18 Finansinis turtas ir įsipareigojimai, ir rizikos valdymas (tęsinys)

Likvidumo valdymas

Grupės ir Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus. Likvidumo rizika yra valdoma planuojant Grupės ir Bendrovės pinigų srautus.

Grupės likvidumo (trumpalaikio turto iš viso / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) ir skubaus padengimo ((trumpalaikio turto iš viso – atsargos) / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) rodikliai 2021 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,73 ir 0,73 (2020 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,66 ir 0,66). Bendrovės likvidumo ir skubaus padengimo rodikliai 2021 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,52 ir 0,52 (2020 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,59 ir 0,59).

2021 m. gruodžio 31 d. Grupės trumpalaikiai įsipareigojimai viršija trumpalaikį turtą 4 243 tūkst. Eur. Grupės ir Bendrovės finansinės ataskaitos yra sudarytos remiantis veiklos tęstinumo principu. Grupės vadovybės veiklos tęstinumo vertinimas remiasi šiomis pagrindinėmis prielaidomis:

- Grupės ir Bendrovės vadovybė parengė prognozuojamus finansinius rezultatus ir pinigų srautus 2022 m. ir ketina imtis pagrįstų veiksmų, užtikrinančių Grupės veiklos tęstinumą.
- Grupė ataskaitos išleidimo dieną yra atsiskaičiusi su visais klientais kurie norėjo atsiimti pinigus už atšauktas keliones.

Apibendrinant, Grupė ir Bendrovė kreditų grąžinimams planuoja naudoti piniginius srautus, sugeneruotus iš veiklos pelno. Bendrovės veiklos tęstinumas yra vertinamas Grupės kontekste, kadangi Bendrovė gali naudotis dukterinių įmonių laisvais finansiniais resursais.

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Grupės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus (paskolos apskaitomos kaip ilgalaikės ir nėra perklasifikuojamos į trumpalaikes paskolas, nes Bendrovė iš banko yra gavusi patvirtinimą dėl sutarties sąlygų pažeidimo sankcijų netaikymo ir vėliau pasirašė sutarties pakeitimus):

	Pareika- lavus	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Iš viso
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	591	1 782	13 495	15 868
Prekybos skolos ir susijusioms šalims	-	4 896	-	-	4 896
mokėtinos sumos	-	4	-	-	4
Kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai	-	1 328	-	-	1 328
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	6 819	1 782	13 495	22 096
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	-				
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	-	5 953	11 530	17 483
Prekybos skolos ir susijusioms šalims	-	1 961	-	-	1 961
mokėtinos sumos	-	495	-	-	495
Kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai	-	1 178	-	-	1 178
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	3 634	5 953	11 530	21 117
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	-				

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

18 Finansinis turtas ir įsipareigojimai, ir rizikos valdymas (tęsinys)

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Bendrovės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus (paskolos apskaitomos kaip ilgalaikės ir nėra perklasifikuojamos į trumpalaikes paskolas, nes Bendrovė iš banko yra gavusi patvirtinimą dėl sutarties sąlygų pažeidimo sankcijų netaikymo ir vėliau pasirašė sutarties pakeitimus):

	Pareikala- vus	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Iš viso
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	462	1 394	19 866	21 722
Prekybos skolos ir susijusioms šalims	-	-	-	-	-
mokėtinos sumos	-	3 621	-	-	3 621
Kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai	-	4	-	-	4
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	628	-	-	628
2021 m. gruodžio 31 d. likutis	-	4 715	1 394	19 866	25 975
Įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	-	6 935	17 810	24 745
Prekybos skolos ir susijusioms šalims	-	-	-	-	-
mokėtinos sumos	-	3 669	-	-	3 669
Kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai	-	495	-	-	495
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	680	-	-	680
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	-	4 844	6 935	17 810	29 589

Grupė ir Bendrovė nesitiki, kad dalis pinigų srauto bus gerokai anksčiau arba vėliau nei pateikta lentelėse aukščiau.

Kapitalo valdymas

Pagrindinis Grupės ir Bendrovės kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Grupė ir Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir kad Grupė ir Bendrovė palaikytų teisingus kapitalo rodiklius siekiant sustiprinti veiklą ir maksimizuoti akcininkų vertę („kapitalas“ pagal IAS 1 sampratą atitinka nuosavą kapitalą, pateiktą finansinėse ataskaitose).

Grupė ir Bendrovė valdo savo kapitalo struktūrą ir keičia ją, atsižvelgdama į ekonominių sąlygų pokyčius ir pagal savo veiklos rizikos ypatybes. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, grąžinti kapitalą akcininkams arba išleisti naują akcijų emisiją. 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. nebuvo padaryta jokių kapitalo valdymo tikslų, politikos ar proceso pakeitimų.

Lietuvos Respublikos acinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Grupės ir Bendrovės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 50 proc. jos acinio kapitalo, kurį sudaro acinis kapitalas ir akcijų priedai. 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė taip pat turėjo išorinių kapitalo reikalavimų iš banko dėl nuosavo kapitalo ir turto rodiklio. 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė atitiko visus aukščiau minėtus reikalavimus.

Grupė ir Bendrovė vertina kapitalą naudodama įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykio koeficientą. Kapitalą sudaro paprastosios akcijos, rezervai ir nepaskirstytasis pelnas, priskirtinas patronuojančios įmonės nuosavo kapitalo turėtojams. Grupės ir Bendrovės vadovybė nėra nustatiusi konkretaus siektino įsipareigojimo ir nuosavo kapitalo santykio koeficiento, tačiau žemiau pateikti esami rodikliai yra vertinami kaip pakankamai geri veiklos rodikliai:

	Grupė		Bendrovė	
	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikiai įsipareigojimai	12 439	11 138	18 737	16 915
Trumpalaikiai įsipareigojimai	17 114	20 463	10 462	17 914
Įsipareigojimų iš viso	29 553	31 601	29 199	34 829
Nuosavas kapitalas, priskirtinas Bendrovės akcininkams	15 088	13 761	10 713	10 214
Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis	1.96	2.30	2.73	3.41

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

19 Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai

Grupė ir Bendrovė neturėjo reikšmingų įsipareigojimų ar neapibrėžtumų 2021 m. ir 2020 m. Gruodžio 31 d., išskyrus įstatymų reikalaujamos kelionių organizatoriaus įsipareigojimų draudimo arba banko garantijos, kurios Grupei ir Bendrovei yra lygios 9 500 tūkst. Eur ir 5 000 tūkst. Eur 2021 m. gruodžio 31 d.

20 Susijusių šalių sandoriai

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus. Grupės ir Bendrovės susijusios šalys ir sandoriai su jomis 2021 m. ir 2020 m. buvo šie (taip pat žiūrėti lentelę žemiau):

Dukterinės įmonės:

- SIA „Novatours“;
- OU „Novatours“;
- UAB „Aviaturas ir partneriai“;
- SRL „Novatours Holidays“.

Bendrovės akcininkai atskleisti 1 pastaboje.

2021 m.

	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos (įskaitant suteiktas paskolas)	Mokėtinos sumos (įskaitant gautas paskolas)
Bendrovės akcininkai	-	-	-	-
Dukterinės įmonės	1 282	4 664	177	9 059
	1 282	4 664	177	9 059

2020 m.

	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos (įskaitant suteiktas paskolas)	Mokėtinos sumos (įskaitant gautas paskolas)
Bendrovės akcininkai	-	-	-	-
Dukterinės įmonės	1 195	1 748	389	10 278
	1 195	1 748	389	10 278

2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d. nebuvo suteikta ar gauta jokių su susijusiomis šalimis mokėtinomis ar iš jų gautinomis sumomis susijusių garantijų ar užstatų. Susijusių šalių gautinas ir mokėtinas sumas tikimasi padengti pinigais arba užskaitomis su atitinkamoms susijusiomis šalimis mokėtinomis / gautinomis sumomis iš atitinkamų susijusių šalių.

Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis apima kelionių paketų pirkimus ir pardavimus. Bendrovės iš dukterinių įmonių gautų paskolų sąlygos atskleistos 11 pastaboje.

Bendrovės iš susijusių šalių gautinų sumų senaties analizė 2021 m. ir 2020 m. gruodžio 31 d.:

	Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas nėra praėjęs bei kurioms neapskaitytas vertės sumažėjimas	Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas jau praėjęs, tačiau kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas				Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	31 – 60 dienų	61 – 90 dienų	daugiau nei 91 dienų	
2021 m.	177	-	-	-	-	177
2020 m.	389	-	-	-	-	389

Grupės ir Bendrovės vadovybei nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perleidimo.

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

21 Vienai akcijai tenkantis pelnas

	Grupė	
	2021 m.	2020 m.
Akcininkams tenkantis grynasis pelnas	909	(5 750)
Išleistų paprastų vardinių akcijų svertinis vidurkis	7 807 000	7 807 000
Vienai akcijai tenkantis paprastasis pelnas (EUR už vieną akciją)	0,12	(0,74)

Bendrovė ir Grupė nėra išleidusi potencialiai konvertuojamų paprastųjų akcijų.

22 Segmentų informacija

Valdymo tikslais Grupė yra suskirstyta į verslo padalinius, pagrįstus jos paslaugomis (produktų kategorija) ir pagrįsta šaltinio rinka. Segmento informacijos atskleidimo tikslais, vadovaujantis 8 TFAS, vadovybė nusprendė pateikti informaciją apie ataskaitinius segmentus, identifikuotus pagal produktų kategoriją, kurie yra tokie:

- Kelionių paketai
- Ekskursijos lėktuvu
- Ekskursijos autobusu
- Kita.

Siekiant sudaryti anksčiau aprašytus veiklos segmentus, jokie veiklos segmentai nebuvo sujungiami.

Informacija, pateikta Grupės generaliniam direktoriui kaip pagrindiniam sprendimų priėmėjui, neapima turto ir įsipareigojimų analizės atskaitomybėje pateikiamu segmentu, todėl pagal 8-ąjį TFAS tokios informacijos nereikia pateikti. Segmento veiklos rezultatai vertinami remiantis grynuoju pelnu, kuris matuojamas nuosekliai pagal grynąją pelno (nuostolių) bendrųjų pajamų ataskaitą finansinėje atskaitomybėje, ir segmentų pardavimo pajamas, kurios yra apskaičiuojamos kaip grynasis pelnas, atėmus susijusias tiesioginio pardavimo komisinių išlaidas, kurios yra įtraukiamos į veiklos sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje finansinėje atskaitomybėje.

2021 m. gruodžio 31 d.	Kelionių paketai	Ekskursijos autobusu	Ekskursijos lėktuvu	Kiti pardavimai	Grupė
Pardavimo pajamos	96 650	103	301	11 941	108 995
Pardavimo savikaina	(83 738)	(109)	(262)	(11 397)	(95 506)
Bendrasis pelnas	12 912	(6)	39	544	13 489
Pardavimo komisinių sąnaudos	(6 263)	(2)	(23)	-	(6 288)
Pardavimų pelnas pagal segmentus	6 649	(8)	16	544	7 201

Nepaskirstytos pajamos (sąnaudos)

Kitos veiklos pajamos	111
Veiklos sąnaudos (išskyrus pardavimo komisinius)	(4 907)
Kitos veiklos (sąnaudos)	(2)
Pelnas iš operacijų	2 403
Grynosios finansinės pajamos (sąnaudos)	(1 465)
Pelnas prieš apmokestinimą	938
Pajamų mokestis (sąnaudos)	(29)
Grynasis pelnas	909

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

22 Segmentų informacija (tęsinys)

Nepaskirstytos išlaidos yra Grupės lygiu valdomos išlaidos, tokios kaip veiklos sąnaudos (išskyrus pardavimo komisinius), finansavimas ir mokesčiai

2020 m. gruodžio 31 d.	Kelionių paketai	Ekskursijos autobusu	Ekskursijos lėktuvu	Kiti pardavimai	Grupė
Pardavimo pajamos	27 125	88	386	5 295	32 894
Pardavimo savikaina	(24 653)	(92)	(353)	(4 201)	(29 299)
Bendrasis pelnas	2 472	(4)	33	1 094	3 595
Pardavimo komisinių sąnaudos	(1 722)	(5)	(23)	-	(1 750)
Pardavimų pelnas pagal segmentus	750	(9)	10	1 094	1 845

Nepaskirstytos pajamos (sąnaudos)

Kitos veiklos pajamos	189
Veiklos sąnaudos (išskyrus pardavimo komisinius)	(5 596)
Kitos veiklos (sąnaudos)	(2)
Pelnas iš operacijų	(3 564)
Grynosios finansinės pajamos (sąnaudos)	(2 986)
Pelnas prieš apmokestinimą	(6 550)
Pajamų mokestis (sąnaudos)	800
Grynasis pelnas	(5 750)

Nepaskirstytos išlaidos yra Grupės lygiu valdomos išlaidos, tokios kaip veiklos sąnaudos (išskyrus pardavimo komisinius), finansavimas ir mokesčiai.

Geografinė informacija

Geografinė informacija pateikiama pagal rinką yra tokia:

2021 m. gruodžio 31 d.	Lietuva	Latvija	Estija	Kita	Grupė
Pardavimai	57 145	17 655	34 195	-	108 995
Ilgalaikis turtas	179	12	8	-	199

Prestižas priskirtas visam regionui ir neatvaizduotas lentelėje viršuje.

2020 m. gruodžio 31 d.	Lietuva	Latvija	Estija	Kita	Grupė
Pardavimai	14 091	6 364	12 349	90	32 894
Ilgalaikis turtas	210	9	18	-	237

Prestižas priskirtas visam regionui ir neatvaizduotas lentelėje viršuje.

Šiuo tikslu ilgalaikis turtas yra ilgalaikis materialusis turtas ir nematerialusis turtas, išskyrus prestižą (prestižas priskiriamas pinigų kuriantiems vienetams, kaip nurodyta 3 pastaboje).

Nebuvo nei vieno išorės kliento, iš kurio gaunamos pajamos, sudarančios 10 proc. ar daugiau Grupės pajamų.

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nurodyta kitaip)

23 Pinigų srautų pastaba

Įsipareigojimų, susijusių su finansine veikla, pokyčiai

Toliau lentelėje pateikiama informacija apie Grupės ir Bendrovės įsipareigojimų pokyčius, atsirandančius dėl finansinės veiklos, įskaitant ir grynuosius, ir nepinigininius pokyčius. Įsipareigojimai, atsirandantys dėl finansinės veiklos, yra tie, kurių pinigų srautai buvo arba būsimi pinigų srautai bus priskiriami Grupės ir Bendrovės pinigų srautų ataskaitai kaip finansinės veiklos pinigų srautai:

	Nepiniginiai pokyčiai					
	Grupė			Grupė		
	2021 m. sausio 1 d.	Finansinės veiklos pinigų srautai	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. sausio 1 d.	Finansinės veiklos pinigų srautai	2020 m. gruodžio 31 d.
Banko paskolos	16 853	(2 527)	14 326	6 000	10 853	16 853
Susijusių šalių paskolos	-	-	-	-	-	-
Viso finansinės veiklos įsipareigojimų	16 853	(2 527)	14 326	6 000	10 853	16 853

	Nepiniginiai pokyčiai					
	Bendrovė			Bendrovė		
	2021 m. sausio 1 d.	Finansinės veiklos pinigų srautai	2021 m. gruodžio 31 d.	2020 m. sausio 1 d.	Finansinės veiklos pinigų srautai	2020 m. gruodžio 31 d.
Banko paskolos	15 828	(2 147)	13 681	6 000	9 828	15 828
Susijusių šalių paskolos	7 800	(1 300)	6 500	7 000	800	7 800
Viso finansinės veiklos įsipareigojimų	23 628	(3 447)	20 181	13 000	10 628	23 628

24 Poataskaitiniai įvykiai

Priešieškiny yra pateiktas Bendrovės prieš GetJet pradėtoje civilinėje byloje, kurioje Bendrovė yra pareiškusi ieškinį GetJet. Byloje Bendrovė prašo pripažinti, kad dėl 2020 metais visame pasaulyje susiklosčiusios pasaulinės COVID-19 (SARS-COV-2) pandemijos užsakomųjų skrydžių sutarties vykdymas buvo paveiktas nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių ar iš esmės pasikeitusių aplinkybių, todėl Užsakomųjų skrydžių sutartis teisėtai buvo vykdoma ne visa apimtimi.

25 Veiklos tęstinumas

Už 2021 pasibaigusius metus Grupė ir Bendrovė atitinkamai uždirbo 909 tūkst. Eur ir 82 tūkst. Eur pelną. (2020 m. – 5 750 tūkst. Eur ir 5 085 tūkst. Eur nuostolį).

Metų pabaigoje, Grupės ir Bendrovės trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turtą 4 243 tūkst. Eur ir 4 967 tūkst. Eur.

COVID-19 yra didžiausia krizė, su kuria susidūrė turizmo sektorius. Valdydama COVID-19 sukeltą situaciją, „Novaturo“ grupė ėmėsi griežto kaštų taupymo veiksmų, susitarė su verslo partneriais užsienio šalyse ir tiekėjais dėl lakstesnės kainodaros ir atliko esamų įsipareigojimų peržiūrą, naudojasi valstybės teikiamomis pagalbos priemonėmis.

Grupė yra atsiskaičiusi su visais klientais kurie norėjo atsiimti pinigus už atšauktas keliones.

Grupė nuo 2021 m. vasario mėn. vėl pradėjo vykdyti skrydžius. Spartėjanti vakcinacija leis metų eigoje valstybėms mažinti apribojimus ir tai leis iki metų pabaigos nuosekliai didinti veiklos apimtis. Grupės ir Bendrovės vadovybė parengė prognozuojamus finansinius rezultatus ir pinigų srautus 2022 m. ir ketina imtis pagrįstų veiksmų, užtikrinančių Grupės veiklos tęstinumą.

Grupė 2021 m. kovo mėn., tiek aptarnautų keliautojų skaičiumi, tiek ir sugeneruotomis pajamomis, pirmą kartą nuo pandemijos pradžios, viršijo 2019 metų mėnesio rezultatus. Lyginant su 2019 metų kovu, Grupė aptarnavo 5 proc. daugiau klientų ir sugeneravo 11 proc. daugiau pajamų.

Vykdoma karinė operacija Ukrainoje ir su ja susijusios sankcijos, nukreiptos prieš Rusijos Federaciją, 2022 m. gali turėti įtakos Europos ekonomikai ir pasauliui. Bendrovė neturi reikšmingos tiesioginės įtakos Ukrainai, Rusijai ar Baltarusijai. Tačiau dėl poveikio bendrai ekonominei situacijai gali prireikti peržiūrėti tam tikras prielaidas ir vertinimus. Tai gali turėti reikšmingos įtakos kitų finansinių metų veiklos rezultatams. Šiame etape vadovybė negali patikimai įvertinti poveikio, nes

AB „NOVATURAS“, įmonės kodas 135567698, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, Lietuva

2021 M. KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

(visos sumos nurodytos tūkstančiais eurų, nebent nenurodyta kitaip)

Įvykiai vyksta kiekvieną dieną. Nepaisant to, šių finansinių ataskaitų sudarymo dieną Bendrovė ir toliau vykdo savo įsipareigojimus suėjus terminui, todėl rengdama veiklą toliau taiko veiklos tęstinumo principą.